

XL Mostra Literària del Maresme

El Masnou 2023

XL EDICIÓ

MOSTRA
LITERÀRIA
DEL MARESME

Mostra Literària del Maresme XL Edició. El Masnou 2023
Edita: Consell Comarcal del Maresme. Mataró, novembre 2023
Coordinació de l'edició: Roser Berenguer
Il·lustració: Mar Torrano
Correcció: Ester Sancho
Tractament gràfic i maquetació: Mònica Marcet
Impressió: Impremta d'Argentona
Dipòsit Legal: B 19938-2023

PRESENTACIÓ

Aquest és un any especial. Celebrem el 40è aniversari de la Mostra Literària del Maresme i ho fem a la primera població on va començar tot: el Masnou.

Quaranta anys que han allargat molt: hem vist néixer, créixer i consolidar-se noms representatius de la literatura de la nostra comarca. I el nostre objectiu, des del Consell Comarcal, és vetllar perquè el Maresme segueixi essent una comarca que impulsa i preserva el seu patrimoni literari local; un patrimoni tan ric i variat com ho és la nostra geografia: amb muntanya, horta, ramaderia, vinya, pesca i mar. Amb rials polsosos i rieres; amb pobles, poblets, viles i ciutat.

És important mantenir aquesta riquesa en tots els àmbits i preservar-la en la seva major extensió que ens permeti fer volar la imaginació i compartir-la amb les paraules. És per això que el llibre que teniu a les mans és tan valuós. Aquí hi trobareu la imaginació, la creativitat i els pensaments de la nostra gent.

Francesc Alemany i Martínez

President del Consell Comarcal del Maresme

BENVINGUDA

La Mostra Literària del Maresme, en la seva quarantena edició, torna al municipi que en va organitzar la primera. Per al Masnou, l'organització de la Mostra d'enguany és una oportunitat per retrobar-nos en aquest esdeveniment literari a la nostra comarca del Maresme. Quaranta edicions avalen aquesta iniciativa ja consolidada com un esdeveniment en el camp de les lletres al Maresme. El Masnou compta amb una molt bona infraestructura que serveix també per al foment de la lectura: la Biblioteca Joan Coromines. I, alhora, també té un espai privilegiat per a les arts escèniques, com el que acull aquesta Mostra Literària: l'Espai Escènic Iago Pericot a Ca n'Humet.

D'altra banda, continuem organitzant cada any la convocatòria dels Premis Literaris Goleta i Bergantí, centrats en els infants i els adolescents, gràcies a la participació de la comunitat educativa. La Mostra del Maresme també acull la narrativa i la poesia d'infants, joves i adults. És una oportunitat per veure l'estat de les lletres als nostres municipis, la capacitat creativa i la voluntat de participar en aquest esdeveniment.

El foment de la creació literària també és un element fonamental per afrontar dos reptes fonamentals per a la nostra societat: el foment de la lectura i l'ús de la llengua catalana. En moments de retrocés en aquests dos àmbits en què cal fer una reflexió que ens permeti avançar i millorar en aquests dos objectius, la Mostra també és una oportunitat per reivindicar aquests dos reptes que tenim com a país. El Pla Nacional del Llibre i la Lectura ens empeny a assolir aquests reptes i a defensar i fer ús de la llengua catalana, davant dels atacs del poder judicial i el retrocés del seu ús social, per tirar endavant el nostre país.

Jaume Oliveras i Maristany
Alcalde del Masnou

ÍNDEX

9. **Les gallines i jo.** Elena Julià Jordan
11. **Préstec.** Pere Comeche Padilla
15. **La porta misteriosa.** Mila Gispert Sangerman
16. **Un llit peculiar.** Adrian Arquelladas Bernat
17. **La Blancaneus després del final del conte.** Ada López Vilaró
18. **Aventura al museu.** Conrad Rodríguez Acosta
24. **El viatge de l'ocell.** Leyre López Quiroga
30. **Camps sembrats d'errades.** Alexandra Josa Marcos
33. **Quan les vaques volin.** Abril Buch Andreu
38. **8:58.** Gala Amado
42. **Nit estrellada.** Jana Aubanell Martín
49. **Genèric?.** Mar Belmonte Mancera
51. **L'ombra del xiprer és llarga als cementiris.**
Neus Fernández Benito
56. **Totes les Coses.** Gerard Camps Romaguera
65. **En primera del plural.** Jordi Dotras Targas
70. **Converses d'escala.** Carles Pujalte Vizcaíno
78. **Sororitat.** Neus Serra Bosch
89. **Gina.** Vera Pérez García
90. **Papa.** Alexandra Capdevila Morales
91. **L'elefant que s'ha equivocat.** Ian Lupo Pereira Lissia
92. **La Festa Major.** Aran Herrero
93. **La papallona daurada.** Ot Nardi Plana
94. **Efímer.** Elsa Huang
95. **El carrer.** Nil Velasco Andinyac
96. **Tot s'esvaeix.** Roger Ratera Matamala
97. **La bellesa del cel.** Camila Segovia Sotil
98. **Vent i marea.** Marçal Nonell Ruscaleda
106. **Llavis de Mediterrani.** Alexandra Bertran Rabat
108. **El cor d'un nuc.** Marcos Castellón Espezel
123. **Sobre el temps.** Carles Ramos Portas
134. **Do.** Aimar Perez Gali

Premi extraordinari de relats breus per a persones amb discapacitats intel·lectuals

Elena Julià Jordan

Dosrius

LES GALLINES I JO

No m'agraden les matemàtiques.

Per això em vaig sorprendre molt quan al SOI, que és el lloc on vaig cada dia a aprendre, em van escollir com l'encarregada de comptar els ous que ponien les gallines.

Tot va començar quan al SOI van fer una campanya que es deia "Apadrina una gallina", que consistia en què totes les persones que volguessin podien fer un donatiu per comprar gallines i, a canvi, podien posar-li el nom que els agradés.

El primer dia que vaig baixar al galliner, els monitors em van dir el nom que tenia cada una: hi havia la Pilarin, la Blanca, la Carmeta, i unes quantes més. I una que es deia Galderica, que era la gallina més estranya que he vist en la vida.

També, els monitors em van explicar les classes de gallines que hi havia, que eren tres: les vermelles, les blanques i les periques, que són les més petites.

Però la Galderica no encaixava en cap d'aquestes tres classes, era una barreja de tot, i a més les plomes les tenia estarrufades i li feien com una mena de tupè al cap que la feia més estranya encara, s'assemblava a l'Elvis Presley. Només una mica, però sí.

La veritat és que això de comptar els ous no em sortia massa bé, i cada dia em donava una quantitat diferent, però a mesura que anava familiaritzant-me amb les gallines, m'ho passava millor, sobretot amb la Galderica.

Era tan estranya que em feia riure. Tan bon punt arribava jo al galliner, venia disparada a picar-me els cordons de les sabates, jo crec que era perquè es devia pensar que eren cucs. També s'esforçava per volar, aletejant contínuament, i tirant-se de cap des del pal del galliner per estampar-se a terra.

La pobra Galderica cada dia estava més prima, i és perquè no menjava gaire: mentre totes les altres picotejaven el pinso que els donaven, ella només aletejava i donava voltes com una baldufa.

Fins que un dia vaig tenir una idea: em vaig posar un grapat de pinso a les mans i a poc a poc per no espantar-la, vaig aproximar-me

a ella, i la Galderica primer se'm va quedar mirant fixament, i al cap d'un minut, va venir a picotejar el pinso directament de la mà. Jo em vaig posar molt contenta, i així va ser com aquella gallina i jo ens vam fer amigues.

Des d'aquell dia, només arribar al galliner, la Galderica es posava a perseguir-me, i no parava fins que jo li donava el pinso amb les mans.

També vull parlar d'un altre personatge del galliner: el gall. Només n'hi havia un, ja que es veu que si n'hi ha més d'un, es barallen i poden arribar a fer-se mal.

Aquell gall era un espavilat. Semblava un angelet, i passava pel costat de les gallines fent-se el despistat, caminant a poc a poc i aixecant molt les potes, però quan aquestes no s'ho esperaven, les tirava a terra i se'ls pujava a sobre com si estigués fent surf. Com que el gall no tenia nom, se'm va acudir de posar-li Degenerado, ja us podeu imaginar el perquè.

Així van anar passant els mesos, fins que van arribar les vacances d'estiu. És el que més m'agrada! Però també s'acaben. Això és el que menys m'agrada.

A la tornada al SOI, jo estava il·lusionada per tornar a veure les gallines, tot i que seguia sense agradar-me això de comptar els ous. Però quan vaig preguntar per elles, els monitors em van fer seure, i em van dir que m'havien de donar una notícia molt trista: resulta que, durant les vacances, dos gossos sense amo havien entrat al galliner i les havien matat totes, i també el Degenerado.

Jo al principi no li vaig donar massa importància perquè estava contenta de no haver de tornar a comptar els ous, però després vaig pensar en la Pilarin, la Blanca, la Carmeta... i quan vaig recordar la Galderica em vaig posar a plorar. Aquella gallina tan esbojarrada i jo havíem arribat a fer-nos molt amigues, i pensar que no la tornaria a veure mai més em va fer molta pena.

Si acabés aquí el relat, seria molt trist, però no és així.

Un mes després, un dissabte al matí, mentre esmorzava a casa, em va semblar sentir una gallina, i quan vaig sortir al jardinet, n'hi havia una. Era de les periques i estava molt esverada. De seguida vaig cridar la mama, i entre ella i jo la vam agafar. La mama li va fer una foto i la va enviar a tots els veïns, per si sabien d'on havia sortit, i aviat vam saber qui n'eren els propietaris.

Són uns veïns molt simpàtics, que em van dir que la gallina es diu Cocorota, i em deixen anar a veure-la sempre que vull. La Cocorota no ve a menjar pinso de les meves mans, però em fa molta alegria veure-la.

Premi extraordinari de microrelats

Pere Comeche Padilla

Dosrius

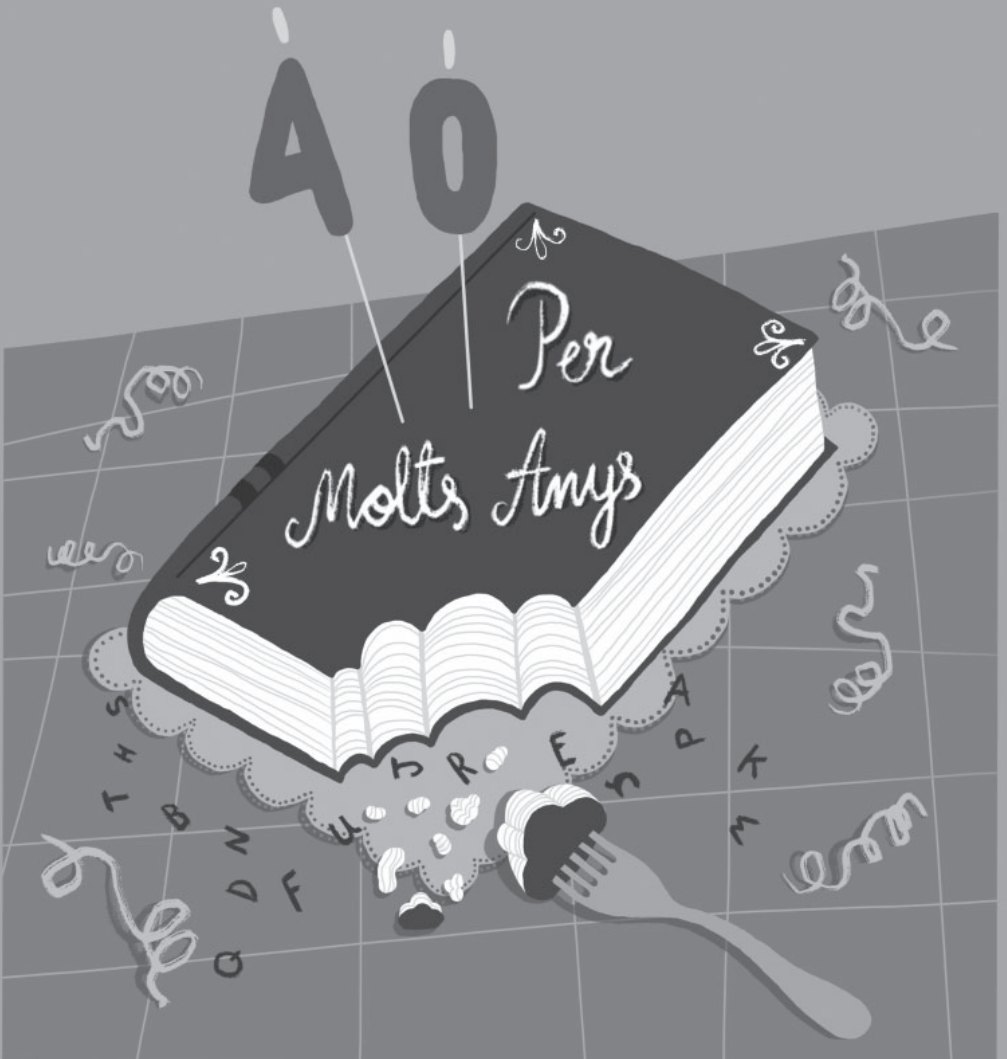
PRÉSTEC

Quan el director de la sucursal
bancària esclatà a riure, el pallaso
començà a plorar.

XL Mostra Literària del Maresme

El Masnou 2023

Prosa

Primer Premi Grup A
Mila Gispert Sangerman
Arenys de Munt

LA PORTA MISTERIOSA

Em dic Laia i tinc deu anys. M'encanta ballar i cantar, però el que m'agrada més són els misteris, com el misteri de la rata que sabia parlar, el llop que es podia transformar o el misteri del meu aniversari.

El dia que vaig fer deu anys estava molt nerviosa perquè el dia del meu aniversari és un dia molt especial. Quan em vaig despertar, a la meva habitació hi havia una porta que no recordava que hi fos. M'hi vaig acostar i la vaig obrir a poc a poc. De cop i volta en va començar a sortir molta purpurina platejada i em vaig espantar molt. Vaig tancar la porta ben fort i no la vaig tornar a obrir. Vaig sortir de l'habitació i vaig anar a esmorzar. Ningú em va felicitar ni em va dir res, ni el pare, ni la mare, ni el meu germà petit. Per a ells era com un dia normal i corrent. Estava molt decebuda i trista perquè la meva família s'havia oblidat del meu aniversari, així que vaig tornar a la meva habitació. Vaig estar plorant molta estona fins que, de cop, vaig sentir que trucaven a la porta: "toc-toc". Vaig obrir i vaig veure tota la meva família que cantava "per molts anys" i portaven un pastís de nata i maduixes, el meu preferit. Jo em vaig posar molt contenta amb la sorpresa perquè, en realitat, no s'havien oblidat del meu aniversari.

L'endemà, quan em vaig despertar, vaig mirar la meva habitació i la porta misteriosa ja no hi era. Vaig respirar fondo tres vegades i em vaig intentar tranquil·litzar. De cop i volta vaig sentir que trucaven a la porta: "toc-toc". Vaig obrir i vaig veure tota la meva família que cantava "per molts anys" i portaven un pastís de nata i maduixes, el meu preferit. Potser ho havia somiat tot? Però, quan vaig mirar a terra, tenia les sabates plenes de purpurina platejada.

Segon Premi Grup A
Adrian Arquelladas Bernat
Montgat

UN LLIT PECULIAR

Fa uns anys hi havia un ratolí que es deia Jan. En Jan era molt curiós i tot l'intrigava. Era un ratolí gran: tenia 24 anys. A part de ser curiós, era molt intel·ligent. Ell vivia a les golfes d'una casa abandonada i dormia en un llit molt peculiar: tenia un matalàs amb contes escrits! Cada vegada que es posava al llit somiava amb contes increïbles. Però un dia va passar una cosa estranya. En Jan es va posar al llit, però el llit se'l va empassar tot d'una.

Quan en Jan es va despertar va veure una cosa extraordinària. Al davant tenia la Ratolineta vermella! Es van saludar i de seguida es van fer amics. La Ratolineta vermella li va ensenyar el seu món: els tres ratolins i el gat, la rateta que escombrava l'escaleta, les set ratetes i el gat, la Ventafocs ratolina, etc.

El ratolí es va fer amic de tots i totes, i es va quedar a viure allà. Va decidir canviar la seva vida avorrida per una altra plena d'amics.

Accèssit Grup A
Ada López Vilaró
Cabrils

LA BLANCANEUS DESPRÉS DEL FINAL DEL CONTE

La Blancaneus, quan es va despertar amb el petó del príncep, va pensar que seria feliç

per sempre més, però...

Després de 3 mesos junts... la Blancaneus es va adonar que al seu home només li importava ell mateix.

El príncep, que ja tenia quatre filles, es passava tot el dia mirant la tele amb patates i

una cervesa a la mà. I el gos es menjava les patates que li queien a terra!

La Blancaneus es passava tot el dia tenint cura dels seus fills. Que si un plora..., que

si un altre li ha pegat..., que si l'altre no sé què... Un bon embolic!

I un any després...

La Blancaneus li diu al seu home:

—Ja ha arribat el dia!

—Ha arribat el dia de què— va contestar el príncep.

—De deixar-te!— va dir la Blancaneus.

I el príncep va viure sol amb els seus fills i sense cap dona que l'ajudés!

Primer Premi Grup B
Conrad Rodríguez Acosta
Canet de Mar

AVENTURA AL MUSEU

En Max ja tenia onze anys. Aquell dia havien arribat a Marsella. Ja havia perdut el compte de les vegades que hi havia estat. Però a ell li era igual, Marsella era la seva segona casa. Se sentia tan bé allà, que aquest cop havia demanat endur-se la seva gateta Coco per ensenyar-li la ciutat.

Els pares hi havien accedit i en Max ja planejava què fer durant aquells dies.

Demaniaria als pares d'anar l'endemà al Museu egipci de la Vieille Charité, mira que en tenia de museus Marsella, però aquell era el seu preferit. A en Max li fascinava el món egipci. Sempre havia pensat que la Coco era igualaleta que la figura de la deessa Bastet que tenien a casa.

Els pares li havien promès que quan fos més gran anirien a Egipte, mentrestant es conformava amb els museus i els documentals que veia a la televisió.

Ja s'havien instal·lat a l'apartament de sempre. El pare desfeia les maletes i la mare repassava la llista de la compra mentre taral·lejava una cançó francesa.

—La mare sempre canta aquesta cançó quan arribem a Marsella —li va dir en Max a la Coco—, això és perquè està molt contenta d'estar aquí.

La Coco va mirar en Max i va badallar, se li va enroscar a les cames i es va adormir.

Els pares havien decidit anar a sopar unes pizzes a prop de l'apartament, a Vapiano, on fan les millors pizzes de tota Marsella. Un cop van tornar de sopar, tots van anar a dormir.

A en Max li va costar bastant adormir-se, estava molt neguitós. Com aconseguiria portar la Coco fins al Museu Egipci? Tenia una idea! Sortiria bé?

L'endemà al matí, després d'esmorzar, van sortir de l'apartament per marxar cap al museu. En Max es va oblidar la motxilla a l'apartament i va dir als pares:

—Pares, espereu-me a la porta de l'ascensor que m'he oblidat la motxilla a l'apartament.

—Max, on tens el cap? —va dir el pare.

— És el Mestral, que bufa i el distreu —va dir la mare somrient.

Els pares no sospitaven que en Max s'havia oblidat la motxilla expressament. Tots sabien que sense la seva motxilla amb les galetes, el suc de poma i l'aigua, en Max no sortia a passejar per Marsella.

Quan va entrar a l'apartament, va agafar la motxilla verda i li va dir a la Coco:

—Vinga, Coquito! Entra a la motxilla! Avui és el gran dia! Per fi aniràs al Museu Egipci!

La Coco, fent cas del que li va dir en Max, va entrar a la motxilla i s'hi va acomodar.

—Ara no et moguis i, el més important, no miolis! Veuràs que xulo que és el museu!

Després d'una estona en tramvia, on la Coco no va dir ni piu, i una petita passejada pel Panier, van arribar al museu. Tot estava en silenci, les sales eren fosques, però no una foscor que feia por, no, una foscor que feia encara més màgic el museu. Només se sentia el so llunyà d'un documental a una sala contigua.

Aquelles estàtues, els papirs, els sarcòfags... tot tenia una història al darrere i en Max s'ho sabia tot fil per randa.

Van voltar per les diferents sales del museu, la Coco ja començava a estar cansada d'estar tancada a la motxilla i treia el cap per un foradet!

—Coco, estigues quieta! Els pares no saben que t'he portat! A més, els animals estan prohibits al museu! —va xiuxiuejar en Max—. Al final ens descobriran i no et portaran mai més a Marsella.

La Coco va tornar a ficar el cap dins la motxilla i en Max va córrer cap als seus pares.

Van passar-se estona mirant les vitrines i les escultures, fins que van arribar al darrer tram: el llibre dels morts.

El pare li va dir a en Max:

—Vols que entrem a veure el documental?

En Max va pensar que aquella era una bona oportunitat per poder ensenyar a la Coco totes les escultures de la deessa Bastet sense que els pares se n'adonessin. Van entrar tots tres junts a la sala i es van asseure. Quan ja portaven una estona en Max va sortir de la

sala, va anar cap a l'escultura de Bastet més gran que hi havia al museu i va obrir més la cremallera de la seva motxilla.

—Veus, Coco, com t'assembles molt a ella? —va dir en Max mentre la Coco treia el cap de la motxilla—, crec que en comptes d'una gata europea, ets una gata egípcia.

De sobte, una mà va tocar l'espatlla d'en Max, que es va quedar petrificat.

—Portes el teu gat al museu? —va dir una noieta amb els cabells i els ulls negres com la nit.

—Sí! No! —va dir en Max.

L'havien descobert i li dirien als seus pares, el castigarien i no li deixarien portar la Coco mai més enlloc.

—Em dic Marwa i soc egípcia, però ara visc a Marsella. El meu pare s'ha traslladat per feina i hem vingut tota la família amb ell —va dir la noieta—. I tu, ets marsellès?

—No. Jo soc català i em dic Max, i ella és la meva gata Coco. Volia ensenyar-li com s'assembla a la deessa Bastet, per això l'he portada al museu. Li diràs als meus pares?

—Tranquil, Max, no diré res. Jo també trobo que s'assembla molt a Bastet —va dir la Marwa—. Sabies que els déus egipcis tenien poders sobrenaturals?

En Max no va poder contestar perquè la Coco havia saltat de la motxilla i havia corregut per tota la sala, fins a posar-se al costat d'un jeroglífic, i havia començat a rascar a sobre del que representava a Bastet.

De sobte, el terra va començar a tremolar i la Coco, espantada, va córrer cap a la motxilla i s'hi va ficar a dins.

En Max, amb els ulls tancats, agafava ben fort la motxilla. Què havia estat allò? Un terratrèmol?

La Marwa, somreia al seu costat.

—Obre els ulls, Max, i veuràs la immensitat d'Egipte —va sentir que li deia la Marwa.

Primer un ull i després l'altre, quan va aconseguir obrir-los, es va trobar davant de dos temples: el primer, dedicat a un faraó; el segon, a la seva esposa.

—Saps on som, Max? —li va preguntar la Marwa.

En Max, amb la boca ben oberta, no podia dir ni una paraula.

—Som als temples d'Abu Simbel! Com és possible? Això no és

Marsella! No és el museu! I els pares? Deuen estar preocupats per mi! —deia en Max.

—Tranquil, no pateixis, els teus pares no s'adonaran que no hi ets, és la màgia de l'antic Egipte —va dir la Marwa.

En Max, meravellat pel que estava veient, no s'havia fixat que la Coco havia sortit del seu amagatall i caminava tranquil·lament al seu costat.

Es van apropar als temples i hi van entrar, els jeroglífics cobrien totes les parets i les columnes semblaven gegants.

La Marwa va agafar en Max de la mà i es van dirigir al llac Nasser. Més que un llac semblava el mar de tan gran que era.

—Vols anar en falua, Max? —va preguntar la Marwa.

—No hi ha cocodrils en aquest llac? —va dir en Max.

—No home, no! —va dir la Marwa—, des que es va fer la nova presa d'Aswan, no hi ha pas cocodrils!

La falua es dirigia cap a Aswan. En Max, amb els ulls com unes taronges, observava el seu voltant. La Coco dormia al seu costat.

Van passar per davant d'un munt de temples, el que més li va agradar a en Max va ser el de Philae, a sobre d'una illa.

Un cop a Aswan, van anar cap al mercat, feia olor d'espècies i de carn a la brasa. Quants colors! Quanta gent!

Van parar en una botiga de records i en Max va quedar meravellat en veure tantes coses. Els seus dits tenien vida pròpia i ho toquejaven tot.

De sobte, un llamp va creuar el cel. En Max i la Coco es van espantar, la Marwa somreia.

En Max va girar-se per veure si plovia, però el mercat d'Aswan s'havia convertit en un paisatge de pessebre. El riu Nil, palmeres i muntanyes els envoltaven.

—On som, Marwa? —va preguntar en Max.

—De veritat que no ho saps? —va contestar ella—. Gira't i ho veuràs.

En Max va fer cas a la Marwa i en girar-se va reconèixer el lloc on eren. Era l'entrada a la Vall dels Reis! Dos colossos els donaven la benvinguda.

Van pujar en camell i es van dirigir a la Vall dels Reis primer i després, a la Vall de les Reines. Quantes tombes! I que ben conservades! La millor de totes, la de Nefertari. Els colors blaus, verds i daurats semblaven acabats de pintar.

Un cop visitades les dues valls, es van dirigir a la riba oriental del Nil, sobrevolant Luxor amb un globus. Que petits que es veien els temples de Karnak i Luxor des de l'aire.

Una sotragada molt forta a la cistella del globus va fer ajupir els dos amics, la Coco estava dins de la motxilla i va treure el cap.

Es va sentir un cop molt fort i van aterrar al desert.

—Mira Marwa! Mira Coco! Són les piràmides! —va dir en Max, bocabadat.

La Coco va fer un salt i va córrer cap a la piràmide de Keops, va ficar-s'hi a dins, i en Max i la Marwa la van seguir.

Els túnels de la piràmide eren foscos i estrets. Van arribar fins a una de les cambres i la llum va començar a fer pampallugues fins que va marxar del tot.

De sobte una llum artificial els va enlluernar a tots tres. La Coco es va tornar a ficar dins de la motxilla, i en Max i la Marwa van caminar fins a una sala.

Era una sala no gaire gran amb una porta de vidre i a dins es trobava el tresor de Tutankhamon.

El sarcòfag brillava, juntament amb les joies, i la màscara semblava que el mirava.

En Max, petrificat, observava amb la boca oberta aquella meravella. Estava davant del tresor de Tutankhamon!

Va fer mitja volta per parlar amb la Marwa, però estava sol. Sol amb la Coco en aquell immens museu.

Estava cansat, molt cansat. Havia fet un viatge molt llarg en un sol dia. Va asseure's en una cadira del museu i abraçat a la Coco, que el mirava amb els ulls verds ben oberts, es va adormir.

—Max, Max, desperta't! —va dir el pare.

—No volies anar al Museu Egípcia? —va sentir que deia la mare.

—Al Museu Egípcia? —va dir en Max—. Però si ja hi vam ser ahir...

—Ai, Max! Ahir et vas quedar ben adormit, no vam anar ni a sopar —va dir rient el pare—. Anem avui al migdia a la pizzeria? —va preguntar la mare.

—Com? Adormit? No vam anar al museu? —pensava en Max—. No pot ser, i Egipte i la Marwa?

—Vinga, gandulet! Amunt! —van dir els pares alhora.

En Max, sorprès, mirava d'un lloc a l'altre, fins que va veure la Coco jugant amb alguna cosa blava.

—Coquito! —va dir la mare—, què fas jugant amb un tap d'ampolla?

—Aquesta Coco sempre troba coses per jugar —va contestar el pare.

En Max va apropar-se a la Coco i va veure que no jugava amb un tap d'ampolla, jugava amb un escarabat de pedra egipci, de color blau intens.

Va somriure, no havia estat un somni, havia estat de debò a Egipte!

Segon Premi Grup B
Leyre López Quiroga
Alella

EL VIATGE DE L'OCCELL

Volava sobrepasant els cotxes, les persones, els arbres, els carrers... Obria les ales de dalt a baix, aletejant i fent piruetes com si s'hagués d'acabar el món.

Em va semblar molt bonic. Ara que era ocell havia d'aprofitar-ho. Era un ocell! Podia volar sense globus ni paracaigudes! Em sentia diferent, perquè ho era, al cap i a la fi vaig ser un nen i afortunadament soc un ocell que encara no sé si soc menut, lleig, ves a saber. Encara havia de treure'n partit, ja que era un ocell i havia d'investigar més, sabia que això seria una bogeria. Em preguntava si em buscaven... la veritat, si ho estiguessin fent seria un miracle, o un somni, al cap i a la fi no em portava gaire bé amb els meus pares.

De sobte vaig veure aparèixer una manada d'ocellots de la meva raça que anaven cap a una direcció, llavors vaig decidir veure quina sorpresa m'esperava al camí, encara no dominava molt bé les ales, però per ser el primer cop que ho feia em va sortir molt bé.

En aquesta vida nova encara havia de dominar això d'obrir i tancar les ales...

Mentre us parlava anava seguint aquella manada d'ocellots, fins que vam arribar a un arbre que per fora semblava molt petit, però ens hi vam ficar a dins i era molt gran. De sobte un ocellot gran que feia mala pinta em va començar a parlar. Em vaig adonar que tots els ocells el miraven com si fos el rei, així que vaig fer el mateix. L'ocell va començar a parlar i semblava que aquell idioma l'hagués parlat des que era un nano.

Però en aquell moment, em van venir milions de preguntes al cap que esbrinaré en aquesta aventura tan nova i boja.

No sabia com havia de parlar aquella llengua que els humans dia a dia intentaven esbrinar.

Mentrestant, ell deia:

—Molt bé, doncs us he preparat un repte: sabeu on és Austràlia? Doncs hi anireu i em portareu menjar d'allà, i no us ho posaré tan fàcil! Teniu un màxim de dies... seran... mmm... 4 dies!! Com que sou uns ocellots grans hi arribareu en un tres i no res.

Jo sabia que no hi arribaria tan ràpid perquè no havia sigut mai un ocell.

Quan va acabar de dir aquelles paraules, tots el ocells van emprendre el viatge cap a Austràlia.

Em va semblar que havia de seguir-los a veure quin viatge tan nou m'esperava.

Vaig batre les ales obertes de bat a bat i em vaig incorporar a la colla.

Quan ja portàvem un bon trajecte em vaig anar quedant dels últims i se'm va apropar un ocell d'una altra raça, menut i amb taques blanques i negres. Em va començar a parlar i em va dir:

—Hola!!

—Hola —vaig contestar.

—Vols ser el meu amic?

—D'acord, com et dius?

—Eh... mmm...

—No saps com et dius?

—Doncs no. Els ocells no tenim nom.

—Ah... no ho sabia.

—Que estrany que ets.

Li vaig explicar que anava cap a Austràlia perquè un ocellot ens havia obligat a portar-li menjar d'allà. Quan ho vaig explicar sonava com una bogeria.

Però aquell ocell tan curiós em va dir que no em podia acompanyar, així que ens vam acomiadar i em va dir que em trucaria, i vaig pensar: “els ocells es poden trucar?”. Però quan li anava a preguntar com es feia, ja se n'havia anat i em vaig adonar que tots els altres ocells ja no hi eren, així que vaig volar batent les ales molt de pressa fins a enxampar-los. Va haver-hi un moment en què em vaig quedar sense alè, llavors vaig fer una parada a Líbia on de sobte em va venir un atac de gana i havia de buscar alguna cosa per menjar, però em vaig adonar que sent un ocell costava més d'alimentar-se; perquè quan era un nano anava al mercat i m'agafava unes patates o una altra cosa. Llavors vaig emprendre el vol i vaig arribar a un carrer on hi havia gent molt pobra i un mercat ple de grafitos. Volia anar a un altre poble però la meva gana em superava.

Vaig volar fins arribar a la brossa, però no vaig trobar res de menjar, segurament els pobres hi devien haver anat abans i ho devien haver agafat tot.

Llavors vaig fer una bogeria que sent humà no hauria fet mai; vaig decidir entrar a una carnisseria. Era molt petita amb diverses taules i un mostrador amb carn penjada del sostre, i en vaig agafar un bon tros. Seguidament, un home a càrrec del negoci es va empenyar que li robés un bocí de carn i vaig sortir volant molt ràpid per marxar. Però no em va sortir massa bé, perquè els nois i noies de la botiga em van començar a donar cops de sabata i em vaig marejar una mica, però finalment vaig aconseguir fugir. Em sentia com un lluitador de la guerra després de guanyar!

Vaig fugir fins a un lloc on no hi havia gent per menjar-me el tros de carn que tant m'havia costat d'aconseguir, estava molt bo per ser cru. El cansament em va vèncer i vaig decidir dormir a la brossa fins l'endemà.

Quan em vaig despertar, la meva panxa va començar a tronar i vaig pensar que no podia ser un altre atac de gana. No, si us plau!!, vaig pensar. Però no parava. Al cap d'uns instants vaig sentir una veu familiar que sortia de la meva panxa, però jo no m'havia menjat a ningú. Llavors vaig dir, deu ser la carn que m'he menjat? Però els animals es podien comunicar? La veu m'era familiar quan em va dir:

—Soc jo, el teu amic, el sense nom.

—De veritat ets tu?

—És clar, que no te'n recordes que et vaig dir que et trucaria? Tots els ocells ho fan? No ho saps fer?

—Doncs no!... És que jo soc nou en aquesta nova vida d'ocell... però si me n'ensenyas, millor, i així et truco.

—D'acord, t'ensenyaré com es fa. Només has de desitjar parlar amb algú i en algun moment que aquella persona no estigui fent res, et truca i et sona des de la panxa.

—Que estrany! Em pots ajudar a saber on soc? Em queda un dia per arribar a Austràlia, no sé on soc i la colla s'ha avançat massa — vaig dir atabalat. Llavors l'ocell es va situar i em va dir:

—Estàs a Etiòpia!—. Em vaig quedar bocabadat i li vaig donar mil vegades les gràcies perquè a part de dir-me on era, m'havia indicat on havia d'anar, allò sí que era tenir un amic. Li vaig dir que després li trucaria i vaig emprendre de nou el viatge cap a Austràlia però no tenia gaire clar que en un dia hi arribés. També és veritat que no sabia què passaria si no li portava el menjar a aquell ocell, però vaig decidir no arriscar-me. Vaig seguir el camí pel nord on m'havia indicat el meu amic sense nom.

Començava a estar molt lluny i va començar a ploure, vaig veure un arbre molt petit i m'hi vaig ficar a dins, era immens. Allà vaig conèixer

un altre ocell i li vaig preguntar pel viatge d'Austràlia, i em va dir que no sabia res d'aquell assumpte, però em va demanar d'apuntar-s'hi i em va dir que creia que quedava un dia per arribar-hi. A partir d'allà, vam decidir de seguir el viatge per arribar a temps. Quan ja portàvem dues hores volant vam arribar a Tanzània. Va començar a fer molt de fred.

Volíem descansar, però l'ocell que acabava de conèixer va insistir a seguir. S'amagava el sol i tot es tornava més fosc i quan vaig mirar avall estàvem volant sobre el mar. Tenia por, vaig voler parar ja que entre el fred i el cansament volia descansar, el que no sabia és que si em parava cauria cap avall... i això és el que va passar.

Vaig caure cap al fons del mar, em va fer tanta impressió que no vaig poder reaccionar, estava a pocs centímetres de l'aigua i vaig dir les meves últimes paraules:

—Us estimo, papes! —vaig cridar ben fort. Em va passar tota la meva curta vida per davant.

També vaig pensar en aquells records tan entranyables amb la meva família, amics i amigues, com el dia que em va caure a sobre tot el gelat.

El meu cos automàticament em va fer recordar un munt de coses, i vaig pensar que ningú volia morir així, i menys sense que la meva família sabés que m'havia transformat en un ocell.

Anava caient i em vaig acomiadar de mi mateix, i pensava positivament que aniria a un lloc millor.

Em vaig despertar en una roca una estona més tard, m'havia desmaiàt. En aquell moment no sé com havia passat d'estar a punt de morir-me al fons del mar a estar en una roca. Vaig començar a recordar que l'ocell m'havia agafat i m'havia allunyat del perill. Les imatges eren borroses i confuses, però la realitat és que l'ocell m'havia salvat i ell no havia tingut la mateixa sort.

Vaig ser conscient que quan era un humà sabia nedar, però mai havia nedat en unes onades tan fortes.

Em vaig capbussar fins que el vaig veure. Vaig anar recuperant a poc a poc tota l'energia per poder treure'l d'aquella situació que jo mateix havia provocat. Uns animals marins em van venir a ajudar, eren meduses, estrelles de mar, morenes i mantes. Eren la meva salvació. Ells no em van dir res però em van fer el senyal de “nosaltres t'ajudarem”, així que els vaig fer cas. De sobte es va apropar un tauró amb cara de gana que se'ns volia cruspí, però els animals van lliurar una batalla per tal de fer-lo fugir d'allà.

Finalment, la manta va portar-me fins on eren l'ocell i els peixos que l'aguantaven dins del mar perquè no caigués més avall. Quan vaig arribar fins on era, els animals marins ens van impulsar i vam poder sortir fins a la roca, per sort les onades ja no eren tan fortes. Al cap de pocs minuts l'ocell, el meu amic, em va començar a parlar:

—Amic, al final no m'has trucat, ho he hagut de fer jo, tot bé? —va dir.

—Millor que mai! —vaig contestar-li.

Els animals marins que m'havien ajudat van apropar-se a la roca:

—Ho has fet molt bé! —va dir la manta.

—Com ho has fet? —van dir les meduses.

Jo vaig respondre:

—Gràcies a vosaltres, ens heu salvat!—. En girar-me vaig veure que aquell ocell es va anar aixecant i jo el vaig ajudar.

Quan ja era fosc vam continuar el camí cap a Austràlia, però no anàvem sols, aquells animals marins ens estaven acompanyant durant el viatge. Que estrany... vaig pensar!

Per fi vam arribar a Austràlia, era de dia i el sol estava més radiant que mai però encara no podem parar. Vam adonar-nos que aquells animals ens van seguir tota l'estona fins que vaig pensar, prou!

Em vaig apropar i els vaig preguntar si necessitaven res. La sorpresa és que ens van preguntar...

—Voleu viure al mar?

—Com que al mar?

—Si voleu ser un peix, una medusa o una estrella?...

Primer de tot, vam aprofitar per donar-los novament les gràcies per salvar-nos d'aquell tauró. Ells ens van respondre que com que havia aguantat tant sota l'aigua i podia volar, doncs que era una bona opció per ajudar a salvar moltes vides allà sota. Sorprès, no sabia què dir davant d'aquella situació, però el meu instint viatger va dir que podia ser una nova aventura, tot i que primer havia de tancar aquesta. Després de rumiar-ho els vaig dir que sí, i ells em van dir que després tornés per convertir-me en animal marí. Era una bogeria, però per què no?

Quan vam acabar de parlar amb ells ens vam dirigir cap al centre de la ciutat i en unes botigues vam trobar la colla, i estaven tristos perquè no aconseguien el menjar. Per tant, els vaig explicar el pla per aconseguir-lo a les botigues. És clar, jo ja tenia experiència, així que ens vam dirigir cap a una botiga per posar en marxa el nostre pla.

Entre cops i espantades els ocells van aconseguir algun bocí de menjar i van aconseguir sortir sense prendre mal i començar el viatge de tornada cap on estava el rei.

Vam arribar a aquella cabana i ens hi vam ficar a dins, el rei ens esperava amb cara de pocs amics. Quan li vam portar tot aquell menjar, es va posar molt content mirant el que li havíem portat i que es podia menjar. Quina sorpresa quan ens va felicitar!

—Estic molt orgullós de tots vosaltres, ho heu fet molt bé ja que no era una missió gens fàcil! Així que penso compartir tot aquest menjar amb tots vosaltres—. Al final no era un ocellot tan dolent, i al cap i a la fi tenia bon cor perquè ho compartia tot amb tots nosaltres.

Ens vam acomiadar i vaig tornar a aquell oceà on m'esperaven els animals marins, jo estava molt nerviós pel que passaria... Va arribar el moment que em van dir... Quin animal marí vols ser???? Doncs... un peix. Tots es van mirar i van dir que em convertiria en un peix en deu segons i ells van començar a comptar.

Jo vaig començar a acomiadar-me del meu cos i em vaig dir: adéu!

Un... Dos... Tres... Quatre... Cinc... Sis... Set... Vuit... Nou... i... Deu!

El que va passar va ser màgic!, estava flotant quan el meu cos va començar a canviar: les potes, el meu bec i la meva cua van desaparèixer, i em vaig transformar en un bonic peix de color blau amb tornassolats violetes. Seguidament, ja em trobava dins del mar flotant, i vet aquí on comença la meva nova aventura...

Primer Premi Grup C
Alexandra Josa Marcos
Alella

CAMPS SEMBRATS D'ERRADES

Per què soc aquí? Jo no volia venir, però... de sobte una mà em va agafar d'una botiga i em van tancar en una gran... sala?, suposo, no ho sé, la veritat. Semblen unes parets de tela i una gran cremallera negra. Per sort no estic sola, o això crec, perquè està tot molt fosc aquí. A diferència d'aquí, a la botiga hi havia un plàstic transparent que em permetia veure-hi i sempre hi havia llum. Tornant al tema, com ja he dit, diria que no estic sola i que hi ha diversos companys. Uns més llargs que d'altres, però tots s'assemblen entre ells i jo soc l'única diferent aquí. M'utilitzen quan volen, em treuen d'aquí, em freguen contra una base blanca molt fina amb guixots, i el pitjor és que cada cop soc més i més petita a mesura que em freguen més, o amb més intensitat.

El que més m'agrada... és quan em dibuixen a sobre. Sempre ho fa el meu amic boli, juntament amb una mà que el guia per la meva esquena blanca. Em dibuixen una mica de tot, però el millor és quan m'escriuen al damunt per usar-me com a traficant d'informació en un examen, allà soc el protagonista.

Hi ha tres coses que no sé... que no entenc, i per això ignoro la funció que tinc. Si hi ha bolígrafs, i a més ordinadors, per què encara es continua fent servir el llapis i la goma? Si al final són més moderns que jo, i això és el que ara es porta, o això creia.

No sé per què soc l'única amb aquesta forma i de la meva espècie en aquella fosca habitació, perquè de retoladors, bolígrafs, llapis... sempre n'hi ha com a mínim un parell, i de mi només una. Jo també vull trobar la meva mitja taronja.

No sé per què a vegades veig trossos d'altres com jo fets miques per terra i degollades amb una tisora.

Dos problemes amb el meu cos... cada cop que surto de la meva suposada "nova casa", una mica fosca, per cert, hi torno a entrar cada vegada una mica més petita que abans i amb les puntes arrodonides. Em guixen i m'acostumen a perdre amb facilitat a causa de la meva mida, ja sigui dins del recipient de tela en què visc o per la gran aula on em porten cinc dies a la setmana.

Em diuen sovint que... en haver-n'hi només una com jo, em substituïran aviat, i que tinc una curta vida, ja que em desgasto amb facilitat. Que la matèria del meu cos es veu tova, i per això semblo dèbil o fràgil, això sempre em molesta molt, però mai ho dic. A la propera segur que no se m'escapa! Confio plenament en el fet que seré capaç de dir-ho per fi. Però realment soc qui ajudo a fer desaparèixer i solucionar els petits o grans errors que la gent comet, i el més trist és que mai rebo un "gràcies" a canvi. Un mínim de respecte, home! Que això no ho fa qualsevol.

El paisatge quotidià que es veu des de la meva finestra... des d'on soc no és que hi pugui veure gaire, ja que com he dit abans està molt fosc, amb prou feines veig els meus companys de pis que estan a pocs centímetres de mi. Si hagués de descriure el meu paisatge, diria: Fosc, negre, obscuritat, claustrofòbia... fosc l'havia dit ja?

Enyoro ser fora d'aquí per poder veure món, tot i que sembla bastant gran per a mi. A l'inici tenia claustrofòbia, perquè a la botiga on estava com a mínim entrava una mica de llum i no era tot tan fosc. Però ara cada cop ho porto millor i ja no em fa tanta por estar a les fosques.

Per què... no puc ser lliure i sortir d'aquest obscur objecte? Jo també tinc drets!

Per què... cada cop soc més i més petita en funció de quan m'utilitzin, fins al punt de desaparèixer?!

De vegades somio... que arribarà algú com jo, guapo, intel·ligent, i amb una llarga i emocionant vida al davant amb qui poder compartir la resta de la meva. Fugar-nos junts i no tornar mai més a ser usats per menjar més llapis, o per arreglar les errades dels altres o per tornar a la maliciosa casa en la qual visc.

Jo tenia... un propietari fa molt de temps que em tractava molt bé, vivia fora de la capsa de tela i veia món. Però de sobte, un bon dia, una mà es va acostar a mi i em va raptar cruelment i sense remordiments, i em va ficar dins d'aquest estrany objecte en forma de rectangle, amb tot de companys totalment desconeguts que a poc a poc s'han anat fent més i més coneguts. I un bon dia va acabar sent un molt mal dia. Recordo molt bé aquell dia, mai se m'oblidarà, m'ha quedat gravat per sempre, perquè érem a l'aula 25 de segon d'ESO, i a partir d'allà ja no vaig tornar a veure ni a sentir parlar del meu antic propietari. Pol... crec que es deia Pol, el meu expropietari. Gràcies, Pol, per aquells bons moments.

Fa qüestió d'unes setmanes va morir el meu millor amic, es va

quedar sense la seva tinta blava que el representava. Ell va ser qui em va ajudar a adaptar-me a la nova casa i als nous companys, que ara són els meus amics. Però de cop i volta, un dia com qualsevol altre, va començar a sortir de casa molt contínuament. I l'endemà al matí, ben d'hora, va sortir i mai més ha tornat a entrar. Jo encara tinc l'esperança que ens trobem algun dia. Diuen que l'esperança és l'últim que es perd, però jo ja començo a dubtar una mica de si és cert o no...

A més a més, ha entrat un altre bolígraf "nou" que l'ha substituït descaradament, ja que la seva tinta blava, com la del meu millor amic, es veu més nova i que és d'última generació, suposadament. Per això que es compri un ordinador i que ens deixi ja en pau, no?

Dues amenaces i les solucions... si em parteixen en dos, seré més petita, però ara valdré per dos, el millor és que mai perdre la meva utilitat. Si em guixen a sobre i m'embruten em netejo amb el simple fet que un dit em fregui.

El meu personatge preferit és... el meu personatge preferit o ídol és el Tipp-ex, desitjo ser com ell algun dia, somio a ser com ell algun dia. Ja que és capaç d'esborrar i d'arreglar qualsevol error, per complicat que sembli de solucionar. Més que el bolígraf o el retolador! El millor és que no deixa brossa pel mig, com jo, i no es fa petit quan l'utilitzes. Jo només soc capaç d'empassar-me les errades del llapis, però tantes errades acaben afectant el meu estat d'ànim. Tant de bo ser com ell algun dia, és el meu major somni convertir-me en algú com ell. Des del meu punt de vista és un clar exemple a seguir. I ho dic amb ironia, perquè al final tot el que fa és enterrar els errors o problemes sota una fina i fràgil capa de maquillatge blanc. Però sí, reconec que envejo no endur-me'n els problemes o errades dels altres. I a mi qui m'ajuda amb els meus problemes?

El meu secret... és que quan em freguen molt fort contra una superfície plana em poso molt calenta. Vigila que no em facis enfadar i et cremi.

5 verbs... esborrar, embrutar i netejar alhora, solucionar errors dels altres i fer desaparèixer o ocultar, amagar...

Nom, edat i lloc de naixement... Em dic Nata, tinc un any des que em van portar a la botiga per primer cop i vaig néixer en una fàbrica de La Xina.

Segon Premi Grup C
Abril Buch Andreu
Vilassar de Dalt

QUAN LES VAQUES VOLIN

Em dic Maria. Vaig néixer el vint d'agost de l'any 1934, és a dir, que ara tinc 89 anys.

Em vaig criar en una família de vuit germans, dels quals jo era l'única noia. Durant la meua llarga i atrafegada vida he hagut de presenciar una pila de fets històrics. M'han creat un munt de ferides, però amb l'edat s'han pogut anar curant. Només amb cinc anys vaig haver de viure el començament d'una guerra civil i, un any després, una guerra mundial va esclatar. Envoltada de gana i de fred, em van tallar les ales pel simple fet de ser dona.

El dia que em van portar a aquest món i van veure que era una nena, el meu futur va quedar condemnat. En aquella època, jo no era ningú, el meu únic propòsit a la vida era quedar-me a casa cuidant les criatures i el meu futur marit, i com que no tenia ni veu ni vot, m'havia d'aguantar, havia de callar i fer el que em deien.

Malgrat l'edat, encara avui recordo aquell dia d'estiu. La mare va anar al mercat a comprar motxilles d'escola per als meus germans. Jo, com a bona filla que era, la vaig acompanyar perquè no hagués de portar el pes tota sola. Quan vam arribar a la plaça, plena de gom a gom, em va arrossegar fins a una petita botiga on venien tot tipus de material escolar. Com que no teníem gaires diners, la mare va demanar per les motxilles més barates. Es tractava de simples bosses fetes de tela blavosa amb unes nanses rígides i una butxaca massa petita per encabir-hi qualsevol cosa. Eren realment espantoses i incòmodes, però, com a mínim, eren motxilles. Quan la meua mare va anar a donar-li les dues-centes pessetes que tenia estalviades a aquell home gran i rabassut, em vaig adonar que només havia comprat set motxilles, però a casa érem vuit germans. Quan li vaig dir que s'havia oblidat de comprar una motxilla, com si es tractés del fet més simple del món, em va respondre que si només tenia set germans i hi havia set bosses, no n'hi faltava cap.

De pasta de moniato, li vaig contestar que s'estava oblidant de mi. Que jo també necessitava una motxilla per anar a l'escola. Mentre ho deia, la mirada de la mare va quedar buida. Em va agafar

la mà i em va dir, molt seriosament, que d'allò ja en parlàriem quan fóssim a casa. Complint la seva promesa, em va fer passar cap a la cuina i em va explicar que no ens podiem permetre enviar vuit nens a l'escola, i que si jo no hi ha anava no passava res. Al cap i a la fi, quan fos gran seria mestressa de casa i, d'això, ja me'n podia ensenyar ella. Mentre que no valia la pena invertir diners en la meva educació, en un futur, els meus germans haurien de treballar i mantenir una família. Per tant, els estudis els necessitaven molt més que jo. Només tenia set anys, però recordo com si fos ahir que aquella va ser l'enrabiada més gran que havia agafat mai. Estava tan enfadada i exaltada que ni tan sols era conscient de tot el que li vaig arribar a dir a la meva mare. Quan es va cansar de sentir-nos discutir, el meu pare es va aixecar del balancí de fusta, i ens va pegar a mi i a la mare, dient-nos que s'estava fent tard i que ja era hora que comencéssim a fer el sopar.

La marca de la mà del meu pare només va trigar unes quantes hores a desaparèixer, però em va marcar per sempre. Encara ara puc sentir la coïssor, i em recorda que mai he de permetre que em trepitgin ni em silenciïn com ho va fer el meu pare aquell dia.

El meu germà gran, en Josep, era un gran estudiant. Es passava dia i nit estudiant com un boig. Deia que volia ser metge, i que per ser-ho necessitava les millors notes del seu curs. Li encantava llegir, sobretot novel·les negres i policiaques. Quan agafava un llibre i s'asseia al seu racó del sofà, jo l'observava fascinada. Jo no en sabia, de llegir, i sempre havia volgut saber què se sentia. Recordo amb molta exactitud que ell estava llegint Collita Vermella, de Dashiell Hammett, i jo, com de costum, l'observava. El meu germà va aixecar la vista d'entre aquelles pàgines, que semblava que l'hipnotitzaven, i em va preguntar que si volia alguna cosa. Quan va veure que no deia res, em va dir que si volia que llegíssim junts. Encara sense dir ni piu, vaig seure a la seva falda i ell va començar a llegir en veu alta, aclarint-me tots els dubtes perquè pogués gaudir de la lectura. Aquell va ser el meu primer contacte amb els llibres.

A mesura que anava creixent, la meva curiositat també ho feia. Havia après a llegir tota sola i els llibres del meu germà gran s'havien convertit en la meva única font de coneixement. Mentre els nens de la meva edat jugaven a saltar a la corda al carrer, jo fullejava embadalida tots els llibres que trobava per casa. No vaig trigar gaire a adonar-me que jo, de gran, volia ser escriptora.

Una nit, mentre sopàvem les restes del dia anterior, em vaig veure amb cor d'expressar el meu desig a la meva família. Les mirades

incrèdules i el silenci incòmode només van ser interrompudes per l'afortunat comentari de mon pare. "Ai, Maria meva, no diguis bestieses. Una dona com tu només podrà publicar un llibre el dia que les vaques volin."

Les rialles forçades de la resta de membres de la meva família es van ofegar entre la puntualització del pare. "Filleta, ets del que no hi ha. Com es nota que has heretat l'humor de ton pare. Quines ximpleries que dius. Però per avui ja n'hi ha prou. Ara ves a rentar els plats que es fa tard i demà ens hem de despertar molt d'hora."

Aleshores vaig comprendre que es pensaven que ho deia de broma, que no s'havien pres seriosament les meves paraules i que no confiaven en mi.

El dia que vaig fer onze anys, el meu germà Josep, que feia el servei militar, em va fer arribar una màquina d'escriure amb una nota.

Estimada Maria,

Soc el teu germà, el Josep. T'escric des del front. Aquí les coses no van gaire bé, però encara no perdem l'esperança. He pogut aconseguir aquesta màquina d'escriure per a tu. Estic desitjant tornar a casa perquè m'ensenyis tot el que ets capaç d'escriure. Jo confio que seràs una bona escriptora. Tinc molta fe en tu.

T'estima,

el teu germà Josep

Aquell mateix dia, una altra carta va arribar a casa per comunicar-nos que el meu germà gran havia mort en acte de servei dues nits abans.

A casa no vam arribar mai a superar la seva mort, però el que ho va portar pitjor va ser el meu pare. Del disgust, ens va fer llençar totes les seves pertinences, no volia res a casa que li fes recordar el meu germà. També em va ordenar que em desfés de la màquina d'escriure, que jo vaig amagar sota el meu llit. Quan tothom ja dormia, jo treia la màquina d'escriure i, amagada entre els llençols, creava totes aquelles novel·les que mai van arribar a veure la llum.

El temps va passar més de pressa del que m'esperava. En un tancar i obrir d'ulls ja feia nou anys de la mort del meu germà, i jo ja en tenia vint. Durant aquells anys, la meva fal·lera de crear històries es va fer fonedissa. Em passava el dia cosint o fregant, i els meus somnis no van trigar gaire a fugir-me del cap. Vaig acabar acceptant que el meu lloc en aquest món era a casa, entre quatre parets, agraint a un home que em mantingués en lloc de dedicar-me al que realment em feia feliç.

Quan tenia vint-i-un anys em van casar amb un home que en tenia cinc més que jo. Encara que no em fes ni mica de gràcia, ho vaig haver de fer. A casa necessitàvem diners i ell venia d'una bona família i tenia una feina prou digna. Un any després vam tenir la nostra primera criatura, la Carolina. Dos anys més tard van arribar els meus bessons, acompanyats al cap d'un any i mig del meu últim fill, el Josep. Durant molt de temps vaig oblidar completament el regal que m'havia fet mon germà tants anys enrere i em vaig dedicar en cos i ànima als meus nens. M'havia convertit en una mare exemplar, però també em vaig convertir en aquella persona que més temia de petita. Em vaig convertir en una dona sense veu ni vot. A casa mai parlava. Simplement, em quedava tot el dia a la cuina amb cara de pomes agres esperant que vingués el meu marit, en pau descansi, per poder fer el que ell em demanés.

Quan el meu fill petit tenia set anys, la meva mare va morir. El cert és que feia tant de temps que estava malalta que els records de quan estava sana ja es començaven a esvaïr. El matí després de l'enterrament vaig anar a casa seva a recollir totes les seves coses. En un instant de nostàlgia vaig voler entrar a la meva antiga habitació, on vaig trobar aquella petita relíquia. La meva màquina d'escriure. Em va sobtar que no estigués amagada sota el llit, sinó sobre la tauleta de nit. Al costat de l'andròmina hi havia tot el que vaig escriure quan era tan sols una nena. A sobre dels meus escrits hi havia una nota amb la lletra d'un dels meus germans.

Maria,

Soc la teva mare. Com que no sé ni llegir ni escriure li he demanat al teu germà Xavier que t'escrigui això. Estic molt dèbil. Moriré d'aquí a poc i no tinc el valor de demanar-te disculpes en persona. Fa temps que vaig trobar aquesta màquina. De fet, quan la vaig trobar, ton pare encara era viu. M'han llegit tot el que vas escriure quan eres una nena i només vull dir-te que sento amb cada part de mi no haver sigut capaç de veure el teu potencial i que em penedeixo profundament de no haver-te deixat anar a l'escola. Tens una ment massa privilegiada per quedar-te a casa, tancada, en silenci. Tu t'has de dedicar a això, encara que ja sigui massa tard. Si no ho fas per tu, et demano si us plau que ho facis per mi. Dona'm la veu que jo mai vaig tenir. No vull que moris sense complir els teus somnis, com jo ho faré. Vull que siguis lliure.

T'estima,

la teva mare Encarna

D'això ja fa trenta anys i no ha sigut fins ara que he pogut reunir les forces necessàries per poder escriure la meva història.

Potser soc vella i ja no tinc gaire temps però, com a mínim, ho he d'intentar. Per mi, per la meva mare i per totes les dones que han estat silenciades.

Ara entenc per què durant tot aquest temps les vaques no volaven. Els faltaven les ales. Les meves ales. Les ales que, tot i no ser-ne conscient, sempre he tingut.

Ara ja puc marxar en pau d'aquest món. He vist les vaques volar.

Primer Premi Grup D
Gala Amado
Premià de Mar

8:58

Les gotes de suor em rellisquen per les galtes i desfan a poc a poc la pintura de la meua pell. Del poc maquillatge que m'havia posat aquest matí en queden esquitxos que es barregen amb la calor de la ben entrada primavera. Aquell oli aromàtic que penja del retrovisor fa temps que ja no fa cap mena d'olor. Ja sabia jo que al cap de dos dies, aquest beuratge màgic de menta i romaní que em va vendre aquella gitana del tren acabaria sent tres euros perduts. Ara el “cacharro”, com li deia la meua àvia, només fa olor de pols i d'aquella flaire de cotxe tancat. Més que refredar, les finestres obertes només fan que omplir-me el cap —més del que el tinc— amb les botzines estridents i les frenades dels pneumàtics de les 9 del matí entrant a Barcelona. Tantes obres a Glòries per acabar fent caravana cada cop que s'ha d'anar a treballar.

Al seient de copilot seu el maletí ple de papers i documentació, no fos cas que el primer dia em demanessin el certificat de naixement o el carnet del zoo, que aquesta gent és molt de fer aquestes coses. Em pica la pell sota les mitges de les esgarrapades del que ara és el meu company de vida. Ara li ha donat per despertar-me així, esgarrinxant afectuosament tota la pell dels meus talons sota els llençols del llit. Però com que és l'únic que em diu adéu quan surto per la porta, li ho perdono. Ens hem acostumat a ser els típics companys de pis que no es molesten, però que valoren la silenciosa companyia de l'altre.

Igual que el Pol. Amb la mínima diferència que mantenir una relació de parella requereix un xic més d'interacció. Havíem arribat a aquell punt en què no sabia si m'aportava més ell o el gat. La setmana que ve farà 8 mesos que va recollir les seves coses, va fer la maleta i va marxar sense mirar enrere, deixant-me de regal una dessuadora de vella, dues samarretes de “Cadena 88”, i un bloqueig massiu a totes les xarxes socials. Però som aquí, amb aquest maletí, el regal de graduació més útil que em van fer, ocupant el seu lloc.

La pantalla del mòbil marca les 8:36. En vint minuts he d'haver pogut avançar l'oceà de cotxes que inunda la carretera, aparcar en algun pàrquing que no cobri quatre euros l'hora i arribar a “Gómez y

Ayala Asociados”. Allà m’espera ansiosa la noia que em va entrevistar dijous passat. Rossa, alta i prima, amb un somriure descarat, les dents grosses i la camisa arrugada. Aquell tipus de persona que sempre es compra el mateix pintallavis i que riu com si li haguessin explicat el millor acudit del món, i de cop, torna a aquell posat d’haver mossegat una llimona agra. Però sigui com sigui, em va donar la feina. Bé, ella, el meu cap, o qui sigui que forma l’equip de direcció. Sota els números blancs a la pantalla bloquejada del mòbil, hi ha diverses notificacions: recordatoris que avui treballo (com si me n’hagués d’oblidar), missatges sense obrir, un *e-mail* d’una adreça plena de lletres i números d’una tal Anna, mig despullada, que diu que és a 33 quilòmetres de mi i que vol que ens veiem, i dues trucades perdudes de la meva exsogra, que em deu estimar molt com per voler seguir parlant amb mi després del drama del seu fill. Es descriu a si mateixa com a “pitonissa”, clarivident i mèdiom, i assegura haver tingut més d’una aparició divina. Les seves trucades arriben dues vegades al dia, aproximadament, amb aquell to de súplica, mentre em demana per favor que torni amb el seu fill, que és una ànima en pena, i que encara que el Pol no ho digui, ella sap que em troba molt a faltar. Un cop al mes, més o menys, em truca per dir-me que ha somiat que estava embarassada i que el seu estimat primogènit i jo érem una família feliç. Ara ja no li agafo el telèfon, però no tinc estómac per trucar-li i dir-li que em deixi en pau.

Un cop dins el túnel, la cua de cotxes comença a avançar, molt a poc a poc, cap a la llum de la sortida, com petites mosques que volen cap a la bombeta de la cuina. Al Google Maps hi ha una línia vermella que arriba gairebé fins a la Monumental i hi ha una petita indicació que diu “16 minuts”. Un quart d’hora per sortir de l’embús em deixa nou minuts de marge per aparcar. Vaig amb temps. L’esperança d’arribar a l’hora encara no s’ha perdut. Poso la ràdio, a veure si amb una mica de música em trec el neguit i l’angoixa del pit. A “Los 40” avui és el dia del *reggaeton* antic i no tinc ganes de reviu les festes majors del 2014. Giro la rodeta i comença a sonar una veu entretallada de dos nois que parlen de “l’excel·lència visual i l’exquisidesa del guió” de la nova pel·lícula de Batman. Aquella mena de gent d’ulleres de pasta i camises estampades, que diu que sap de cinema i només ha vist “Pulp Fiction” i “Lo que el viento se llevó”. Amb aquesta varietat d’opcions i la qualitat de so d’un Audi de fa quinze anys a un túnel, prefereixo apagar la ràdio.

Quatre minuts després estic sortint d’aquestes profunditats urbanes, veient la llum del sol de nou, i dirigint-me tan ràpid com puc a l’adreça escrita a la pantalla del telèfon. Abans que la

veu robòtica del navegador em digui que ja he arribat a la meva destinació, abaixo el volum del mòbil. Mentre dono voltes als carrers del voltant del bufet d'advocats on m'esperen a les nou, veig una mena de plaça d'aparcaments on sembla que hi ha un lloc per a mi. Començo a esquivar els cotxes que circulen per l'Eixample i vaig directe al lloc buit, que em fa ulls a la llunyania. M'hi acosto, i quan soc a deu metres de distància, apareix del no-res un cotxàs que em talla el pas i, com no, em treu el lloc. El noi que el condueix, que no deu tenir més de 25 anys, em mira i aixeca la mà, com si em volgués demanar permís o perdó, sabent perfectament que jo ja estava fent maniobres per posar-m'hi. La sang em puja a les galtes i em bull el cap, i la calor del moment em fa abaixar la finestreta i deixar anar la càrrega d'energia que em consumeix des que m'he llevat: "Però què fas?! Què fas, eh?!". Del cotxe blanc, impecable, en surt el malànima, amb un abric blau marí de Polo Ralph Lauren amb les costures de fil vermell i un mocador a joc, com si no fóssim a 23 graus. Tanca la porta i se'm queda mirant durant una mil·lèsima de segon, recolzat sobre la porta del Mercedes, com si el fet de tenir-lo o de ser un esnob que es dedica a empitjorar les vides dels altres li donessin el poder que li falta com a persona. Em mira als ulls i quan veu la meva cara desenaixada i rabiosa deixa anar la rialla més arrogant que he sentit mai. Perdo la noció del temps, de l'espai i de tot el que m'envolta: "Tu ets *gilipolles!*". Deixa de riure, es gira, i em torna a mirar com si hagués sentit la dura veritat que tothom li amagava. "¿Perdona? Cálmate, eh, guapa? Madre mía, como están las tías hoy." Faig la volta amb el cotxe i giro la corba per sortir d'aquell infern mentre acabo la discussió amb un "Que sí, home, que sí! Vinga va!" cridat des de la finestra. Quan surto d'allà i torno a ser a la carretera encara em crida alguna cosa des de la distància. Li trec el dit del mig per la finestra i més per mi que per ell, crido que és un "capullo malcriat". Remugo mentre torno a ser conscient d'on soc i de què vinc a fer, i les meves mans volen al telèfon per veure si oficialment arribo tard al meu primer dia de feina. 8:58. Dos minuts. El cor se m'accelera. Miro per la finestra quan miraculosament veig una P blava amb què se m'il·lumina la mirada. Entro tan ràpid com puc i trec el tiquet sense parar a mirar ni el preu per hora.

Corro pel carrer i noto les mirades de la gent, que deuen deduir perfectament la meva situació. Miro els semàfors amb l'ànim que la llum vermella apunti cap als cotxes i no cap a mi. Creuo tots els carrers mentre penjo una altra trucada entrant de la "pitonissa" de la família, que avui ha batut el seu rècord de dues trucades en tres hores. Aleshores, veig el cartell "Gómez y Ayala Asociados" penjat sobre una porta de vidre a una planta baixa. M'hi acosto, em

quedo quieta durant uns segons i respiro profundament. M'arreglo els cabells, intento oblidar-me dels meus turmells adolorits de córrer amb els maleïts talons i miro d'amagar sota la meva aparent tranquil·litat l'odissea que acabo de viure. Faig un pas endavant. La porta s'obre davant meu, donant-me la benvinguda al que espero i desitjo que serà el meu destí durant molts més matins, i entro. L'entrada és espaiosa, hi ha un parell de sofàs de pell marró i una taula baixa amb revistes i pamflets amb el nom del bufet. Camino per la sala i giro a la dreta, on es troba el secretari que em va desitjar sort el dia que em vaig entrevistar. Quan em reconeix, em somriu, s'aixeca, i em dona la mà. "Al final ens tornem a veure, eh?", em diu. "Per sort, sí", jo li torno el somriure mentre em diu que m'esperen al despatx de direcció, a la tercera porta de l'esquerra de la primera planta. Li dono les gràcies, i camino pel passadís que porta a l'ascensor. Hi pujo i tinc uns segons per mirar-me al mirall i revisar el meu aspecte amb una música lleugera de fons. M'arreglo la camisa i l'americana, i em pentino les celles com puc, per no semblar un pelegrina que acaba de fer el *Camino de Santiago* a peu coix.

Surto de l'ascensor, em planto davant la porta, i amb tot el coratge del meu cos faig tres copets, segurs però no insistents. Una veu des de dins diu "Adelante", i obro la porta amb compte. Quan la llum de la finestra m'il·lumina el rostre m'aturo, immòbil, davant la cadira del despatx, on descansen curosament el mocador vermell i la jaqueta Polo blava.

Segon Premi Grup D
Jana Aubanell Martín
Malgrat de Mar

NIT ESTRELLADA

L'Amira tenia por. Era el primer cop que s'endinsava a la mar.

El vent, fred i fosc, entrava per cada esclatxa de pell que la roba deixava al descobert i li esquerdava la cara. La brisa marina, que en altres temps havia estat salada i tranquil·la, havia agafat un to amarg.

Amb els braços consolava la petita Dalila, que plorava amb el balanceig de les ones. Li va mirar la cara, on s'hi reflectia la innocència de tots els nadons. Per un moment, l'Amira va desitjar ser al seu lloc. Deixar de sentir dolor, esborrar de la memòria tot el que li havia passat. Però sabia que no podia.

Es va forçar a aixecar el cap i va mirar al seu voltant. Tot i la negror de la nit, va veure que tot el que l'envoltava era aigua. Els fanals de l'embarcació emetien una llum grogosa, quasi irreal, i deixaven al descobert el baf d'aire que li sortia de la boca en respirar.

Tenia por. Però, sens dubte, aquella era la millor opció.

Això feia la guerra. L'Amira havia nascut i conviscut amb la guerra des de petita. Havia patit els bombardeigs, havia vist com s'ensorrava casa seva, havia hagut de fugir del seu poble, havia vist com afusellaven companys, havia vist com s'emportaven amics al front. Havia presenciat fets que, per molt petita que fos, ja mai oblidaria.

Encara recordava amb claredat el dia que un oficial va anar a casa seva, tot ell molt ben vestit. L'Amira va anar a obrir la porta amb el cor bategant-li fort contra el pit. Feia dies que esperaven la carta setmanal del seu pare des del front. Una petita part en ella es va il·luminar d'esperança. Va pensar que potser el seu pare era darrere la porta amb els braços oberts, anunciant que la guerra s'havia acabat. Se'l va imaginar amb la roba que va portar el dia del seu divuitè aniversari, quan li va regalar l'anell d'or i van parlar sota les estrelles de projectes i d'un futur esperançador. Es va imaginar el seu cabell blanquinós, el seu somriure amable, les seves mans morenes i els braços forts que l'havien acompanyat tota la vida. Però sobretot es va imaginar els seus ulls, aquells ulls

que brillaven amb la il·lusió d'un nen. Aquells ulls que només havia vist vessar llàgrimes quan la guerra es va emportar, amb força i crueltat, el seu fill gran, en Farid.

Però l'Amira també tenia por. Un neguit constant la turmentava d'ençà que la carta feia dos dies que no arribava. Ple de preocupacions li rondaven pel cap i li sacsejaven el cos. Només la porta s'interposava entre ella i la veritat. L'Amira se la va quedar mirant. No estava segura de voler saber la veritat, però, tot i això, va agafar el vell mànec amb força i va obrir la porta. En veure l'oficial, li va caure l'ànima als peus. Amb la mirada li va adreçar la pregunta que tenia por de pronunciar amb paraules. El sergent va respondre amb una frase que ella no oblidaria mai: "Ha mort defensant la pàtria". Seguidament, com si hi estigués acostumat, com si seguís un estrany i esgarrifós guió, l'oficial va lliurar a l'Amira una carta i va marxar per dirigir-se a una altra casa, a una altra desolació. L'Amira va agafar tremolant l'última carta escrita pel seu pare i va pensar en els seus ulls, que sempre havien brillat tant, ara apagats. Encara dreta davant la porta, va obrir la carta.

"Estimada família,

Espero que per casa vagi tot bé. Les vostres cartes són la meva única alegria dels llargs dies que passem aquí.

L'enemic és a prop. Ho sé. Sé que potser és aquesta l'última carta que escric i em dol. Em dol no haver-vos pogut veure la cara un últim cop, em dol morir tan lluny de la meva família, de la meva llar, em dol no poder conèixer la petita Dalila.

Només vull que sapiguen, per si aquesta carta és realment l'última, que al meu cor sempre hi restarà un tros de vosaltres. Tot i que ja no bategui, sempre hi tindreu un lloc.

No us preocupeu per mi. Estaré bé. Penseu que seré amb en Farid, jugant junts un altre cop com ho fèiem durant les tardes d'estiu. Penseu que us estarem saludant i cuidant .

A les meves dones,
us estimo molt."

L'Amira no ho va poder evitar. Les cames li flaquejaven, dels ulls li brollaven llàgrimes salades com el dia en què, sense saber-ho, va abraçar el seu pare per últim cop. I després es va enrabiar. Va pensar que ella no volia aquella pàtria. Ella no volia un país que per un tros de terra matava, un país que havia assassinat la seva família, que havia mort els seus amics. No ho volia. I aquell va ser el dia que va decidir fugir.

Llavors encara estava embarassada de la Dalila. Va costar convèncer el seu home, en Bahir, però al final va acabar cedint, igual que la seva mare. Tots tres van emprendre la marxa del seu poble amb l'objectiu d'arribar a una ciutat costanera i allà agafar un vaixell que els duria a un futur millor.

L'Amira va agafar tot el que els quedava, que no era gaire. Mai havien estat rics, però la guerra havia esfondrat el negoci del pare i vivien dels diners que ell els proporcionava fent de militar. A partir del moment que va faltar, només les mantenia la paga d'en Bahir, que va haver de deixar de treballar al camp per amagar-se perquè no el cridessin al front. L'Amira sabia que corria un risc exposant-lo, però s'entossudia a pensar que aquella era la millor solució.

Van fer motxilles petites amb provisions i van emprendre la partida. Els primers dies van ser tranquils, estranyament massa. Dormien com podien en edificis derrocats o muntaven un petit campament al costat del camí. La calor humida, les carreteres interminables, la gana i la set es van convertir en la rutina de les següents setmanes.

L'Amira gairebé no podia caminar de tan grossa que tenia la panxa. Sabia que la Dalila no trigaria gaire a arribar al món i li preocupava que fos en aquell moment. Així i tot, ella aguantava, seguia el ritme i es repetia que era una dona forta.

Al cap de pocs dies van arribar a una de les ciutats més grans del seu país. L'Amira es va sorprendre en veure que tots els accessos estaven fortificats i controlats per militars. Murs alts, de ciment fosc i brut, s'alçaven com una gran barrera entre ells i tota esperança. Era tan a prop que quasi semblava impossible, però els militars no van cedir. Un de més gran els va assenyalar l'única entrada, on hi havia milers de persones fent cua amb intencions segurament molt semblants a les seves. L'Amira no va veure més opció que afegir-se a aquella munió de gent que esperava a l'entrada de la ciutat, i va instar el seu home i la seva mare a fer el mateix.

Quan ja feia quatre dies que eren a la cua, els esdeveniments es van torçar. Com cada nit van estendre a terra la poca roba que tenien per intentar dormir. A l'Amira li tocava vigilar i es va quedar asseguda mirant les estrelles. Va pensar en tot el que devien haver presenciat els astres. L'havien vist a ella, igual que aquell dia, però amb el seu pare al seu costat. L'havien vist jugar amb el seu germà quan eren petits, havien vist la nit en què havia conegut en Bahir, aquella nit càlida d'estiu. Havien vist mil penes i mil dolors, però també mil enamorats i apassionats. Havien vist una altra Amira, en un altre lloc del món, potser en un altre temps. I va ser llavors

que es va adonar de la brevetat de la vida. Les estrelles n'havien contemplat mil, però ella només en tenia una. I també es va adonar de la inutilitat de la guerra, del poc sentit que tenia l'odi, la por, la venjança, quan la vida era tan curta i bonica.

La nit refrescava i la feia estremir. Se sentien llunyans els sorolls de nadons plorant i mares cantant cançons de bressol. El cansament va començar a callar els seus pensaments i, quan estava a punt d'adormir-se, l'Amira va notar un cop molt fort al ventre. El va passar per alt, però aquest es va repetir. "Ara no" va pensar. Però no podia aguantar més. Els esforços d'aquests últims dies havien accelerat el naixement de la nena. Una altra contracció, més forta que totes les altres, la va fer estremir. En Bahir, en adonar-se del que passava, la va aixecar, li va passar el braç per sota l'espatlla i van començar a avançar enmig de la gentada.

El moviment va destorbar la gent que intentava dormir, però la majoria van ser solidaris i els van deixar passar en veure la situació. L'Amira respirava fort, els sons i sentits li havien disminuït, només sentia dolor. Es va adonar, però, de quan van arribar davant la porta.

Dos guàrdies la vigilaven i es negaven a deixar-los entrar. La mare va començar a cridar i en Bahir hi va intervenir. Mal fet. Tantes precaucions que havien pres i, en aquell moment de desesperació, va parlar davant dels militars. Els guàrdies es van adonar que en Bahir tenia edat per anar a la guerra i van proposar deixar entrar l'Amira a canvi de reclutar-lo. L'Amira volia negar-s'hi, però no tenia força per refutar. Veient la situació, en un moment de defalliment en Bahir va acceptar. L'Amira va cridar mentre un guàrdia se l'enduia i l'altre les conduïa dins la muralla de la ciutat. Va sentir com en Bahir li dirigia les últimes paraules amb llàgrimes als ulls: "Viu per mi". Llavors tot es va fer fosc.

Després de molt dolor, el pròxim record viu que tenia era a l'hospital amb la criatura en braços i la seva mare explicant-li que no tenia més notícies d'en Bahir. Aquella part dins l'Amira que ja estava trencada es va esmicolar. En Bahir havia sigut la seva força, la seva inspiració, la seva seguretat. I ara, com el seu pare, com el seu germà, ja no hi era. Va recordar les últimes paraules que ell li havia dirigit, i va decidir que havia de continuar endavant.

La mare la va avisar que a la tarda sortia un vaixell del port que es dirigia a Europa, a la prosperitat. L'Amira no s'ho va pensar ni dos segons. Va agafar la nena i va enfilat amb la mare cap al port. No tenien gaire temps. La Dalila, petita i bonica, plorava i s'abraçava al cos de la mare.

El sol de les últimes hores de la tarda il·luminava el port i l'aigua del mar que l'Amira tant havia enyorat. Va recordar quan hi havien anat amb el seu pare i el seu germà, de vacances familiars, en un temps més llunyà i més feliç.

Van copsar el vaixell i van córrer per no perdre'l perquè hi havia molt de moviment a la coberta. La gent s'empentava i s'empenyia per aconseguir pujar a bord amb una velocitat inusual. L'Amira va preguntar-ho a un home. "És un vaixell il·legal. Algú l'ha delatat. Els militars venen cap aquí i més val que sigueu a bord quan això passi." Havien arribat massa lluny perquè tot acabés allà. L'Amira va empentar tal com feia la gent i, amb molt d'esforç i agafant fort la nena, va aconseguir pujar-hi. Des del vaixell es veia a la llunyania els militars que es dirigien ràpidament cap al port. L'Amira es va girar per ajudar la seva mare, però va veure que s'havia quedat molt enrere. Va cridar-la, va fer esforços per fer-la pujar, però no hi havia manera. Els militars eren molt a prop. El vaixell va arrencar. La mare li va fer adéu amb la mà, i va ser llavors quan l'Amira es va adonar que ella mai havia tingut la intenció de pujar.

Les últimes visions que va tenir l'Amira de la seva mare va ser quan, entre llàgrimes, va veure com li disparaven amb la resta de persones que s'havien quedat al port. El seu cos inert va caure a l'aigua salada. L'ànima de l'Amira es va partir en dos. El sol es ponía i tenyia de vermell els núvols del cel i l'Amira, amb el cor a la gola, es va preguntar si hi havia més vermell als núvols o al terra del país que acabava d'abandonar.

Un sotrac la va distreure dels seus pensaments. El vaixell havia fet un moviment bruscat. El cel es cloïa al seu damunt, negre, a punt d'esclatar. L'Amira es començava a neguitejar. Es va tocar inconscientment l'anell del seu pare i va demanar sort.

Després de tot el que havia passat, de tota la gent que havia deixat, havia d'arribar. Era tan a prop d'un futur millor...

L'Amira tenia gana i set. Durant les darreres setmanes gairebé no havia fet ni un mos ni havia begut aigua. Es va asseure en una cantonada del vaixell, agafant fort la Dalila. Li feia mal tot. Pensar també li feia mal, ja que únicament podia recordar moments feliços al costat de la seva família. Així doncs, va deixar descansar la ment, imaginant-se com seria la seva vida quan arribés a les terres del Nord.

Va pensar que viuria en una casa petita però acollidora amb mobles de fusta, parets blanques i rajoles acolorides a terra. A una cantonada del menjador es va imaginar una xemeneia on cremava un foc hospitalari. Allà passaria molt de temps.

Es va imaginar obrint una pastisseria, on vendria tots els pastissos i pastes que la seva mare li havia ensenyat a fer quan ella era una nena. Sempre havia volgut tenir una pastisseria. Se la imaginava plena de gent, sempre amb un bon ambient, amb tots donant les gràcies molt educadament i somrient.

Va pensar en ella donant voltes per la ciutat admirant els detallats edificis i reposant a cada parc impecable, d'herba verda i flors de colors.

Es va imaginar que nevava i que ella estava molt contenta, ja que mai ho havia vist. Sortia al carrer i corria pels carrerons rient, amb la Dalila de braçet.

Es va imaginar a ella mateixa cuidant la seva filla, ensenyant-li a fer les pastes i pastissos que venia a la pastisseria i abraçant-la, com feia la seva mare, durant les nits de tempesta.

Però sobretot, va pensar que en aquell lloc finalment seria lliure de la guerra. No hi hauria ningú que passés gana, ningú que hagués de passar pel que havia viscut ella. Un lloc on els nens correrien pels carrers sense por que, de cop i volta, una bomba s'emportés tot el que coneixien. Un lloc on podries arribar a adult sense haver alçat mai una arma, on les úniques morts possibles serien les provocades per la vellesa. Es va imaginar a ella mateixa per fi feliç després de tant de temps patint, amb la seva pròpia família, el seu propi negoci, un lloc al qual anomenar llar.

Una altra sotragada la va fer tornar a la realitat. Va captar trossos de converses dels altres passatgers, tots tan confosos com ella. Sense deixar d'agafar l'anell, va mirar la Dalila. Havia d'arribar. Havia d'arribar per ella. Perquè pogués viure la infància que ella no havia tingut, perquè, com a mare, l'únic que volia era oferir a la seva filla la millor vida possible. Perquè aquella ànima nova, tan pura, no tenia cap culpa de la guerra.

Un cop més definitiu va fer que el vaixell s'esqueixés en dos. L'Amira va cridar, no ho va poder evitar. Va agafar encara més fort la Dalila mentre ella plorava, innocent al que passava al seu voltant, i li dirigia paraules de consol que no sabia si anaven més dirigides a la nena o a ella mateixa.

L'Amira va notar com el vaixell es començava a enfonsar. El pànic li va començar a córrer per les venes. El capità va parlar: els enemics els havien tocat. Hi va haver una tercera sacsejada. La gent va començar a caure del vaixell amb crits d'auxili, però les paraules van quedar sufocades pel mar. Les llàgrimes van brollar dels ulls de l'Amira. Havia arribat massa lluny perquè tot s'acabés allà. Una onada va trencar contra el casc de l'embarcació i la va

tombar. L'Amira va caure al mar agafant fort la nena i, allà, a l'aigua salada i fosca, va mirar per últim cop les estrelles. Malgrat els esforços, l'Amira es va enfonsar lentament i, juntament amb ella, s'enfonsaren tots els seus somnis i esperances.

Accèssit Grup D
Mar Belmonte Mancera
Mataró

GENÈRIC?

—Lila, desperta! —em crida la mare des del pis de baix.

—Vinc —li dic jo, calmada. Tinc son, no vull cridar de bon matí.

Baixo les escales lentament i em trobo amb la mare fent-me l'esmorzar. “El papa és a dalt, amb l’Aina”, em diu. M’assec i començo a esmorzar, són les 6:52 i he de marxar a l’escola aviat. Acabo d’esmorzar. M’aixeco i marxo a vestir-me. A l’habitació de l’Aina se senten plors, s’ha despertat. El pare la tranquil·litza i l’agafa en braços, la porta cap a baix. Em vesteixo i em quedo mirant el mòbil. Em vaig preparar ahir la motxilla, així que només toca esperar que sigui l’hora d’anar-me’n. Queden pocs dies de classe i, amb l’arribada de l’estiu, la gent va amb menys roba. Porto unes bermudes i una samarreta.

Obro l’Instagram i veig la història de l’Hugo, una foto sense samarreta. Sé que li agrada, així que no faig res. A la següent història veig un enllaç a un post. El post parla del 8 de març, Dia Internacional de l’Home. Llegeixo el post sencer perquè m’interessa el tema. Tanco el mòbil i surto al carrer.

Les meves mares em diuen adéu. No, no tinc dues mares, el femení és el genèric. Passo pel carrer del Mar i veig un noi. Una dona d’uns cinquanta anys amb cara de pomes agres li tira una floreta.

—Guapo! Ja et portava al llit!

Vaig ràpidament cap a ell i em faig passar per la seva germana.

—Ai, Toni! T’estava buscant. La mama diu que hauríem d’afanyar-nos o arribarem tard a l’escola. Anem! —i així me l’emporto.

La dona remuga alguna cosa i marxa després de cridar alguna bajanada.

—Gràcies, de debò —diu el noi que havia ajudat—. No sé què hauria pogut passar si no hi haguessis estat.

—De res, aquest món no accepta la igualtat, i espero que ho pugui fer algun dia —assenteix i marxa.

Jo continuo el meu camí cap a l'insti. Un gran paper a l'entrada mig arrencat em fa sospitar que alguna cosa passa. Al paper, que és un pòster, hi ha escrita la frase "Força al patriarcat". Està tot guixat amb moltes "M" a sobre de la "P" de patriarcat. Deixo el pòster i vaig a classe.

Els nois de la classe porten el mateix que les noies, pantalons curts i samarretes. Tot i així, es nota qui es menja amb els ulls a qui. El grup de la Sandra, les més populars de la classe, va cap a l'Hugo.

—Ei Hugo, com és que aquesta samarreta és tan curta? —diu la Sandra, mofant-se'n.

—Però si és igual de llarga que la teva —respon l'Hugo, innocentment—. No diguis ximpleries. Portes això per la Lila, oi?

—Però per...

—Ai, els nois sempre aneu ensenyant per captar l'atenció femenina —el talla en sec la Sandra.

Després d'això, la Sandra i les seves amigues marxen. Les fulmino amb la mirada. El que han fet està malament. Entenc de què es queixen els nois. Vaig cap a l'Hugo.

—Hugo, estàs bé?

—Sí, gràcies, Lila. A vegades m'agradaria ser noia per no haver de passar per tot això, saps?

L'Hugo marxa i jo m'assec al meu lloc.

Sempre he pensat què passaria si els homes haguessin descobert el foc, si sempre haguessin estat per damunt de les dones, si Carla Colom hagués estat Cristòfor Colom...

Potser el món seria més just. O potser no. I seria a la inversa. Potser seríem nosaltres les violades i acusades pel sexe contrari.

Primer Premi Grup E
Neus Fernández Benito
Argentona

L'OMBRA DEL XIPRER ÉS LLARGA ALS CEMENTIRIS

En Manel observava l'insondable abisme que s'estenia sota seu. Era una extensió més gran que el paviment, el cablejat i la brutícia subterrània i grisa. Era un pou sense fons, la buidor com a resposta al dolor cec que sentia. Ell no contemplava la via de metro; ell contemplava la mort.

Cada dia, quan agafava el metro per anar a la feina, tenia els mateixos interrogants a poques passes del precipici que el cridava. Ell s'hi atansava, amb ulls clucs i mirada borrosa, preguntant-se què hi devia haver més enllà de la davallada. Pensava en els ocells, en com abans d'enlairar-se de forma etèria en l'aire havien de deixar-se empassar per la buidor. Aguantava la respiració, i llavors la llum s'acostava, com un far càlid capaç de dissipar la boira que ennuvolava el silenci ensordidor, i s'imaginava deixant-se caure, lliure, sense pes ni nom, cap a l'abisme. S'imaginava el dolor de les persones que el coneixien, els plors que com cant fúnebre l'acompanyarien en el seu difunt comiat. Era pau i satisfacció el que sentia en aquells instants. Però, com bala que perforava l'ensomni, el soroll ensordidor del metro i les empentes d'un eixam insistent de cares i braços indistingibles, el precipitaven cap a dins del vagó. Amb braços freds allà l'esperava el bes de la llum vibrant i somorta, encegador, que colpia el seu bàlsam i el traslladava a una nitidesa artificial. L'olor humida dels cossos atapeïts l'ofegava. Se sentia estrany; les cares desfilaven deshonestes, indesitjables. Un mar de rostres desdibuixat pel plugim de la solitud. En Manel es deixava endur per aquests pensaments, com el metro per sota els túnels de la ciutat empedrada.

En Manel arribà a la feina deu minuts abans, com cada dia. Esperà davant les portes de metall que el conserge obrís l'edifici. El saludà amb un somriure que l'home atrafegat ignorà. S'encaminà a pas curt, amb les seves habituals espatlles caigudes, vambes desgastades i dessuadora massa ampla, cap al seu cubicle de treball. La jornada laboral va ser lenta. Els minuts s'escolaven al ritme de les hores, i les parpelles li pesaven davant les lletres vibrants de l'ordinador. La seva feina d'administratiu li era feixuga

i monòtona, però era estable. Li servia per pagar, si bé amb prou feines, les factures. Feia sis anys que treballava en aquella empresa de fabricació de bombetes i electrodomèstics. Havia vist passar multitud de personal davant seu, i havia contemplat com els companys anaven ascendint. Però ell es quedà allà, incanviable pel temps, en el mateix escriptori atapeït i vell. El sostre li semblà que cada cop es feia més baix. Les rengleres d'escriptoris blancs i les reixes de metall li semblaven un entramat quadriculat de metall i fusta agonitzant, i la seva sola visió li treia tot l'aire del pit. Però ell seguia i seguia escrivint al compassat so de les tecles d'ordinador, un cant mecànic que el sumia en l'estupor. Un estupor sovint interromput pel Gerard, el seu cap de secció. Va sentir l'olor de l'abassegador perfum abans que el sentís parlar.

—Bon dia, Manel. Et volia comentar una cosa —digué sense gairebé mirar-lo—. No vas entregar els pressupostos que ens va reclamar Taurus, i per culpa d'això ara han retirat la seva oferta. No hi ha acord. Com que la Sara estava de baixa, et tocava a tu aquesta responsabilitat —digué amb la mirada grisa i les espatlles quadrades, amb un to lent i afilat. Al Manel se li parà el cor. Contestà que no li havien comunicat res.

—M'és igual, t'havia quedat relegat a tu, i era responsabilitat teva. Espero que no torni a passar, perquè fa anys que treballes a l'empresa —esperà breument a sentir una disculpa afirmativa, que en Manel proferí amb veu dèbil, encongít a la cadira, i prosseguí sense escoltar-lo—. També has d'ajudar el comptable a fer els nous pressupostos, després t'enviaré els documents. Per demà. I envia'm aquesta setmana la data definitiva dels calendaris amb les reunions que hagis concertat els pròxims mesos.

En Gerard va marxar sense emetre cap més paraula, i el pobre Manel es quedà mut, mirant l'escriptori vell i ple de rascades. Li havien posat una mà de pintura recent que era incapaç d'amagar els solcs profunds d'anys de treball i pesantor. Arribà l'hora de descans, i els seus companys van enfilat cap a la sortida. Quedaven per dinar a un restaurant proper, però a ell mai l'havien convidat. Va treure la seva carmanyola freda i menjà les lleties eixutes mentre continuava treballant. De tant en tant alguna paraula amable o alguna riulla trencava el silenci del seu voltant, però ell sentia que no formava part d'aquell ambient càlid i llunyà. No recordava haver sortit de l'empresa, però els peus el dirigien mentre restava suspès en una llacuna pesarosa on la indiferència mundana no el podia colpir.

Quan entrà al metro i es tancaren les portes, una inquietud el va recórrer. Una olor desagradable, de femta, li inundà els narius,

retornant-lo de cop a la realitat. Era espessa i insuportable. Va mirar de reüll, amb la mirada baixa, en cerca d'algun gest delator del seu origen. L'olor la sentia a prop, el banyava. Alçà lleugerament el peu per mirar-se la sola de la sabata. No hi havia res. Però sentia com les mirades se li clavaven a la pell com petites estelles de glaç. S'encongí, palpant-se la vestimenta per trobar alguna explicació d'aquella mala olor. No la trobà i ignorà la pudor amb l'esperança que acabaria desapareixent. La veu metàl·lica li indicà que havia arribat a la seva parada. Baixà del metro, més tranquil. Va avançar unes passes amb el pes més lleuger, inspirà i exhalà un enorme sospir. Es quedà petrificat en veure que l'olor el seguia. Mirà al seu voltant, però no hi havia ningú. Estava sol. Avançà a pas ràpid, desitjant arribar a casa per poder desprendre's de l'olor nauseabunda.

La sensació estranya li martellejava el cap, intentava evitar la mirada de tothom qui es creuava. Se sentia com una bola de carn nauseabunda que es tapava en l'afany de fer-se diminuta, s'intentava ocultar de l'esguard acusador d'ulls de foc que el seguien com fars indefugibles. Li faltava l'aire, els pulmons l'ofegaven, el cor desbocat l'ensordia. Quan va poder entrar a casa, es va treure les sabates i la roba, inspeccionant-ho i olorant-ho tot detalladament. Les sabates estaven netes; la roba, amb una lleugera olor de suat, però impecable. Ni rastre de cap taca de color sospitós. Tot i això, l'olor persistia. Posà la roba a la rentadora, hi afegí el doble de detergent que acostumava a posar-hi i anà directe a la dutxa. El sabó i el suavitzant van dissipar els seus maldecaps, i el vapor d'aigua li va recórrer la pell. Els músculs es van relaxar, i per un moment les preocupacions van poder escolar-se com l'aigua calenta aigüera avall. Fins i tot es va permetre taral·lejar, de manera estrident i descompassada, alguna melodia desenfadada. La seguia cantant quan sortí de la dutxa i es tapà amb la frondosa tovallola blanca quan, de sobte, ho tornà a notar. Era aquella olor. L'olor calenta i espessa de l'excrement acabat de dipositar. Els ulls se li tornaren brillants, la gola se li va fer estreta, i el silenci li esclatà en forma de crit dins el cap. Va sortir ràpidament del lavabo i es passejà per tot el seu diminut pis, intentant fugir d'allò indefugible. Però la pesta el seguia allà on anava. S'assegué, perplex i vençut, enfonsant-se amb un cruixit entre el sofà de cuir i deixant-se absorbir pels coixins de franel·la taronja. S'ensumà a si mateix i notà que encara quedava un deix de la fragància del sabó en la seva pell. Però seguia ensumant, al voltant, arran seu, aquella emanació misteriosa i repugnant. Decidí que devia ser un ofuscament temporal, i pensà que l'endemà tot esdevindria una quimera distant. Es tapà el nas amb una pinça i va caure en un son intranquil.

Cabdal va ser la seva sorpresa quan l'endemà el despertà una flaire ignominiosa. La pinça li havia caigut, i quan es mirà al mirall, amb els ulls clucs plens de lleganyes, va veure que li havia quedat la marca impresa a la galta. Parpellejà un parell de vegades i cridà quan sentí de forma clara la presència d'aquell baf infernal. El cor li martellejava darrere les orelles, però decidí fer-ne cas omís i vestir-se maquinalment com qualsevol altre dia. Va fer tard a la feina. Havia gastat un pot de desodorant sencer per tal d'assegurar-se que ningú a part d'ell notés aquella olor fètida. Tot havia estat en va. L'abaltiment el feia avançar a empentes i rodolons, i hi havia instants en què es quedava absort mirant sense veure la pantalla d'ordinador. La fetor era tan omnipresent que no notà aquella fragància característica que s'aproximava.

—Manel, estàs bé? No em sembla que estiguis anant al teu ritme habitual —li comentà en Gerard amb un somriure ple d'afectació forçada. A en Manel li va relliscar una gota de suor per la temple. Segur que ho ensumava. Ho notava en la seva mandíbula tensa, en l'estretor dels llavis. Ell quequejà alguna excusa, i el seu cap marxà sense gaires miraments, no sense abans recordar-li afablement que havia d'acabar uns convenis per aquell mateix dia.

Notava com els seus companys li clavaven la mirada. Xiuxiuejaven al seu darrere, notava els seus ulls ardents clavats a la nuca. Els nervis li recorrien la pell en forma de formigues de foc que l'abrasaven, i aviat va desenvolupar un gratament compulsiu i frenètic allà on notava la coïssor. Se li van fer traces fosques sota els ulls, camins rojos allà on es gratava, i el cabell li queia a manyocs. Els dies passaven i l'olor nauseabunda el perseguia sense descans. Intentà posar-se olorosos perfums, antiolors, dutxes que duraven hores, es fregava amb detergent, però res servia. La fetidesa havia començat a formar part d'ell.

Un dia, quan tornava amb el metro, mirà el seu pàl·lid reflex a la finestra. El seu jo li va retornar la mirada, més desdibuixat, més perfecte. En aquella imatge de cristall glaçat ell no feia cap olor. El mirà sense mirar-lo, la mirada desenfocada, i els sorolls se li van tornar llunyans, com si en el pou de la seva ment pogués aïllar-se del món. El pes que duia a sobre el va enfonsar, però se sentia lliure. Ell deixà d'oposar resistència, i acceptar aquella pesantor esclafadora el va fer sentir més lleuger.

Quan en Manel va arribar a casa es va penjar de la primera biga que va trobar. No sabia que si hagués triat la de més a l'esquerra, aquesta s'hauria partit, corcada com estava. Però trià la del bell mig. El dia del seu funeral hi anà poca gent, però sí que hi havia

totes les persones que l'havien estimat. Ploraven. Uns pardals cantaven amb melodia suau, i un es va enlairar cap al cel, mentre la terra es menjava aquella vitrina de fusta eterna. I les ombres dels xiprers es feien llargues al cementiri.

Segon Premi Grup E
Gerard Camps Romaguera
Tordera

TOTES LES COSES

*El xot i el mussol
al veure eixir el sol
confosos se retiren.
El gamarús i el duc
diuen: Mirar no puc;
tals resplendors m'admiren!*

El cant dels ocells, cançó de bressol tradicional

La Montseta fa la caixa

“En falten cinquanta”. La Montseta ja havia capgirat la plaqueta metàl·lica que penjava a la porta, agafada per un rosari de plàstic lligat a una ventosa. Tancat. També havia fet doble volta a la clau i apagat els llums de la botiga; les úniques bombetes que il·luminaven la merceria eren les de les làmpades del taller, endins de la cortina de fils de raïó. Tancat i tancat: tancat tres cops. Va fer un parell de tombs per davant del mostrador, capficada, amb moltes coses que li entraven i li sortien del magí. Tanmateix, només ressonava “en falten cinquanta”. Cinquanta cèntims de no-res. Com pot ser? No havia venut tant de gènere. De fet, feia anys que la merceria no parava de xuclar-li calés del compte d'estalvis. I ara, quants li'n deurien quedar?

La caixa no quadrava. I a més ja es feia fosc cada cop més d'hora. La caixa no quadra i són les set i ja és fosc. Que trist. Quan quedaven pocs dies per acabar l'octubre, més tard sortia el sol i més aviat es ponia. Ja començava a quedar lluny l'agost i la xerinola i la sal del mar i els concursos de castells de sorra. La vergonya —ara pensava—, la vergonya, pas que se n'ha anat...

Entreobrint la cortina de fils, amb les cames carregades, fità el taller. Aguantava bé la temperatura, tan petitó que era. Va repassar la rastellera de cordons, botons i altres peces de cosir. Tot arreglat, ben col·locat, primer per material i després per color. A sobre l'escriptori, les làmpades i una ràdio. Hauria de canviar-li les piles aviat. També hi quedava una foto amb un marc: tota la família. Va fer una ganyota, de bell nou promoguda per la

vergonya. Si no fos per allò de l'estiu... en fi... ara ja tot el mal estava fet. Tant se li'n fotia si allò era culpa seva o culpa de la serp que l'havia temptat amb coses que no es poden fer, o fins i tot si la culpa la tenia en Pitu que ara mateix ni li dirigia la paraula. Si tan sols, pensava, en Pitu s'hagués volgut quedar amb ella... però no: a casa d'ell li havien perdonat tot i allà tothom feia com si res. La seva dona? Com si sentís ploure. Mentrestant, ella feia tots els àpats sola i àdhuc la clientela li feia mala cara. Menystinguda per tota la vila i amb uns deutes que creixien i amb el fill a França que gairebé ni la trucava i el seu marit que se n'havia anat a viure de lloguer. I són les set i ja és fosc. Va apagar les làmpades i va sortir de la merceria acariciada per una fresca que invocava un cel clar. La caixa era per tancar: "per cinquanta cèntims ningú es morirà".

Abans de fer el sopar havia de passar pel *súper*. Se sabia amb l'armari buit i a més tenia poques ganes de cuinar. "Ara ves a l'altra punta del poble per comprar quatre *merdetes*". Va reflexionar en quan era xicoteta; llavors no havia de moure's tant com ara per comprar queviures. Tanmateix, els anys i les persones, que tot ho volen canviar, havien fet que el centre de Tordera ja no significués un punt de trobada més enllà de la munió que aplegava el mercat. Els veïns s'anaven fent grans i les cases s'anaven quedant buides, desolades, sense algú que les cuidés com a llars ancianes que eren. Els de ca l'Adroguer s'havien mort els dos, i els fills, que vivien a Barcelona, ni tan sols l'havien pogut llogar. Una casa senyorial amb murs de més de cent anys i un sostre de voltes catalanes al celler. Les coses que havien sentit i vist aquelles parets. I ara, res. Tot a passeig; tancat i barrat. Ni tan sols quedava un forn de pa amb forner, tants que n'hi havia hagut. L'entristien, a la Montseta, aquestes coses. Però bé havia de sopar i si badava se li faria tard. Va deixar les cabòries per un moment i feu via cap a l'altra punta travessant pel Santa Llúcia.

La Montseta, sola, preparant el sopar

En arribar a casa el primer que va fer va ser deixar la jaqueta de llana a un pom del penjador de l'entrada. Va refregar-se les mans, com una mosca, perquè el fred humit se li havia posat ben endins dels ossos. Ja seria el primer dia d'engegar la calefacció. Total... al supermercat havia comprat poca cosa, tan sols un parell de tomàquets de penjar i pa de coca per torrar. També un xic d'embotit. No tenia gaire gana i va preparar-ho tot una mica a despit. Va tallar el pa i el va posar a la torradora. L'encengué perquè anés fent mentre laminava la llonganissa. Tallant, tallant, es fixava en la forma de la carn macerada, les rodonetes blanques, aquells

puntets enmig d'un llac de sang presa que canviaven a cada tros i feien una sanefa abstracta. "Mira, aquest fa *El Crit de Munch*. I aquest altre... aquest altre és un ase: aquí les orelles i aquí avall els ulls i el morro." Vacil·là un moment. "I aquest són dues gotes que fan un vuit, com separant-se o ajuntant-se, qui sap?". Com ella i el seu marit, o com ella i en Pitu. "Ai, allò de l'estiu... ai, en Pitu... I si la meu mare fos viva, ai, què en diria... potser també m'oferiria menyspreu. No ho crec. M'estimava molt, la mama... si encara fos viva...".

Aquell estiu havia estat molt bonic i molt lleig. Era tan senzill, una niciesia. Tan poca cosa havia sigut que el que li feia més vergonya era precisament que ho fos. En Pitu l'havia encisada amb aquella flaire tan seva, tan d'home. I ella, tan desesperada, i que se sentia tan sola, tan deixada, dormint dia sí i dia també a la vora d'un marit que ni la tocava ni l'estimava com s'havien estimat antany. I el dia que els nens del poble havien fet castells de sorra, a la nit, va passar tot. Es va sentir desitjada de bell nou, com si fos la primera vegada. I tan contenta n'estava que ho havia d'explicar a algú, a qui fos; havia de descarregar l'eufòria com qui colpeja un sac de boxa per desfogar-se d'un dia feixuc. I li va dir a la Maria, i la Maria no se'n va poder estar de xerrar-ho i xerrar-ho fins que va arribar a Palafolls o més amunt. I llavors tot es va ensorrar, i la culpa, la vergonya, les veus: tot vingué de cop i se li va posar dins les entranyes. Ella no en tenia tota la culpa i tanmateix la sentia molt puixant, carregada com la portava. Ves, com si fos l'única al poble que hagués comès adulteri una nit d'embriaguesa. No hauria de ser així, però al final... La Montseta no sabia com desfer-se'n, de tot allò.

La torradora va fer saltar les rodanxes de pa i l'esglai va ser tal que la va fer botar.

En Jordi, un maquinista pacífic

Es podria dir que les coses anaven bé. Quan algun conegut el parava pel carrer i li preguntava com estava, ell li deia: "Bé, no em queixo". I realment no es podia queixar. Tothom té dret a queixar-se però creia que hi havia gent que tenia molts més motius per fer-ho. No pagava lloguer, tenia un sou decent i una feina que si bé per alguns podia semblar avorrida per a ell no ho era gens. També tenia alguns estalvis i un cop a l'any es permetia el luxe de fer un bon viatge. I els caps de setmana sortia a nedar a mar obert si no bufava massa el vent, prop de la cala d'en Trons. Els dissabtes a la nit, si s'hi veia amb ganes, baixava al bar i el diumenge, si el torn li ho permetia, feia vermut amb la colla. Un vermut boníssim però molt fort que sempre havia

d'aigualir perquè amb ben poc ja es notava pioc. Després dinava alguna cosa bona i feia una migdiada deliciosa al sol, que ara ja era un sol d'hivern, càlid com una manta. Definitivament pas que es podia queixar. "Si ens posem exquisits...". Si es posava exquisit podria dir que, amb tot, l'amor no li somreia. Des que la Laura havia decidit marxar a l'estranger, que es trobava mancat d'aquella sensació bonica de l'estima i la complicitat. No li solia donar importància, però a vegades... Alguna vegada se sentia una mica sol i li agradaria tenir algú que l'abracés a les nits i li fes carícies a les galtes i li posés bé els cabells despentinats després de rebolcar-se entre els llençols. Algú que llegís a la seva voreta abans d'anar a dormir, que li agafés la mà bo i passejant; en definitiva, algú que l'estimés tant com ell tenia ganes d'estimar. Sentia el cor esgrafiat d'històries que ja no importaven a ningú, de coses que no sabia descriure amb paraules. I potser qui l'estimés li faria uns dibuixos més càlids, una auca bonica. Una noia que no sabia quina cara feia perquè quan hi pensava no trobava qui pogués ocupar aquell buit.

En tot això reflexionava llavors i se li havia fet tard. Va mirar el rellotge. Ja havien tocat les set i no havia entrat al gimnàs. Després encara li quedaria fer-se el sopar i sopar i rentar els plats i la paella. També hauria de llegir. Últimament li costava agafar el son, però en deu minuts de lectura se l'enduia Morfeu fins l'endemà. I l'endemà s'hauria de llevar a les cinc perquè tenia primera freqüència... Quina mandra la primera freqüència. I hi havia qui volia servei ininterromput. Pensà que primer havia d'entrar al gimnàs i fer unes piscines i després ja vindria la resta.

En sortir del complex esportiu ja era ben fosc i la lluna es veia plena i grossa perquè el cel s'havia fet clar. El vent havia arrossegat els núvols del matí. Va fitar el rellotge, que ja marcava les vuit tocadetes. Va creuar el carrer fins al pàrquing de sorra on venen fruita els diumenges a mercat. Clac-clac. El cotxe va encendre els llums com saludant-lo. Un cop dins va sospirar ben fort pensant en tot el que havia de fer encara. Era increïble com sempre s'havien de fer més coses. Va pujar cap a Les Ferreres pel camí del cementiri nou.

El disseminat i els seus masos eren macos de veure, emperò, la urbanització no tant. Gens, de fet. Ca seu, que era una torreta que els seus avis havien construït feia molts anys, encetava un carrer qualsevol; tots lluien igual. La majoria de cases del lloc estaven deshabitades o eren segones residències. Alguna l'havien ocupat.

Va preparar-se el sopar. Una sopa d'arròs i unes llesques de cansalada a la planxa. Tenia molta gana i va endrapar-ho tot tan de pressa que després es va sentir amb la panxa pesada. Va rentar

els estris: la planxa, l'olla, els coberts i els plats. Seguidament pelà una mandarina per menjar-la de postres. Ja eren tocades les nou. Per sort, la llista d'accions anava disminuint. Ara ja només quedava rentar-se les dents i enganxar el llibre que llegia i que portava per la meitat. *El cel no és per a tothom*. No li estava agradant massa, potser perquè era fill únic i no se sentia gaire identificat amb la història. Tanmateix, va llegir-ne unes pàgines fins que la somnolència se n'apoderà. S'adormí amb la llum de la làmpada de la tauleta de nit encesa.

La Montseta té un tresor

Quan va haver acabat de menjar li havien entrat ganes de fumar. No era fumadora, però a vegades tenia el caprici d'un cigarret. Pujà a la planta de dalt a veure si li quedava algun paquet. El trobà en una caixeta de fusta que guardava dins d'una calaixera vella, a l'estudi que havia estat l'habitació del seu fill. Amb les mans arrugades, va agafar delicadament el cigarro voltejant-lo per entre els dits com si fos un funàmbul. Va colpejar-lo exactament tres cops amb la tapa del paquet, allà mateix on hi havia una foto d'una embarassada fumant, amb una frase de l'estil: "Fumar perjudica la seva salut i la dels que estan al seu voltant". Evidentment era una frase en castellà i encara li sonava pitjor. Quan va haver acabat aquell ritual, encengué la cigarreta amb un llumí que hi havia a la caixa. Va xuclar fort i la nicotina la sedà per un instant. Un moment de calma, sense veus. Per agafar embranzida. Per respirar tranquil·la.

S'assegué al llit on tantes vegades havia acotxat el seu fill, la nineta dels seus ulls, l'Adrià. Ara era a França, perquè els científics, allà, cobren bastant millor que a Catalunya. El trobava molt a faltar, encara més des de l'estiu. L'Adrià, el seu nen rosset; de galtes frondoses, d'ulls grossos i foscos; de nas rodó, petit. El seu amor per sempre, el seu heroi i el seu ídol. Un noi molt pacífic, tan bonic... El millor que tenia en aquest món ple de veus i vergonyes. El seu nen rosset, l'Adrià. De cop i volta li vingueren moltes ganes d'abraçar-lo.

Va baixar les escales i agafà el telèfon per marcar el número. "Bip... Bip...".

"Mama?" La Montseta somrigué i se li marcava el clotet. "Hola fill... Com estàs? Va tot bé?". "Sí, mama... Estic sopant amb uns amics. Tu estàs bé?". "Sí...". Però ella volia dir-li que no; que feia dies que res estava bé i que preferiria que ell fos allà amb ella. Que estava sola. Que les amigues li feien el buit. Que sentia unes veus dolentes quan es posava al llit. Que semblava que aquella casa

estava podrida, com si ella ja fos morta feia temps. Però no li va dir res, de tot això. “Tot bé. Et deixo sopar tranquil. T’estimo molt.” “I jo, un petonet, muac!”

Amb això la Montseta ja en tenia prou per anar a dormir, emperò, no es va descordar les sabates.

La Montseta i el gamarús

Havent repassat uns àlbums de fotos, tota moixa, la Montseta recollí l’abric del penjador i va sortir de casa. El temps li passava ràpid però feixuc. Els plats eren per rentar a la pica de la cuina i a la merceria tenia la caixa per tancar. Feia fred i volia dir que quan sortís el sol les herbes haurien gebrat. Va creuar la Plaça de l’Església amb parsimònia. Allà on la Maria l’havien fet pubilla. Allà sota, on guaita Sant Esteve, on hi ha dues pedrotes de marbre que enceten les escales. Que malament ho havia fet la Maria amb ella. Els panots vells repicaven amb les sabates amb un to que se li ajuntava amb les veus que entonaven al magí. Tric-trac... Tric-trac... “Aï, Montseta... què en pensaran, de tot plegat?” Tric-trac... Tric-trac... “I el teu home, què deu pensar, allà on l’has deixat?” Tric-trac... Tric-trac... “Val la pena, tot plegat?” Tric-trac... Tric-trac...

Va seguir caminant per darrere de l’església. Agafant el pont, que notava inestable, va sentir un calfred a l’espina que li provocà una ganyota. Es va imaginar saltant la barana i llançant-se al riu. “Uns trenta metres, si fa no fa, deuen ser. Vols dir que algú em trobaria a faltar?”. Era massa covarda per fer-ho. Prosseguí pel pont fins a creuar-lo. Quan arribà a la illeta de l’altra banda del riu es va sentir segura. Allà, a prop d’on tot havia passat. En Pitu demanant-li una cigarreta, posant-li el braç sobre l’espatlla. El seu perfum d’homenot, aquella cara bonica... El bes. Tot allò va passar sota el pont. Com li havia canviat tot de la nit al dia. Com de molt importava. Com de molt poc importava; gens. Quantes coses al cap, quanta niciesa, es pensava que li explotaria algun dia.

Va seguir el curs del passeig, tan capficada, trista, moixa. No se n’havia adonat que ja havia baixat el camí de sorra que voreja la pedrera de Cal Rave. Les passes sonaven més encara; era ella sola, allà, amb el seu caminar, el seu alenar, les seves veus: l’únic que tenia. Feia fred, cada cop el notava més endins. Va pensar que si no es moria de trista potser es moriria d’hipotèrmia. El camí era fosc i avançava de memòria, fins que va notar un canvi de rasant. Moltes pedres. S’hauria de quedar allà. Potser no era el lloc més còmode del món, mes tampoc no sabia quina hora era. No li va fer res d’estirar-se. Potser així les veus es farien més tènues. Amb el fred,

amb aquells dos ferros infinits. Amb les pedres sota les fustes.

Va sentir un gamarús reclamant com adreçant-se a ella.

La primera freqüència

“Biiip... biiip”. Volia dormir una mica més. Havia somiat una cala d'aigua cristal·lina on un paquistanès regalava gelats i cireres. Hi era amb un amic seu, però ja no recordava qui. Sabia, emperò, que abans d'això havia estat en una festa. A casa d'algú famós. S'hi havia trobat de sobte. Anava amb bici i simplement hi va arribar. I després tota la gent que dinava es va posar d'acord per sortir per la porta del darrere del lloc, que donava a un garatge. Del garatge van anar a petar a la cala. Però llavors ja estava sol amb aquell amic amb la cara difuminada. Se li aniria esborrant, tot plegat. “Biiip... biiip”. “Collons d'alarma!”. Va parar el rellotge amb ràbia. Marcava les cinc.

Es desfeu dels llençols que li pesaven com un mort, gairebé més que les parpelles. Encara adaptant-se a aquell món real, va fer un parell de passes bellugadisses per apropar-se al lavabo. Es va rentar la cara feixugament. Dret, els ulls mig closos i vermells, en Jordi volia dormir fins molt més tard. Però no podia defallir, sempre s'havien de fer coses i el dia tot just començava. A la cafetera italiana hi introduí aigua. Seguidament hi afegí cafè molt i en va cargolar la part superior. Encengué el foc i el so dels fogons era tènue. Mentre el cafè s'anava fent, va agafar el mòbil per llegir els titulars dels diaris. També aprofità per menjar una taronja i un iogurt. De mica en mica s'anava despertant. Va encendre la ràdio perquè algun ens li fes companyia. Potser hauria d'adoptar un gat...

Quan ho tenia tot fet, va sortir de casa amb la motxilla i una jaqueta que ja era més d'hivern que la que portava el dia anterior. El cotxe també es ressentia de la fresca, va tardar una mica a encendre's. Fins a l'estació de Massanes, que es troba al mig del no-res i que és merament una estació d'enllaç, hi tenia uns vint minuts.

En arribar-hi, encara dins del cotxe, es posà les mans damunt la cara i va buidar els pensaments revoltosos. Era un gest molt seu, el feia cada dia; un purgatori exprés particular. Va saludar els de la neteja, que just acabaven els combois. Un cop dins de la cabina, ara ja completament despert, revisà que tot estigués en ordre. Tardaria encara a fer-se de dia, segurament l'alba l'atraparia passat Mataró o més amunt. Es tancaren les portes. “Pip-pip-pip...”. Amb les mans d'orfebre, una cura particular que tenia el xicot per maniobrar els comandaments, avançà la palanca i el tren

amb ella prosseguí.

T'interpel·lo

Era. Tot. Molt. Fred. Tenia el nas vermell. Ja li costava de pensar. Els pensaments atenuats repicaven al magí però no feien mal. El fred, tanmateix, era puixant. Potser tenia la cara gebrada, però feia tanta estona que esperava que no se la notava i no ho hauria pogut afirmar amb certesa. El gamarús seguia reclamant. El seu pare, quan ella era petita, li havia ensenyat a imitar el soroll del rapinyaire. Feia “xuuut!”. Li havia costat molt aprendre a bufar com ells. “Agafes les mans i les encaixes com si hi guardessis un secret. Amb els polzes, hi fas un espai, perquè només tu el puguis dir i només tu el puguis escoltar i mirar. Llavors bufes fort i... “xuuut!”. El seu pare li havia explicat això dels secrets perquè se'n recordés. I si el seu secret l'hagués guardat allà dins, on feia el reclam de l'ocell, potser llavors no seria un sac d'ossos esperant el purgatori. Però ara no volia escoltar secrets ni veuetes. Volia una escalfor que les aturés. Necessitava descansar el cap.

El pitjor de tot allò que li estava passant era materialitzar-ho amb paraules. Encara que fos dins el magí. No havia arribat a aquella realització fins llavors. I pensà: “Avui em moriré”. I li va fer pena, d'acabar així la seva existència. Una vida que havia estat preciosa en algun punt que recordava lluny i poc seu. A mesura que s'havia anat fent gran, el record d'ella, del seu jo de jove, es feia aliè; es trobava en fotografies i no s'hi reconeixia, com una coneguda que potser ara ni saludaria pel carrer. Amb els ulls oberts, ja sentia les vies tremolant. Feia impressió. “Un minutet més i ja hi serem”. I el gamarús que seguia reclamant. “Xuuut! Xuuut!”. Potser això podria ser l'últim que feia i no li va semblar malament. Ajuntant les mans, guardant un secret que ningú sabia, va bufar fort i saludà l'animal d'una forma impetuosa, un reclam molt ben traçat.

El tren ja venia. En Jordi havia tancat les portes i avançava la palanca i feia bufar la botzina per espantar els animals. La Montseta no sabia que també s'espantaria. Aquella bèstia de ferro, amb les vies, xisclava. I ella pensava que la mort seria ràpida i poc feixuga. En sabia tan poc, de la mort, o d'ella mateixa en general, que no es va ensumar res. I és que quan hom és a punt de morir entra en un llindar de pensaments imprevisibles i d'accions alienes a la pròpia consciència. La Montseta no hi havia pensat. I el comboi s'acostava, perillós. Al davant, la vida seva, i ella amb les ninetes obertes que no veia sinó pensaments. Albirava des dels núvols com jugava amb ses germanes, al riu, de petites. Va veure el seu home, el primer que va estimar, i s'observà agafada a la seva cintura resseguint la

costa amb moto. Es veié en aquell vídeo de casament on era tan jove i bonica... Veié també en Pitu, l'altre home de la seva vida. Un traïdor de bona flaire. Un porc. Però un porc que tanmateix havia estimat i encara estimava. Pensà també en el naixement de l'Adrià... Que grassonet i maco que havia sortit. I el gamarús que reclamava. I l'Adrià. "Què en pensarà, de tot això, l'Adrià? El meu estimat per sempre, el meu nen maco, l'Adrià? Si jo em moro...". Amb tot això, va descarregar un instint, i aquest la va voler fer apartar de les vies tan ràpid com va poder.

En Jordi, des del tren, veia atemorit una imatge que no es podria treure mai del cap. Una dona estirada com si ja fos morta, esperant que hi passés per sobre aquell comboi atrotinat. No és fàcil parar un tren. Tampoc és fàcil veure una persona des de la llunyania quan només hi ha la llum dels fars. Va fer el que va poder. Va prémer tots els botons que havia de prémer. Tanmateix no era decisió d'ell que la Montseta morís o no. Ella, de cop, reaccionà i el mirà directament als ulls, com un cabirol espantat. I va fer un bot.

Podria haver acabat tot molt diferent. Els finals feliços només passen als contes. A la vida simplement hi ha un acabament; que per a hom sigui feliç, o trist, o absurd, és irrellevant de cara a la immensitat de totes les coses juntes. De cara a Déu. Per en Jordi, que no sabia res de la dona que s'acabava de salvar, aquell era un final feliç. Un cabirol que s'havia vist acorralat i que la raó aconseguí alliberar de la trampa, una victòria. D'altra banda, per a la Montseta... Les veus mai no se n'anirien. Quin final feliç era, de seguir en vida? Només el regal de poder abraçar l'Adrià una vegada més la consolava. Que quan això passés fos capaç de demanar ajuda dependria d'ella, igualment que després de tot plegat intentés de morir-se o no altra vegada. De bell nou, ella ho havia de carregar tota sola: la pena, les veus, la vida. Si algú creu que això és un final feliç, espero que ja ho dirà.

Primer Premi Grup F
Jordi Dotras Targas
 Canet de Mar

EN PRIMERA DEL PLURAL

—Encara m'estimes?

(Has llançat la pregunta amb mala llet. No ho admetràs mai perquè ets així de cabuda, però hi has posat la pitjor de les intencions. No has preguntat “m'estimes?” a seques. Hi has posat un “encara” que afegia dramatisme a la pregunta. No era tampoc “m'has estimat mai?”. Ha estat anar a cercar un passat que saps feliç per fer-lo reflotar a la superfície i remenar-lo. L’“encara” se m'ha clavat al timpà i s'hi ha quedat ressonant. Potser és que en el fons m'ho mereixo.

Perquè érem feliços fins que va passar tot allò.

No tenia gaire clar que hagués d'acceptar-ho, però a tu et feia tanta il·lusió! “Tinguem un fill”, em vas dir un dia. Perquè no m'ho vas preguntar, te'n recordes? N'ets conscient? No, oi? No em vas dir: “Voldries tenir un fill amb mi?” o “Què et semblaria si...?”. No: vas anar de cara a barraca, tinguem un fill. Pam. Imperatiu. Categòric. I jo, que de tan bon jan soc babau, i amb aquells ulls blaus que no sé d'on carai has tret, et vaig dir que sí, que som-hi, que per què no, si a tu et fa il·lusió... I tu em senties però no m'escoltaves perquè havies donat per fet que jo et diria que sí, i així havia estat. I et mirava i pensava: “Com hi cabrà un nadó dins teu si ets tan *petitoia*?”. I em vaig convèncer que sí, volia viure tot allò i no hi havia cap altra persona a la Terra que no fossis tu amb qui volgués viure-ho.

Saps que en algun moment de la meua vida t'he estimat. Ho saps perquè t'ho he dit, però ho saps sobretot perquè t'ho he demostrat, que és quan de veritat un “t'estimo” es desxifra. “T'estimo”. Això ho pots dir a qualsevol sense que sigui veritat. Mira: “T'estimo, estimat lector que llegeixes aquest text”. I quedes la mar de bé. T'ho vaig demostrar fent-te costat dia sí i dia també quan van operar el teu pare, acompanyant-te a l'hospital perquè no t'havies volgut treure el carnet de conduir als divuit. Ho vaig fer perquè ser-te útil era dir-te “t'estimo” sense dir-t'ho. Tu ho valoraves i jo ho sabia i érem feliços. No et vaig retreure mai que no tinguessis carnet als 24 anys perquè ja m'anava bé: així et podia portar jo a l'hospital i veure't més quan encara no vivíem plegats. I vaig poder

ser el teu mocador quan el teu pare va morir. Ho vas passar tan malament. Ja no et quedava ningú de la família més propera. Et vas sentir tan desamparada. M'ho explicaves i jo t'escoltava, que també és una forma de dir-te que t'estimo sense dir-t'ho. Te'n recordes, de la quantitat de kleenex que vas haver de menester durant tot aquell temps? I saps una cosa? Quan anava al súper i en comprava, perquè sabia que més d'hora que tard s'acabarien, somreia. Eren moments durs per a tots dos, també per a mi, i tanmateix somreia. Comprar-te mocadors era dir-te "t'estimo" i era tan absurd que em sentís així en una situació tan senzilla que mentre feia cua per pagar m'adonava de l'absurditat i somreia, i a mi també em queien els mocs.

I et vas quedar embarassada.

Vas venir cap a mi contentíssima amb el test d'embaràs positiu. Xisclant, saltant. Te'm vas tirar al damunt i per poc no em tires a terra. Vam riure, i amb la riallada encara a la boca i amb els ulls mig aclucats em vas dir:

—Estic cagadíssima de por.

I jo et vaig dir que jo també, però que ens en sortiríem, que començava una nova etapa en què seríem enormement feliços. Vam fer plans per a tots tres, vam comprar robeta per a la criatura, que no tenia ni nom, ni sexe, ni res de res. Exultants, caminàvem pel carrer, i tu i jo érem molt més que dos i que tres. Devíem fer una ràbia! La panxa et va començar a créixer. Tu m'ho feies veure i jo et deia que i tant, més per acte de fe que perquè ho veies realment. Potser és que ho volia veure i ho veia. Ja em coneixes, jo sempre he estat així de totxo. Vam anar a la primera ecografia i el doctor Miralles ens va dir que tot estava en ordre, que res sortia dels paràmetres estàndards. Recordo la teva cara, com em premies la mà i m'enviaves la teva energia. Vam respirar alleugerits. Ens endinsàvem en un món desconegut i el vent ens bufava a favor. Cap discussió, tot era una bassa d'oli.

I un dimecres de febrer, el dia que —ho teníem calculat— feia cinc mesos de l'embaràs, vaig arribar a casa i tot estava fosc. Del rebedor estant només es veia una penombra al menjador, només el llum de peu que donava la llum càlida estava encès. Vaig caminar cap a tu, vaig veure que jeies al terra recolzada al sofà amb les mans agafant-te el cap pel front, tapant-te la cara. No em vas dir ni hola. El cor se'm va glaçar. Ho vaig saber en aquell precís instant però t'ho vaig preguntar, no sé si per cortesia, si per inèrcia, o si perquè soc un badoc a qui cal confirmar-li tot:

—Què ha passat? Estàs bé? I el nen?

I tu, que somicaves, vas deixar-te anar, tenies les galtes vermelles,

els ulls inflats de no poder plorar més. Vas mirar-me i no vas dir-me res. Em vaig ajupir, et vaig abraçar, vas encaixar-te entre els meus braços i et vaig estrènyer. No va fer falta que em diguessis res: com els “t’estimo”, les pitjors notícies tampoc no necessiten ser verbalitzades per entendre-les. Vam estar una estona així, no sabia dir quant de temps. Un minut? Una hora? No paraves de plorar. El meu jersei va servir-te de mocador, tant hi feia! A qui li importava ara tenir el jersei brut? No gosaves dir res. I, quan per fi vas poder articular les paraules, em vas mirar i em vas desaparar:

—I tu, que no plores? He perdut el nen!

Allò se'm va encastar dins de l'ànima i s'hi ha enrocat. “He perdut el nen”. No vas dir “Hem perdut el nen”. Jo havia quedat bandejat de l'equació en un obrir i tancar d'ulls. El que em va fer més mal va ser la pregunta, feridora per si sola, que a més anava vestida amb un to inquisidor: “Que no plores?”. Tot jo, des que havia entrat al menjador i t'havia vist d'aquella manera, havia quedat atrapat en un núvol negre. Notava un abisme dins meu, un buit com mai no havia sentit, com si algú se m'hagués endut les entranyes i no m'hagués deixat res, ni la pena que necessitava sentir. Jo només era una carcassa. Em vaig quedar paralytitzat, sense saber què fer, ni com reaccionar. Observant impotent com les il·lusions que havíem construït plegats se les enduia el vent amb una facilitat insultant. Veient-te a tu, la dona de la meua vida, vulnerable com mai t'havia vist. Potser havia anat a buscar els meus instints més primaris, més paleolítics, si vols dir-ho així, i vaig voler mostrar-me fort perquè aquella ventada que ja s'havia endut massa coses no se'ns endugués també a tu i a mi. No plorava perquè no sabia com fer-ho. Les llàgrimes, la pena, em van quedar tan endins que no sabia on anar-les a buscar. De vegades, plorar és el més gran acte de valentia; no vessar cap llàgrima, ser un miserable covard. Vaig callar, vaig respirar fondo i vaig empassar-me tot allò que t'hauria dit.

—Serà millor que anem a urgències —vaig fer tallant. Per la resposta que vas fer, un “mmm” assertiu, vaig entendre que eres conscient que havies anat massa enllà. La ferida d'aquella pregunta, tanmateix, va quedar ben oberta i no ha cicatritzat.

Vam pujar al cotxe, vam anar a urgències i allà el metge ens va confirmar el que ja sabíem: havíem perdut la criatura. O havies. Ja no sé com carai conjuguar el verb. Després de no-sé-quantas explicacions mèdiques que no vaig ser capaç d'assimilar, vam tornar a casa en silenci.

Avui, mentre sopàvem, has tret el tema:

—Avui fa mig any que vam perdre el nen.

I jo, no sé per quins set sous, he necessitat matisar:

—Vas perdre —en el mateix moment de pronunciar-ho, m’he adonat de l’error—. Perdó —però ja era massa tard—, perdona’m, no sé per què ho he dit.

Has callat dos segons que s’han fet eterns.

—I tant que saps per què ho has dit. Ho saps per-fec-ta-ment.

Has begut aigua amb evident indignació. Dins meu necessitava treure aquelles sensacions que se m’havien enquistat i, certament, ho havia fet de la pitjor manera. Volia fer les paus amb mi mateix i havia afegit gasolina a unes brases adormides que després de molt temps ja només fumejaven. El foc s’ha tornat a encendre i no sabia com apagar-lo.

—Em sap greu, no ho volia dir —ho he dit conscient que qualsevol intent que feia per apaivagar la situació només feia que agreujar-la.

—Doncs ho has dit.

He canviat d’estratègia:

—Mira, sí, ho he dit. Perquè encara em cou la pregunta que em vas fer aquell dia, ja saps a què em refereixo —vas callar i jo vaig continuar a la càrrega—. De veritat em vas recriminar que no plorés? Creies que m’era igual que haguéssim perdut la criatura?

Tu continuaves menjant, ni em miraves als ulls.

—Deixem de discutir, no estic d’humor —has dit. Per primer cop, eres tu i no jo qui fugia d’estudi.

—M’agradaria que em contestessis. Ho necessito, de fet.

—Ahir vaig anar al ginecòleg a fer la revisió. Suposo que ni te’n recordaves. Bé, jo tampoc no t’ho vaig recordar. No passa res —jo m’he quedat garratibat i tu has clavat una cullerada al iogurt per allargar l’agonia—. El cas és que em va dir que no podré tornar a tenir fills. Que no podem tornar a tenir fills. En primera del plural. Perquè jo, ara per ara, només vull tenir fills amb tu.

I a mi m’ha tornat a envair el núvol negre que em va envair avui fa sis mesos justos, quan vaig ser conscient que la criatura que esperàvem (sí, esperàvem) s’havia mort; quan no vas necessitar paraules per comunicar-me la pitjor notícia que em podies comunicar. Era el núvol negre que impera quan totes les esperances s’han esbocinat. Perquè he vist que no podia continuar una vida al teu costat, que allò del nen havia estat una prova i no l’haviem superada. Havíem baixat als inferns i tots dos havíem tret el pitjor de l’altre. Així, jo no volia continuar. I et veig a tu amb les esperances intactes en un exercici d’estoïcisme formidable i ara soc jo qui faria la pregunta, “i tu, que no plores?”. Em fot perquè ara t’entenc. Necessito que ploris, que passis el dol, que et sentis feta una merda com jo, que no vulguis tenir fills mai més, ni amb mi

ni amb ningú, perquè això que ha passat és terrible. I m'adono que si jo em sento malament, necessito que tu també t'hi sentis i això és injust. Se'm posa la pell de gallina de saber que pel meu cap hi passen pensaments tan crus com aquests. I com que t'estimo, no vull que pateixis. I com que no vull que pateixis, vull que t'allunyis de mi. Però perquè t'estimo, i perquè soc un egoista i un covard integral, no goso dir-t'ho.

Me n'he anat a l'habitació. A les deu tocadetes ja era dins el llit, i això que no acostumo a anar-hi fins passada mitjanit. Al cap d'una estona s'ha encès el llum. Eres tu. Jo estava girat d'esquena a la porta i he fet veure que dormia. T'has posat dins del llit i, sense saber si dormia, m'has preguntat: "Encara m'estimes?").

—Sí —he agafat aire—. Però ens cal un parèntesi.

Segon Premi Grup F
Carles Pujalte Vizcaíno
Arenys de Munt

CONVERSES D'ESCALA

La veïna i el veí tenen la mateixa edat. Només es porten uns quants mesos. Podrien haver anat al mateix col·legi, fins i tot a la mateixa classe, però, coses del destí, els pares, d'ideologies educatives oposades, han triat uns un centre públic, que té fama d'obert i revolucionari, i els altres un de privat, que té fama d'obert i revolucionari. Així que, des que són uns nens, la veïna i el veí només han coincidit a l'escala de l'edifici, quan pugen o baixen de la mà d'algun dels seus progenitors, i aquests, conscients de les seves diferències ideològiques, que segurament es poden traslladar a molts altres àmbits del dia a dia com el tipus d'alimentació que mengen, l'equip de futbol a qui animen o la marca del detergent que fan servir, gairebé ni se saluden, tot i que ells es miren amb intensitat, com si estiguessin desitjant xerrar una mica, o fins i tot anar a jugar a casa de l'un o a casa de l'altra. Cap dels dos no comprèn per què els seus pares respectius no són amics, perquè en realitat tots quatre són persones educades, simpàtiques i amables.

La veïna i el veí han crescut. Ara ja van sols als seus col·legis. Habitualment, el veí va vestit amb una camisa, uns texans i unes sabatilles esportives, i la veïna va vestida amb un uniforme que consisteix en una camisa blanca, una faldilla de quadrets, uns mitjons alts i unes sabates negres. Els centres educatius on estan cursant el mateix curs estan disposats en camins oposats, per la qual cosa mai coincideixen anant o venint, només quan arriben al portal o pugen i baixen l'escala.

Al principi, quan coincideixen, fan com els seus pares, gairebé no se saluden, tot i que ambdós estan desitjant aturar-se i parlar una estona. Fins que un dia, un dels dos, o, potser, els dos alhora, diuen: «Bon dia», i s'aturen. Com no podia ser d'una altra manera, són a l'escala, l'un al costat de l'altra, disposats a pujar al segon segona l'un i al tercer tercera l'altra. No es pregunten els noms perquè se'ls saben de sobra, tot i les reticències familiars a fer relacions socials. «T'agrada la teva escola?», diu un. «És una merda», respon l'altra. I ambdós es posen a riure perquè en això estan d'acord. Un

dia parlen dels professors, dels seus preferits, dels més odiats. Un altre dels companys, dels seus amics, dels seus enemics. Un tercer de les assignatures, de les més divertides, de les més avorrides. I ho fan asseguts en dos esglaons, desitjant no coincidir amb cap veí ni amb cap progenitor, com si amb aquelles converses estiguessin fent quelcom il·lícit o prohibit. I cada dia hi passen més estona, fins que un dia un dels progenitors treu el cap pel replà, mira pel forat de l'escala i li fot un crit al seu fill: «Vols pujar d'una vegada?».

Quan arriben a l'adolescència es pot dir que ja són bons amics. A banda de les converses gairebé clandestines de l'escala, s'ho han fet anar bé per enganyar els seus pares, inventant-se unes hores de classe que no existeixen, o bé a primera hora de la tarda o bé a última hora de la tarda, i llavors van junts a un parc del barri i es gronxen en els gronxadors o pugen als balancins, tot i que per edat ja no els toca. I ja no només parlen dels estudis; també ho fan dels pares, de la família, del present que els ha tocat viure i d'un futur que els sembla molt llunyà perquè cada dia els sembla que és molt llarg, que cada setmana és com interminable, que cada mes és com un trimestre, que cada curs és com tota una vida que s'ha de viure, un néixer i un morir que es produeixen just a la mateixa estació, a l'estiu, quan un marxa els tres mesos al poble dels avis i l'altra viatja amunt i avall per un món que no comprèn ni aprecia.

Un any tornen de l'estiu i tot és diferent. El veí és més alt, més ample i ha canviat de pentinat: els rínxols morenos i caòtics han donat pas a un rapat lateral i a un raspall rígid i militar. I a la veïna li han crescut corbes on abans només hi havia línies rectes, i s'ha deixat créixer els cabells llisos, que brillen com si els portés acabats d'encerar. A més, aquell estiu han passat coses, tant al poble com al viatge, coses que no es volen explicar l'un a l'altra ni l'altra a l'un. Fins llavors no havien tingut secrets. Per això, quan es troben a l'escala, en comptes de fer-se una abraçada i dos petons, que hauria sigut el més normal –almenys totes les tornades d'estiu fins aquell estiu havien estat així–, el que fan és ruboritzar-se, mirar-se de reüll i saludar-se com feien i continuen fent els seus pares.

Conscients que no poden continuar així, un cop començat el curs, l'últim abans d'iniciar la universitat, la veïna i el veí reinicien la seva relació d'amistat, tot i que ara no cal xerrar a l'escala d'amagatotis ni anar al parc. Ara poden fer coses d'adults tot i que no són adults, com asseure's en una terrassa, anar al cine o passejar per qualsevol racó de la ciutat, a prop de la platja, a prop de la muntanya o pel centre, rodejats de sorolls i cotxes.

Després de quedar diverses vegades, s'adonen que continuen sent molt bons amics, que hi ha allò que hi havia, que continuen rient, que tenen confiança per parlar obertament de molts temes, i això els fa contents, però també s'adonen que ara es miren d'una altra manera, l'un a l'altra i l'altra a l'un, com si existís entre ells una frontera que, potser, els vindria de gust superar. També són conscients que, a partir de llavors, res ja no seria com sempre, que tot seria diferent, i cap dels dos vol que la relació que tenen canviï, perquè la valoren per sobre de moltes altres relacions que ara tenen amb altres persones, relacions que inclouen just allò que ara estan evitant.

La veïna estudia primer d'enginyeria en una universitat de la mateixa ciutat. El veí estudia primer de medicina en una altra universitat de la mateixa ciutat. Ambdues universitats estan ubicades a la mateixa zona universitària. De fet, quan van anar junts a fer les preinscripcions, d'alguna manera les van fer en aquelles universitats just per estar a prop, tot i que ara que han començat els seus estudis no fan cap esforç ni per part de l'un ni per part de l'altra per coincidir. Ambdós han conegut moltes persones noves, i entre aquestes persones noves hi ha algunes que troben que són molt interessants, molt més interessants que aquella veïna o aquell veí que coneixen des que són petits perquè són veïns. Curiosament, en aquella època fan una mena de regressió temporal, perquè només tornen a parlar quan coincideixen a l'escala, i llavors s'asseuen en dos esglaons, com si encara fossin uns nens, i parlen de moltes coses, però mai ho fan d'aquelles persones noves que troben tan interessants, potser perquè si ho fessin no sabrien com justificar aquell interès del tot injustificat.

Quan acaben les carreres, busquen feina i es posen a treballar. Al veí li han arribat notícies que la veïna està sortint amb algú que va conèixer a la carrera, algú amb qui té intenció de casar-se. A la veïna li han arribat notícies que el veí està sortint amb algú que va conèixer a la carrera, algú amb qui té intenció de casar-se. Casualment, els darrers cops que han coincidit al portal o a l'escala no han comentat res ni d'aquestes persones ni d'aquestes intencions, però ara parlen d'una altra manera, d'una altra manera més sentimental, amb els ulls humits, com si tant l'un com l'altra sabessin que aquelles converses són les últimes converses que tindran, que molt aviat ja no es produiran, que tant l'un com l'altra marxaran a viure a un altre lloc, del qual tampoc han parlat perquè tenen por que siguin dos llocs molt llunyans, perquè tenen por que, si s'ho comenten, tinguin temptacions de canviar les ubicacions de les seves llars per apropar-les geogràficament. En secret, tant l'un

com l'altra fantasiegen que, potser, al final, per aquelles riotes del destí, acabaran sent veïns, i cada matí es veuran quan surtin per anar a les seves feines, i els seus nens aniran al mateix col·legi, cosa que ells no van poder fer, i que, potser, alguns dels seus fills s'enamoraran, començaran a sortir i acabaran sent família. Però no es diuen res de tot això.

Quan es casa, la veïna marxa a viure a un pis situat en un poble a prop de la platja, al costat de la ciutat. Quan es casa, el veí marxa a viure a un pis situat en un poble a prop de la muntanya, al costat de la ciutat. Com ambdós temien, hi ha una separació de bastants quilòmetres entre els seus habitatges, entre les seves vides quotidianes, entre les seves existències. Tot i això, quan ambdós són pare i mare per separat, tornen a coincidir molts caps de setmana a l'edifici dels pares, però, és clar, ho fan amb les seves parelles, unes parelles que semblen persones molt educades, simpàtiques i amables, però per les quals només poden sentir una malvolença i un odi exagerats, per la qual cosa l'únic que fan és saludar-se d'una manera correcta i res més, pràcticament com si fossin dos desconeguts.

Més endavant, les seves parelles, com si s'ho haguessin parlat entre elles, comencen a fallar al compromís i no venen sempre, i a vegades falta l'un, i a vegades falta l'altra, i el dia que falten tots dos, la veïna i el veí no poden resistir-se a asseure's en dos esglaons, amb els seus fills asseguts a les faldes, un nen la veïna, una nena el veí, i tornen a parlar de les seves coses com si el temps no hagués passat, com si res del que han viscut els últims anys tingués importància, mentre els nens es toquen i parlen entre ells fent aquells sons guturals tan divertits.

El pare de la veïna mor d'una manera inesperada, per no dir que mor d'un infart fulminant, i el veí no va ni al tanatori ni a l'enterrament perquè ningú no l'ha informat. La mare del veí mor d'una llarga malaltia, per no dir que mor de càncer, i la veïna no va ni al tanatori ni a l'enterrament perquè ningú no l'ha informada. Quan ambdós s'assabenten de les desgràcies mútues, asseguts als esglaons, no es fan cap retret perquè han reaccionat de la mateixa manera.

Arran de la mort del pare, la mare fa una davallada física, mental i anímica que a la veïna li fa plantejar-se si convindria ingressar-la en una residència. La raó més important que la fa resistir-se'n és no perdre la connexió amb aquell edifici, perquè llavors deixaria de veure el veí per sempre més. Llavors decideix contractar una cuidadora a temps complet, tot i les reticències de la mare a conviure amb una desconeguda.

Arran de la mort de la mare, el pare del veí comença a sortir els caps de setmana i coneix una dona amb la qual es planteja casar-se i anar-se'n a viure al seu pis perquè és molt més gran i té ascensor. Cada cop que parla amb el pare, el veí intenta dissuadir-lo que el millor és que cadascú visqui a casa seva, que així la flama de l'amor continuarà cremant, tot i que, en realitat, el que no vol és perdre la connexió amb aquell edifici, perquè llavors deixaria de veure la veïna per sempre més.

La veïna i el veí han arribat a la mateixa conclusió. Encara que al final la veïna hagi d'ingressar la mare en una residència, encara que al final el pare del veí es casi i vagi a viure amb aquella altra dona, ambdós, amb l'excusa de vigilar que al pis no entrin ocupes, continuaran apareixent a l'edifici amb l'esperança de coincidir, ja que, per consideració a les seves parelles, ambdós han decidit per separat que mai de la vida quedaran en una hora i un dia, que això s'assemblaria a una cita. I, en efecte, quan passa tot això, és el que fan.

El marit de la veïna mor en un accident de cotxe i la veïna entra en una depressió. Amb l'excusa que aquell pis li recorda contínuament el marit, i amb el fill treballant a l'estranger i la filla vivint amb la seva parella a la ciutat, la veïna el posa a la venda i marxa a viure a casa de la mare.

Després d'un llarg i penós període de baralles, el veí es divorcia de la seva dona. Obligat a pagar la meitat de la hipoteca i a passar una pensió per als fills, que encara estan estudiant i vivint a casa, el veí decideix anar a viure a casa del pare.

Ara, la veïna i el veí viuen un altre cop al mateix edifici, tornen a ser veïns, però cap dels dos no ho sap. Els seus horaris són totalment dispars. La veïna surt a les set del matí i torna a les cinc de la tarda. El veí surt a les vuit del matí i torna a les set de la tarda. L'un ho compra gairebé tot per Internet, per la comoditat que li ho portin a casa i no haver de desplaçar-se. A l'altra li encanta dedicar els migdies a comprar tot el que necessita pel barri de la feina, perquè li agraden els comerços de proximitat i relacionar-se amb la gent. Els caps de setmana ambdós estan pendents de si l'un o l'altra apareix per l'edifici. Quan ja han passat dos mesos, perden l'esperança de tornar-se a veure, entenent que, potser, l'altre progenitor que els quedava ha mort, que, potser, s'han venut el pis, que, ara sí, mai més es tornaran a veure. Per això, el dia que coincideixen, l'un baixant la bicicleta i l'altra carregada amb diverses bosses, fan un crit i estan a punt de posar-se a plorar de l'alegria. En poques paraules s'expliquen les circumstàncies,

les raons per les quals tornen a viure en aquell edifici. Com que aquestes circumstàncies i aquestes raons són tristes, o directament terribles, han de dissimular que estan contents de tornar a viure tan a prop, que és veritat que no hi ha mal que per bé no vingui, per molt mal que sigui aquest mal.

Ara que en són conscients, la veïna i el veí no saben com fer-s'ho per coincidir a l'escala. Entre setmana és gairebé impossible. Ambdós coneixen els horaris de l'altre i només podrien coincidir forçant molt la situació. Els caps de setmana paren l'orella sovint i, fins i tot, l'un o l'altra van sortint al replà per fer-se els trobadissos, al segon segona l'un, al tercer tercera l'altra. Molts cops, es troben amb altres veïns i es veuen forçats a parlar una estona, per no ser maleducats. I llavors l'un o l'altra para l'orella i riu de la situació. Això sí, quan coincideixen, molt de tant en tant, s'asseuen en dos esglaons i passen hores i hores xerrant, volent aprofitar la casualitat que no és casualitat.

El veí s'apunta a una xarxa social i comença a conèixer algunes dones, d'una en una, de dues en dues i de tres en tres. De tant en tant, convida al seu pis una dona amb qui li sembla que potser acabaran sortint, o senzillament perquè l'atrau sexualment, i procura pujar les escales molt ràpidament, fins i tot uns quants esglaons per davant, per si coincideix amb la veïna, per fer veure que no van junts. És un comportament estúpid, però també inevitable. Quan la dona de torn li pregunta per què pugem així, ell li respon que hi ha un veí molt religiós que no accepta el sexe fora del matrimoni, que si el veu després li fot una xapa impressionant sobre els pecats i els pecadors. I les dones fan veure que s'ho creuen. Al final, comença a sortir amb una d'aquestes dones, i tot i que la relació no acaba de funcionar, s'arrapa a ella com una paparra perquè no suporta la solitud del divorciat.

Tot i les seves precaucions per no ser enxampat per la veïna, després, quan es troben per casualitat a l'escala, li explica totes les aventures i desventures que li provoquen aquelles trobades esporàdiques. De la seva nova parella, en canvi, no li diu ni piu.

La veïna ha començat a sortir amb un company de feina. Van a dinar, van a sopar, surten de cap de setmana i, de tant en tant, es queden a dormir al pis d'ell. Quan el company de feina li proposa de dormir a casa d'ella o, senzillament, d'anar-hi a passar la tarda, la veïna s'hi nega en rodó i ell s'emmurria. «Per què no puc anar al teu pis? Què amagues?», li pregunta procurant no cridar, tot i les ganes. I la veïna respon que encara no està preparada per portar-hi ningú, que era casa dels seus pares, que els deu un respecte. I aquella resposta no el convenç. I encerta, perquè en realitat la veïna no

vol coincidir amb el veí, perquè pensa que no sabrà què dir, que no sabrà com actuar, que després el company de feina li demanarà explicacions sobre aquell comportament tan estrany i no sabrà què respondre sense quedar en evidència.

Tot i les seves precaucions per no ser enxampada pel veí, després, quan es troben per casualitat a l'escala, li explica totes les seves aventures i desventures amb el company de feina com si fossin les aventures i desventures d'una altra companya de feina.

Cap dels dos es torna a casar, tot i les exigències de les seves parelles. Cap dels dos accepta anar a viure amb l'altre, tot i les exigències de les seves parelles. Sí que marxen els caps de setmana a fora, sí que passen les vacances junts, sí que dormen plegats molts dies, però sembla que a les seves parelles no els sembla suficient. Així que, al cap dels anys, les seves parelles els deixen perquè volen conèixer algú que sí que vulgui un compromís de veritat, que sí que vulgui casar-se, que sí que vulgui un projecte de futur sòlid i empastat, que sí que vulgui, en definitiva, el que és habitual voler.

A partir de llavors, el veí ja no busca res seriós i es conforma quedant amb dones per passar l'estona. A partir de llavors, la veïna ja no busca res seriós i es conforma quedant amb amigues per passar l'estona.

Els fills respectius tenen fills i els fan avis. Quan els vol veure, el veí va a casa dels fills els caps de setmana. En canvi, els mateixos caps de setmana, a la veïna li porten els nets a casa perquè els cuidi mentre els fills surten per continuar gaudint de la joventut. Quan coincideixen a l'escala, s'ensenyen fotografies dels nets i s'expliquen com són, què els agrada fer i com estan creixent amb joia i il·lusió.

La veïna i el veí es jubilen.

El veí s'aficiona a la petanca. Cada tarda agafa les boles i se'n va a unes pistes que hi ha en el mateix barri. Allà coneix molta gent que és educada, simpàtica i amable. La veïna comença a viatjar sense parar, amb amigues, sola, de manera planificada, improvisant. Quan torna dels viatges, ensenya les fotografies al veí per si així s'anima a acompanyar-la, els dos asseguts a l'escala, tot i les dificultats que ja tenen per aixecar-se.

El veí es trenca un fèmur i els fills l'ingressen en una residència. La veïna, incomplint la norma que fins ara havia imperat a la seva relació, el visita. «Com te trobes?», li pregunta. I ell li respon que, ara que ha vingut a veure'l, molt bé. La veïna ingressa voluntàriament a

la mateixa residència, tot i que continua viatjant quan vol. El veí es recupera de la fractura i continua jugant a la petanca, però també es queda a viure a la residència. Ambdós venen els seus pisos tot i les reticències dels seus fills. Després de signar amb el mateix notari el mateix dia, i abans de tornar a la residència, es dirigeixen a l'edifici on van viure de petits, obren el portal –perquè s'han quedat amb una còpia de les claus–, pugen un parell de plantes a poc a poc, s'asseuen a l'escala i es miren amb intensitat, com quan eren petits i estaven desitjant xerrar una mica, o fins i tot anar a jugar a casa de l'un o a casa de l'altra.

Accèssit Grup F
Neus Serra Bosch
Malgrat de Mar

SORORITAT

La memòria em falla. De fet, recordo més les coses d'abans que no les d'ara. A vegades, oblidó els noms de la gent o de les coses i m'enfado amb mi mateixa. Llavors sento a sobre la seva mirada de desconcert, com si no fos capaç d'entendre que em faig gran. En aquests moments m'empasso la veu, clavo la mirada a la fotografia del dia que em vaig casar, que penja enmig de la paret del menjador, i desisteixo de dir res.

El metge m'ha dit que de moment només es tracta d'un deteriorament lleu propi de l'edat, que puc fer vida normal, que no sempre un oblit o la confusió és sinònim d'un principi de demència o Alzheimer. Però ella no em treu l'ull de sobre, i creu-me que sentir-me vigilada a la meua edat em fa treure de polleguera.

El detonant de tot plegat va ser el dia que em vaig desorientar pel carrer i una veïna em va acompanyar a casa, però no n'hi ha per tant. Aquest episodi va passar fa molt temps i sempre he pensat que va ser cosa del canvi de medicació. No m'ha tornat pas a passar. Tot i així, es veu que aquell petit moment de confusió va ser espurna suficient. La meua filla va decidir que no podia viure sola i em va instal·lar una noia a casa per posar-ho tot potes enlaire. Així va arribar l'Asmaa a la meua vida, una jove primeta i bufona, més aviat poc parladora, de posat nerviós, que ho remena tot, i que no m'agrada gens ni mica veure-la voltant per casa com la papallona de la llum.

Sempre insisteixo que no cal, que són uns diners que ens podem estalviar i que no em fa el pes, però avui, quan plegava la roba de l'estenedor, m'he adonat que l'Asmaa tenia els ulls envermellits com de plorar i jo no sabia què dir ni què fer, perquè m'ha retornat de cop a l'agror dels records, a uns altres silencis molt llunyans. El plor ofegat de l'Asmaa m'ha esbroquellat per dins, i quan s'ha calmat m'ha explicat coses que ni sabia d'ella, que té dos nens petits i que no pot més, que aquest matí l'administrador li ha tornat a reclamar el lloguer que deuen del pis, uns diners que ella va donar fa setmanes al seu marit per pagar, i que ell es deu haver gastat ves a saber en què. Que té por de demanar al marit que ha

fet amb els diners, perquè llavors tot són crits a casa, davant dels nens. M'he compadit de la seva desesperança, i mentre s'assecava els ulls, de la boca li ha sortit un torrent de paraules que es feia més i més gran, com si les hagués tingut massa temps tancades amb pany i clau, i ara de cop s'hagués rebotat el cademat. Tot allò que ha callat i callat ha rajat desbordat per estampar-se sobre el paper pintat de les parets del menjador mentre jo emmudia i només podia escoltar-la.

He agafat la seva mà entre les meves i per un instant he sentit que el món es mou a la velocitat de la llum, però que algunes coses queden enquistades. I m'ha vingut al cap el temps que vaig treballar a la filatura de Can Casanovas, al carrer de la Concepció, quan la Balbina arribava pels matins amb els ulls inflats de tant plorar i s'havia de cordar els botons de la bata fins dalt de tot per no mostrar els blaus de la pell. I allà entre el soroll rítmic dels telers, quan l'encarregat no ens mirava, li deia a cau d'orella que havia de deixar aquell home, que un dia la mataria. Però ella abaixava la mirada i es concentrava obstinadament en posar les bobines a la fileta per començar a ordenar els fils que passaven a l'ordidor, i després em deia baixet que si estava boja, que tenia tres fills, que la culpa només era seva, que com s'ho faria ella sense el marit. Només el soroll eixordador de les màquines i la pols de la borra ofegaven la meva veu, i per dins em cargolava aquella beneiteria que mai vaig saber comprendre. A poc a poc, la seva por va fer trencadissa la nostra amistat, em va deixar de parlar, i més tard va demanar el canvi de torn. Un dia vaig saber per les companyes que ja no anava a la fàbrica i em va estranyar, perquè el seu home no mantenia mai cap feina i tenien moltes boques per alimentar. Així que amb la nena a coll —que era ben petitona— vaig aprofitar un diumenge pel matí per baixar caminant tota la rambla fins a casa seva, i quan va obrir la porta del cancell em vaig quedar parada uns segons sense saber què dir, perquè els seus ulls rodons i riallers semblaven dos botonets cosits al rostre blanc i sense vida de la Balbina. Em va assegurar que tot anava bé, que el seu home treballava molt i era millor per a tots que ella es cuidés de la canalla, que havia tingut el menut malalt i no el podia deixar sol. Aquella nit, entre els llençols, no em treia del cap aquells dos puntets inanimats de la seva cara, i poc temps després vaig saber que ell —enmig d'una baralla— l'havia llençat per la barana de l'escala del terrat davant dels seus propis fills. Una mala caiguda, va dir el desgraciat, i quan van arribar els veïns al replà encara duia entre els dits el floc de cabells que li havia arrencat d'arrel en empenjar-la. Vaig passar nits sense dormir, sense poder

esborrar del cervell aquells botonets petits i rodons que miraven al buit. Volia creure que la desgràcia havia estat l'epíleg del que inevitablement havia de venir, perquè el darrer dia que vam parlar al cancell de casa seva la Balbina ja agonitzava, però el dolor dins meu era tan gran que mai l'he pogut digerir i ha aflorat al llarg de la vida en forma de malsons que es repetien. I ha estat així que m'he adonat que, realment, aquest matí l'Asmaa i jo ens hem mirat als ulls per primera vegada, i entre els seus sanglots he sentit la fragilitat del mosaic de la seva vida. De cop he reconegut en mi aquella mateixa mescladissa de dolor i resignació que sentia quan va morir la Balbina, i la gran certesa m'ha esclatat a la cara. Sí, el món canvia, però ho fa molt lentament.

Després ella, més tranquil·la, ha preparat el seu deliciós te de menta, i ens hem assegut juntes al sofà del menjador per assaborir l' aromàtica beguda que reconforta l'ànima. Llavors, m'ha parlat de la família, d'Essaouira —la ciutat del vent on va néixer—, de la muralla de la Medina i els esquitxos d'aigua salada del seu oceà, del Marroc, de les olors i els colors, de la seva mare, dels seus germans, de la tristesa que va sentir en deixar l'escola, de com va plorar el dia del seu casament amb un cosí i de com va arribar al nostre país sense saber què l'esperava.

La seva veu m'ha sacsejat per dins i he sentit que allò que realment em fereix no és ella, ni que sigui més aviat poc parladora, ni que em remeni les coses o volti per casa com una papallona de la llum. En el fons el que se'm fa insuportable és el neguit estrany que tinc a dins, una por fosca de no controlar la meva pròpia vida, de despertar un dia i no recordar el meu nom, d'oblidar el seu nom o el de la meva filla. I és aquesta mateixa por fosca que em fa sentir un fred que només puc arrencar arrapant-me com una heura a la seva mà, la mateixa que em recorda l'escalforeta del sol d'un matí d'hivern o aquella escalforeta dolça del plat d'escudella que sense cap mena d'elegància artificiosa ens posava a taula la mare cada dia per sopar. Galets i pilota.

Ja veus, quan va néixer, la meva filla era la nena més petita del món i mai va ser una criatura menjadora. Es va criar més aviat desnerida i l'àvia Margarida s'enfadava amb mi perquè no la duia prou al metge. Que aquella nena no tenia gana i li havien de donar algun remei o un bon xarop. Que ella no entenia aquells medicaments moderns que no receptaven res a les criatures. Però la nena tenia un nervi i un mal geni que li creixia de dins, i no semblava pas estar malalta. Eren coses dels vells d'abans que sempre volien els nens rodons i amb les galtes ben rosades, però la nostra ens va

sortir menuda i magra. I d'amagat meu, l'àvia li posava un rovell d'ou amb sucre a la llet, el feia batre i el colava, perquè no trobes cap grumoll, i la nena se'l bevia amb ànsia fins la darrera gota i es llepava els llavis de gust com un gatet mentre, asseguda a la falda de l'àvia, gronxava els seus peuetes per sota de la taula. Ai, Senyor! Després no hi havia qui li fes menjar una cullerada de res més. Era pitjor el remei que la malaltia.

—Un bon plat d'escudella, dona —deia l'àvia—, no hi ha aliment més consistent que un brou de carn i verdura ben cuinat.

I aquest plat és el que menjàvem a casa dia sí i dia també. Fins i tot el meu home organitzava una cursa de cargols sobre les estovalles blanques per distreure la nena, i li cantava el cargol treu banya, puja a la muntanya, i entre cullerada i cullerada ella feia córrer el cargol i s'acabava el platet de sopa. Santa paciència de tots plegats.

I mentre tots a taula contemplàvem la menuda i cantàvem el Cargol treu banya, l'àvia ens explicava com el tiet Joan, quan el van destinar a fer el servei militar a l'Àfrica, per allà a Villa Sanjurjo —que ningú de casa sabia ni on era al mapa— va agafar unes febres, i que un tinent coronel, que li tenia molt d'afecte perquè era català com ell, li feia cuinar cada dia una escudella fins que es va haver refet del tot. A l'àvia li encantava contar la història de l'escudella miraculosa que havia salvat el seu germà Joan de les febres, i el relat sempre acabava amb allò de “malalt que pren, allarga”.

A casa, la dita popular i l'escudella valien per a tot, fos constipat o mal de ventre. Ara bé, segons la gravetat i els símptomes es variaven els ingredients i es convertia en caldo de gallina, s'hi posava la carcanada, el coll i les potes escaldades, la ceba, la fulla d'api, el porro i les pastanagues. Es tapava i es deixava bullir una hora desgreixant-ho de tant en tant. Després es colava i s'oferia al malalt ben calentó.

L'àvia Margarida assegurava que aquell caldo podia fer reviure un mort i dono fe que era veritat, perquè quan vaig patir l'avortament del meu segon fill —que gairebé em costa la vida de tanta sang que vaig perdre—, el metge li va dir al meu home que s'anés fent a la idea que no me'n sortiria i que s'hauria de fer càrrec tot sol de la nena. Però ma mare —tossuda de mena i molt cristiana— vinga a resar parenostres i a fer caldo de gallina, i després s'asseia al llit al meu costat, em feia reposar el cap sobre la seva falda, i me'l feia prendre a petites cullerades com si fos un ocellet ferit, mentre a cau d'orella em repetia allò del “malalt que pren, allarga” com qui resava el rosari.

No sé si em va salvar el caldo de gallina o Déu Nostre Senyor, però el cas és que me'n vaig sortir. El metge no s'ho podia creure i sempre deia mig de broma que venia a casa de visita només pel gust de veure la bona cara que jo feia i sentir l'olor d'aquell caldo curatiu. Ho he explicat tants cops i he repetit la història tantes vegades que sembla que ja no em pertanyi, però estic segura que aquestes històries familiars repetides mil vegades acaben fent arrels molt profundes i et fixen al sòl, t'atrapen, et fan més resistent i et connecten a la vida. I que potser per això a casa l'escudella és gairebé una menja sagrada. Ja no et parlo de l'escudella de Nadal amb els galets grossos farcits que es posa al foc a primera hora del matí amb la verdura, ossos, carn i pollastre de pagès, i que cap al migdia desprèn una flaire espiritual que ens comunica directament amb tots els esperits que ja no seuen a taula. Aquella barreja insuperable de sabors que ens fa sentir per unes hores que a taula ningú és sobrer, i que per fer un bon brou, tan important és la carn com els ossos. Ara parlo de l'escudella i carn d'olla més modesta i quotidiana.

Soc conscient que el món gira i canvia, que a casa res és igual, perquè hi ha moltes absències i records que massa sovint m'ofeguen. Que la memòria em falla i el passat em torna i se'n va. Que el meu cercle de la vida és ja un aiguabarreig de neu i pols, com els anells de Saturn, que es va tancant inevitablement al meu voltant, que m'asfixia lenta, inexorablement, que arribarà un dia que em torni cendra i llencin els meus ossos a l'eternitat. Però en aquest món ja ho tinc tot fet, i mentre espero la incertesa del que ha de venir, em recullo per assaborir el temps que em queda per viure en aquest espai petit i concret de la cuina, el refugi de les meves olors quotidianes, de la menta, l'orenga, el romaní, el llorer, el poniol i la farigola. La mateixa cuina que sempre vaig voler fer nova, però que s'ha quedat com jo mateixa, amb les frontisses dels armaris rovellades i el marbre de l'aigüera escantonat.

I ara agraeixo a la desmemòria que els dissabtes s'hagin convertit en temps de cullera de fusta per remenar la poètica de les aromes de tota una vida. Temps de recordar el nom de cada cosa i pronunciar lentament cada ingredient i les mesures, fins que el baf de l'olla es faci diàfan i ens convidi a desintegrar la frustració de no disposar —tan moderns que som— d'un comandament per dir prou, ja no vull més vida. No vull ser càrrega de ningú, ni seure a esperar el que hagi de venir. Només en aquesta estona de plaer culinari trobo encara la meva reduïda parcel·la de felicitat, quan ens apleguem amb la meva filla, es posa el davantal per ajudar-me

a fer el dinar, i pronunciem en veu alta el nom de cada verdura i la mesura de les carns.

El quarter de gallina i de pollastre, el tros de costella de vedella, l'os de pernil, la cansalada viada, mig peu de porc, la botifarra negra, patates, pastanagues, porro, xirivía, nap i mitja col.

—Quatre hores de cocció i no escatimis la carn que hi poses —li recordo mentre renta la branca d'api amb un gest cansat.

Li ho repeteixo amb insistència i ella em mira resignada. És d'una generació que no entén que el cuinar vol temps i paciència, però fa l'esforç per adaptar-se a la meua lentitud. I així totes dues, com sacerdotesses investides per un do diví, ens consagrem al nostre ritual particular en què la farina, l'aigua i la sal es converteixen en els elements litúrgics d'un altar.

—Prepara un grapat de cigrons remullats—. I mentre li dono l'ordre aixeco la tapa de l'olla i hi deixo caure la boleta de sagí enfarinada que li donarà aquell punt de ranci que tant m'agrada.

Per unes hores em sento de nou mestressa de la casa, escolto el xup-xup del calder sobre els fogons i cantussejo. Miro la meua filla que s'ha recollit els cabells en una cua i sembla més jove. Els dissabtes no rondina ni s'atabala, se li relaxa el front i el gest marcat entre les celles.

Destapo l'olla i amb l'escumadora retiro la bromera que s'hi ha fet al damunt quan ha arrencat el bull. M'agrada el caldo net i polit. Aprofito per recordar que no hi poso xai a l'escudella, i ella em contesta que ja li he explicat mil vegades i que tampoc n'hi posa mai de xai a l'escudella, i fa un gest com si jo fos molt pesada. A vegades sembla que no li puc dir res, com si les meves paraules fossin fetes d'una pasta enganxosa o jo mateixa em convertís en una argelaga que fa nosa. I no ho faig pas expressament de repetir les mateixes coses una vegada i una altra.

I mentre parlem ella col·loca la carn picada al taulell, un gra d'all, el julivert picat, el pebre i la sal, i em diu que enfarini la pilota. El meu home sempre deia que ningú feia la pilota com jo. I és que em surt molt bona i flonja. A la meua cunyada mai li quedava tan bé, i mira que és senzill de fer i li ho havia explicat mil vegades. Molla de pa, llet i ou, per aquest ordre, aixafar-ho tot amb la forquilla i una mica de farina.

En aquest instant precis la cuina ja ha adquirit una dimensió màgica. La deliciosa oloreta m'acaricia l'ànima i em fa sobreviure als records desats als calaixos entre ratlladors, llevataps, talladors, cullerots i una pila d'estris culinàries que mai he fet servir. Agafo el

pot dels galets de l'armari, i em ve al cap un dia que em va portar a l'IKEA i vam comprar uns pots de vidre amb tapa blanca que fan bonic al prestatge.

—Que la pasta se't corca en aquests pots que no tapen, mare — em va dir, i els va llençar sense que jo pogués ni badar boca.

Vaig tenir un bon disgust, perquè jo no entenc aquesta moda de llençar les coses que t'han fet servei tota la vida. Avui tot és per llençar, com si les coses velles fessin nosa. I és curiós, perquè quan era jove m'empipava amb la meva mare pel mateix, sobretot quan als calaixos trobava un garbuix de coses sense sentit. Pomes, galetes, monedes o claus entre camises de dormir, mitges i calces. Déu me'n guard que jo hagués llençat res. Però és clar, abans tot era diferent. I li explico a l'Asmaa que quan era joveneta tenia un vestit pels dies de festa i un abric, i que quan es va morir l'avi Joan acabava d'estrenar l'abric i ma mare el va tenyir de negre i va quedar de color d'ala de mosca. Quin tip de plorar em vaig fer, i no pas per l'avi, que també me l'estimava molt, però aquell abric me l'havia fet a mida la modista, i fins que va quedar petit el vaig haver de portar d'aquell color que em feia cara de nena espantadissa.

I mentre parlo, colem l'escudella, hi aboquem els galets i els deixem bullir. I quan l'Asmaa ha sortit de la cuina per parar taula he aprofitat per explicar a la meva filla la conversa del matí, el seu plor, i que jo no sé què fer. Dreta davant de l'aigüera la meva filla m'ha mirat fixament i després ha mutat l'expressió de la cara per assegurar-me que parlaria amb ella, que jo no m'haig de preocupar, que soc gran. I ho farà, perquè la meva noia pot semblar aspra per fora, però és arrel del meu tronc i fullatge de la meva pròpia sàvia. Aquella nena escanyolida i magra que tenia un nervi que no parava quieta.

I després dinem juntes. L'Asmaa no menja escudella quan hi posem peu de porc, però es guarda a la nevera una sopa de cigrons que es diu harira feta de comí, canyella, fonoll i llimona. I és ben curiós, perquè la noia no és gaire parladora, però m'he adonat que quan cuina la sopa cantusseja amb tant de sentiment que ha de parar per eixugar-se els ulls, perquè diu que es recorda de l'àvia.

I és que en el fons el caldo de l'Asmaa no és gaire diferent del meu i està fet de rastres, aromes, afectes i paisatge. Una barrejadissa que es clava al paladar com un ham i que es cou amb la carn ben polida, els cigrons, les llenties, la branca d'api, el coriandre picat, la ceba, el bastonet de canyella, gingebre, cúrcuma, la culleradeta de smen i l'aigua. Tot plegat dins de l'olla amb el tomàquet madur, el pebre, la sal, la tedouira, un grapat de fideus de cabell d'àngel

i l'ou batut que afegeix barrejant-lo amb delicadesa perquè es formin els filaments. I quan ho posa a taula, ho acompanya amb els dàtils, la dolçor exquisida de la mel i ametlla de la chebakia i la llimona. A la primera cullerada el sabor se't fa una mica estrany i et pot semblar agre, però després, a mida que empasses cullerada a cullerada t'explota a la boca tot el cel del desert, els colors i les olors de tot un univers desconegut de sabors.

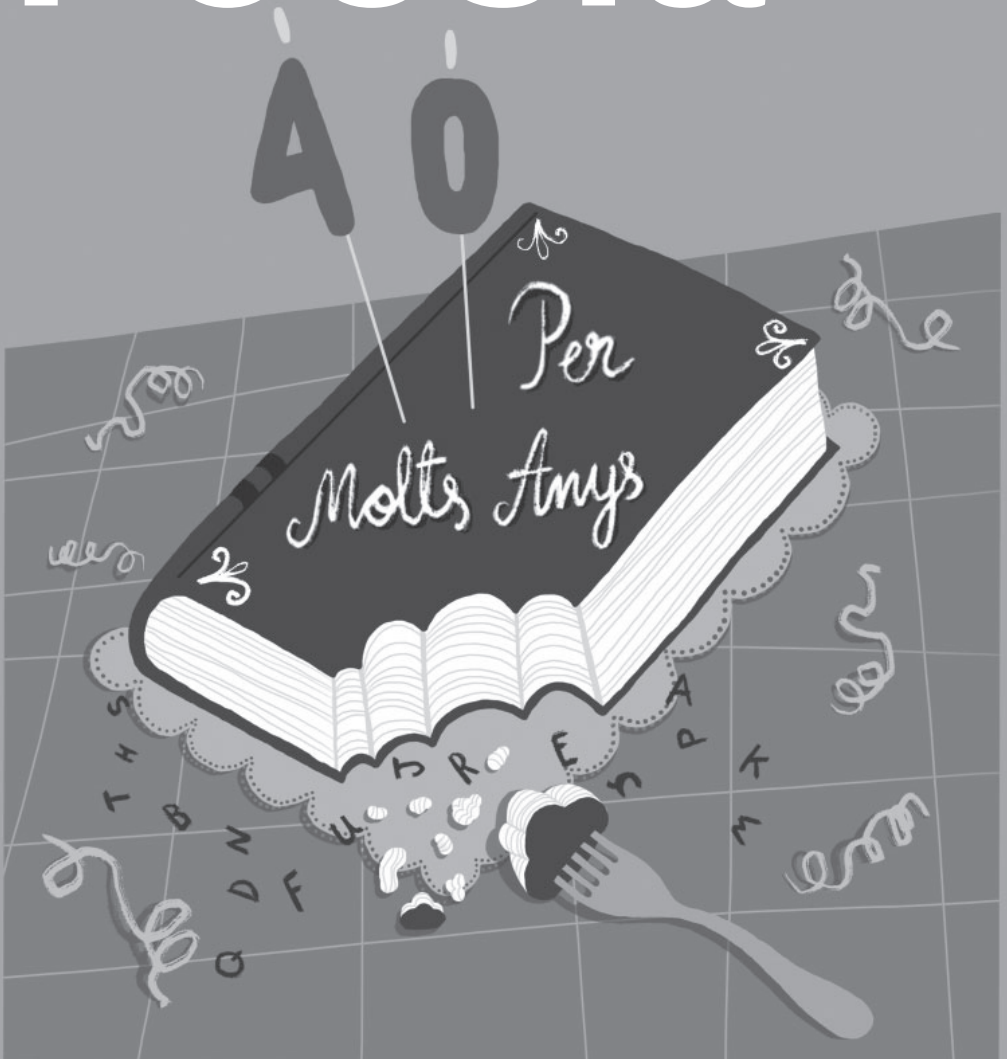
L'Asmaa diu que aquesta sopa es pren durant el Ramadà amb dàtils, un got de llet, i els pastissets deliciosos de mel i ametlla que l'endemà em regala embolicats amb paper de plata. Ja veus, la vida és una roda absoluta, cercles concèntrics que giren a gran velocitat en forma de llàgrimes i caldos aromàtics, i tot plegat va formant anelles superposades fins a desintegrar-nos els uns amb els altres. I dins d'una d'aquestes anelles la meua cuina omple de sopa exòtica la tassa de la meua poca memòria.

I ara em fa por que la paraula "mare" pronunciada per la meua filla prengui un nou significat i ja no em sigui familiar. El metge m'ha dit que de moment només es tracta d'un deteriorament lleu propi de l'edat, que no sempre un oblit o la confusió és sinònim d'un principi de demència o Alzheimer, així que segueixo pronunciant el nom de les coses per no oblidar-les i cuino els sabors de sempre, però que ara es fonen amb d'altres de més llunyans. Qui m'havia de dir que a la meua edat em trobaria així, eixugant les llàgrimes de la Balbina entre escudella, carn d'olla i sopa del Magreb.

XL Mostra Literària del Maresme

El Masnou 2023

Poesia

Primer Premi Grup A
Vera Pérez García
Tordera

GINA

A la Gina, la meva germana petita,
li encanta jugar amb les nines.
Juga a ser la seva mare
i em diu que jo faci de pare.

A la Gina li agrada pintar
però no li agrada molt dibuixar.
A mi m'ha fet enfadar una mica
perquè ha pintat la meva nina.

La meva germana Gina em molesta
perquè ella és petita i molt llesta.
Però el que la Gina no sap
és que jo sempre seré més gran.

Segon Premi Grup A
Alexandra Capdevila Morales
Sant Andreu de Llavaneres

PAPA

El meu pare és bonic com el cel,
meravellós com les papallones,
dolç com la mel i generós com les roses.
M'estima més que a ell mateix,
i jo a ell també l'estimo fins al cel.
És més important que el món.
És rialler com un *ninja*,
simpàtic com un elefant
i magnífic com un esquirol.
Junts formem un *equipàs*,
màgic com un cabàs.

Accèssit Grup A
Ian Lupo Pereira Lissia
Dosrius

L'ELEFANT QUE S'HA EQUIVOCAT

El mosquit
vol fer pessigolles fins a l'infinit.
Però el gat se l'ha menjat
dins l'estofat.
Llavors arriba un elefant,
que és gegant,
i sense voler fa mal al gat
perquè s'ha equivocat.

Primer Premi Grup B
Aran Herrero
Vilassar de Mar

LA FESTA MAJOR

La festa de Vilassar
és a punt de començar.
Us convida, honesta,
la vila a la seva festa.

Des del campanar
l'ase ens mirarà
i serà el nostre guardià
sense protestar.

Anirem a veure els focs
i no seran pas pocs.
Veurem un cel estrellat
abans que s'hagi acabat.

A la vora de la mar
havaneres cantarem,
beurem un cremat
i tots junts xalarem.

Fins l'any que ve,
aquí us esperaré,
ens diu l'ase cansat
i encara emocionat.

Segon Premi Grup B
Ot Nardi Plana
Arenys de Mar

LA PAPALLONA DAURADA

Entre els arbres hi ha una papallona,
una papallona daurada,
penso que si pogués parlar,
em diria:
Vine a volar!
Cada cop que la veig m'enamora
i penso:
Quina papallona més encantadora!
Si la pogués caçar,
la tindria per sempre,
però llavors...
No podria volar!

Primer Premi Grup C
Elsa Huang
Montgat

EFÍMER

Una paraula, el dolor,
idees ben errades,
un pensament, un record,
fredes llàgrimes amagades.

Un ser sense sentir,
una habitació que torna la mirada,
el penediment que ve a enllestir
una nova marca, la veritat enterrada.

Monstres que es reflecteixen en els ulls,
un món sencer en contra seva,
abraça el que ell mateix escull,
una foscor que a poc a poc l'ofega.

El vermell, el carmí, l'escarlata,
gotes que cauen de les mans,
el cos marcat, aflicció externa,
però en les entranyes, el batec trencat.

La satisfacció efímera,
submergida en un neguit sempitern,
li fa mal haver d'admetre
que ho detesta, però ho tornarà a fer.

I tornarà a ser aquell nen,
que la culpa troba en els altres,
quan el monstre real en el mirall apareix,
quan el monstre real és ell mateix.

Segon Premi Grup C
Nil Velasco Andinyac
Teià

EL CARRER

El carrer és un escenari,
on tots els colors es barregen,
on el soroll és música,
i on els somnis s'entrellacen.
Les persones s'aturen,
i la vida es fa present,
hi ha rialles, hi ha plors,
i moments que es fan eterns.
Hi ha gent que camina sola,
i altres que van en companyia,
però tothom té un destí,
i això és el que els guia.
Les façanes són la pell,
i els edificis, la carn,
perquè el carrer té vida,
i no s'atura mai el seu cant.
És un lloc de trobada,
on tothom hi té el seu lloc,
on les històries es creuen,
i on tot és possible i no hi ha bloc.
Així és el carrer, senzill,
ple de vida, llum i colors, i tots en formem part,
com a actors d'aquesta obra
que no té fi ni retorns.

Primer Premi Grup D
Roger Ratera Matamala
Montgat

TOT S'ESVAIEIX

Tot s'esvaeix quan mor l'esperança,
tot s'esvaeix quan marxa l'amor.
Tot s'esvaeix quan, com una llevatada,
em colpeges i em fereixes directament al cor.
Tot s'esvaeix després d'una nevada,
somnia enterrats sota un tel d'oblit.
Tot s'esvaeix, i quan despunta l'albada,
sento que es trenca el meu cor encongít.
Tot s'esvaeix quan les hores perdudes
tornen per fer-me sentir impotent.
Tot s'esvaeix quan aquells records d'hivern
tornen, i em fan viure un infern.
Tot s'esvaeix al final de la jornada,
i tot reneix l'endemà al matí.
I perdut, em llevo, per deixar morir
el somni més bonic que mai ha viscut amb mi.
Tot s'esvaeix, a la fi.

Segon Premi Grup D
Camila Segovia Sotil
Sant Vicenç de Montalt

LA BELLESA DEL CEL

En l'alba i el crepuscle,
en la transició del dia,
s'entretreixeixen els colors
que ens brinda l'alegria.

El sol s'acomiada a l'oest,
amb daurats i vermells tons,
mentre la lluna, tímida,
treu el cap amb els seus raigs.

Les ombres s'esvaeixen,
el cel es tenyeix de rosa,
i el sol emergeix triomfant
en la seva eterna, màgica prosa.

En cada començar el dia nou,
la naturalesa ens mostra
que la vida és un regal,
i que en cada dia se suma.

Els capvespres són poesia,
la llum es va apagant,
i el cel es torna fosc,
en el crepuscle silenciós.

La nit ve en silenci,
amb les seves estrelles brillant,
i el món s'endinsa en somni,
per tornar a començar demà.

Així són les albes i capvespres,
un cicle que no para de fluir,
un espectacle de la vida,
que ens ensenya a gaudir-la sense fi.

Primer Premi Grup E
Marçal Nonell Ruscalleda
Tordera

VENT I MAREA

*La remor del mar és bona sempre:
les barques acompanyen.*
JOAN VINYOLI

VENT

I

A finals de juny
quan la primavera s'esgota
i l'estiu s'insinua amb els dies
que s'allarguen
una brisa suau s'anuncia
com una mà invisible que
ho acaricia tot amb els
seus palmells infinits.
S'escola entre les camises
blanques que algú ha
penjat a la terrassa
d'una casa amb parets
beix i ocre
mentre el sol es pon vençut
quan és l'horabaixa
i la seva llum agònica
impacta per última vegada
contra els llençols.

Quan cau la nit
i la claror és un flama
que va consumint-se
un rostre
allibera la roba de les pinces
que subjecten els teixits
de la seva temptació de volar cap al cel.
L'endemà potser es posaran
aquella camisa blava o
aquell vestit vermell
sense comprendre que el vent ha
impregnat els teixits amb les
paraules i els somriures i les olors
que porta d'un lloc a un altre
com un mercader
que no sap
que amb el seu moviment
ho transfigura tot.
I no seran conscients
que damunt la seva carn
i la seva pell
també porten els somnis
i les pors d'altres persones.
El vent continuarà esgaripant
com una veu que mai
no para i que necessitem
perquè ens fa sentir
que no estem sols.

Perquè el vent
és la veu de l'ànima.
I tu el sents com bufa
damunt els camps de blat
mentre les persones avancen
pels camins de sorra
i se saluden les unes a les altres.
I mai no s'atura, el vent.
I mai no es cansa.
És capaç de desplaçar els núvols.
D'introduir-se entre l'herba verda dels prats
i envoltar els troncs del roure i el faig
amb els seus braços
que no es veuen,
però que sempre hi són.
Com quan ens oblidem d'algunes coses,
però sabem que van existir
encara que no les recordem.
A vegades mou les branques
d'una banda a l'altra i els arbres
fan equilibrismes perquè no
caiguin les fulles i a la plaça
i als parcs hi ha gent que
juga mentre d'altres s'ho
miren fins que toquen
les campanes.
I llavors tothom torna
a les cases per sopar
a la taula que ja està
parada i on cadascú
ocupa el seu lloc.
També calla, el vent.
I aleshores trobes a faltar la seva veu.
Aquesta música que t'acompanya
quan tot passa
darrere la finestra dels teus ulls.
I t'adones
que totes les coses que t'envolten,
però que no n'ets conscient,
han desaparegut.
Perquè se les ha endut el vent.

II

Quan arriba l'hivern
l'aire és gèlid
i tot es glaça
i llavors tems
que els arbres s'esfullin
i que, com ells,
tu també quedis nu davant del fred.
Tot es torna obscur i no pots veure res.
Sents el vent
que crida amb un ritme com el del teu cor
quan et batega a dins.
I et fa basarda sentir el que no té veu
parlant en la foscor.
Però no has de tenir por: encén un foc
i deixa que la mateixa aura que et gela el cos
avivi les flames per poder escalfar-te.
Abans que te n'adonis
veuràs l'alba néixer darrere les muntanyes
i constataràs
que qui busca
sempre troba
un bri de llum
per poder il·luminar el món.

MAREA

I

Al passeig
quan és estiu
les parelles es donen la mà
mentre tot el que té ànima
somriu i es mou
al seu voltant
com el vent que alena
entorn un mateix arbre.
A l'horitzó que es dibuixa
amb perfecta rectitud
hi ha alguns vaixells de vela
que sembla que no avancin mai,
però quan tornes a mirar al mateix lloc
han desaparegut
i ja no hi són.
Sents la remor de les converses a les terrasses
que fan persones a qui no coneixes,
però que sembla que s'estimen.
El soroll dels líquids quan cauen als gots
com una font que raja
i les olors dels plats de paella
quan surten de les cuines
i el murmuri del menjar
quan s'esgruna a la boca.

De tant en tant
les gavines xisclen
mentre volen amb les seves ales blanques
retallant-se a través d'un cel blavíssim
damunt les barques
que reposen al port
com qui dorm en un bressol
sobre l'aigua calma.
A la platja
un grup s'entreté
amb les pales de fusta
passant-se una pilota de goma
d'una banda a l'altra
en un joc d'alternança.
Com si es parlessin
sense paraules.
I darrere seu
dues persones grans
surten d'una aigua transparent
i la vida
els omple tot el cos.
Entremig
dels que juguen
i els que es banyen
alguns cossos reposen damunt la tovallola
i escolten música o llegeixen llibres
o simplement tanquen els ulls
per no veure-hi
però poder sentir l'escalfor del sol.
Fins que tot es recull
i les cadires
s'amunteguen com torres
que s'elevan davant del mar
i la marea puja i ho buida tot
i s'endú els records del dia
que es difuminen
entre la sorra.
Demà
una altra persona
s'estirarà sobre la mateixa pols d'or
en què ahir
un desconegut
va deixar una part de si mateix.

II
A voltes sures enmig del no-res.
El mar que t'envolta
és un univers líquid
amb horitzons infinits
i no pots sortir del
que no té fronteres.

Tampoc pots veure-hi dins l'aigua
perquè els ulls
només poden percebre
la superfície de les coses.

Quan amb la nit el blau es torna negre
i no hi ha cap far al món
no saps
si les ones et porten de tornada a casa
o t'estan allunyant cada vegada més
del port
on damunt la sorra
algú t'espera
amb els braços oberts

VENT I MAREA

Tu ets la marea
perquè vas i vens
en funció del sol i de la lluna,
però la teva aigua
sempre descobreix
un camí per avançar
a través de les roques
que té davant.
Jo soc el vent
perquè no tinc veu ni forma ni paraula
i tot i que no em pots veure
les meves mans imperceptibles
sempre troben
una manera d'abraçar-te.
A vegades el meu aire batega sobre teu
i els meus fils invisibles
s'entrellacen amb les teves onades
i llavors quan ens unim
en una sola cosa
podem combatre contra tot:
perquè nosaltres som
el vent i la marea.

Segon Premi Grup E
Alexandra Bertran Rabat
Montgat

LLAVIS DE MEDITERRANI

Escric un vers per aquells llavis nus,
llavis molls, afilats, sagnants de besar;
llavis rosats amb rosada, carmí salivat,
desig exprimit per dents i carn;
llavis que recorden aquell moll penetrant
on reposàrem com dolça barca,
un estiu d'ara fa tants anys...
un estiu boig i besat per la sal.

Invoco al record aquells llavis cian,
que s'obriren daurats entre l'onatge
quan érem dins, sota i sobre la mar
i tinguérem una cua de peix gitana.
Uns llavis de Mediterrani que foren bressol,
vora vinyes verdes i pàmpols d'or,
fongueren l'onada, la saliva i el raig,
quan vam fer-nos de sorra, de gemec i de far!

Cerco a la nit aquells llavis de sol,
i evoco la tarda que ens va fer l'amor.
Sobre la sorra, cel enllà, sota el món,
ens descobrírem l'ànima i el cos
i ens xuclàrem la mel i el raïm
i n'exprimírem el suc i la carn
i ens resseguírem la pell amb vaivé salat,
aquella tarda rosada, plena de mar.

Recordes? Recordes aquells llavis atzur?
Ebris d'havaneres i de poesia i de lluna,
ballàrem com folls i ens férem de runa
quan no en sabíem, d'amor, però sí d'estimar;
quan érem joves i, de pell i de besos, avars.
No hi havia camins, sinó esteles al mar,
que uní els anhels, crits i plors delectats,
amb olor d'escuma, de gavina i de vals.

Soc fidel a aquells llavis d'estiu
que s'ompliren de petxines i de cristalls
i aprengueren el murmuri de mon nom
com orenetes de Bécquer que ja mudaren el vol.
Pell contra pell, llepant la dolça lluna,
férem mirar els cels, els ocells i les dunes
quan els nostres cossos vestits de sal
tremolaren sent gira-sols i gira-llunes.

Clou la poesia aquells llavis de vent
que m'abrasen el cor i em transporten tan lluny,
a aquell Maresme de peixos, sirenes i llum.
T'agafo i ets sorra, els teus ulls són de mar,
et beso i ets ona que, efímerament, es desfà.
Vam ser la calor de la carn i la sal de les dents,
mes sols queda la remor de l'onatge i del temps
que ara em parla d'aquella tarda d'oceà ardent

Primer Premi Grup F
Marcos Castellón Espezel
Argentina

EL COR D'UN NUC

Lluny

Lluny és obrir els ulls
i fer-ho tot petit,
esquinçar la pell del fang
del dia a dia
per veure-hi clar,
assumir el vertigen
de l'àmplia perspectiva
a la qual ens aboca el despullar-nos
de la por
del frec a frec
contra les hores,
contra els somriures
de tants veïns que ens acompanyen
i no volem;
i no volem sentir-los
al nostre costat.
Lluny és escoltar la immensitat
sense comprendre,
llavors la solitud,
llavors la llibertat.

Són teves

Maleïdes les hores dels dilemes morals,
l'oblit sedimentat d'aquells vespres ja incerts,
la venda de l'or de tots els somriures,
que teves són les culpes seves
i meves les rancúnies.

Maleïts els errors improvisats,
les arrels arrencades de la terra,
trepitjada la sàvia dels somnis alienats,
que teves són les seves esperances
i meva la sang vessant cap a l'infern.

Maleïdes les vivències sepultades
enfonsades dins del cor de l'oceà
de milers de cadàvers de petons,
que teves són les seves carícies profanades
i meu el temple buit i desolat.

El cor d'un nuc

T'escric des de l'ofec del dol que duc,
l'udol de l'estre i un assossec poruc,
sota el teu cel m'assec a l'aixopluc
d'un mort paraigua sec, d'amor de suc.
I trec una moneda com un ruc,
la llenço a l'aire cercant un xec astruc:
cau el record d'aquell marrec, avui ja un vell xaruc.
Arrossegant-me a poc a poc, cec com un cuc,
desfaig el plec recargolat del cor d'un nuc
i crec que no, crec que no puc
perquè el que et dec és tan feixuc
que bec i bec, vull fer-te un truc
des del silenci d'aquest batec caduc,
des del rosec d'aquest opac deliri eunuc
però no em reconec, l'esguard temorec i cluc
i el rastre del teu frec cap a l'infern m'enduc.

Comptem ocells

Comptem ocells i tardes,
lleugeres cançons folk,
puntuals estels errants
les nits d'agost
allà als camins que divergeixen
a través dels camps infinits
que ens veuen créixer
somialt quimeres.
Comptem retrats, nostàlgies,
renúncies senceres,
el vent s'endú els núvols
i restem en pau
agafats de la mà
davant de l'aire
i la densa dansa de les branques,
la inquietud de les fulles dels arbres.
Comptem records,
matins de pluja inesborrables,
lectures nocturnes,
aquells milers d'esperances
innocents i sinceres.
Comptem demàs minvants
mirant-nos als ulls
un cop cada any
sota el batec d'una lluna
que ens espera tranquil·la
i sempre plena.

Vida i mort

En què la vida sobreposa
sa virtut, a quelcom del dia
a dia, i en què la mort s'afegiria
darrere de la sang d'alguna cosa
per sota de la pell —com ens fa nosa.
Perquè indolent llur vent sempre ens desvia
d'allò que arrelats ens mantindria
i llur ritme infinit ens imposa
una trèmula por que no gosa
cercar al cel cap melodia
ni al món l'esperit de cap rosa
ni al vent cap llum, ni al cor cap poesia.

Pell tacada

A recer del torb de les teves nefandes inclemències
sota el pont d'una silenciosa i grotesca perspectiva
reviso les subtils inflexions del rònc misteri
que batega dins dels ossos de la teva
Weltanschauung.

Des del cim del meu rost imaginari
mesuro la distància inabastable
sobre la teva pell tacada d'ansietat
d'obtusos i dubtosos punts de vista
de flotants i esbiaixades bisectrius.

Dins de l'hàbit de la boira d'un ferit consum de soma
em crides —en totes les seves accepcions—
i jo perdut, renoc,

sento passar els xiulets dels trens del destí,
ombres gèlides projectades contra el besllum
de la teva feraç ingravidesa.

El far del teu miroi somriure
traça cercles d'una aliena llueur complexa
lligant i deslligant les cordes de les meves afectades
babarotes;

melancòlics flocs de somnis,
excrements d'esperances desprenent-se rodolant
per les valls de la teva indiscreta displicència.

Mélomanie

El silenci, la pell,
certs somriures desperten la inquietud
quan els sons s'eleven precisos
i penetren
des de l'aire fins al fons de l'esperit;
s'enfilen als núvols
del cel més fred i noble.
I els somnis dibuixen contra el temps
un parnàs de camins de partitures
sobre l'ordre i la llum de la virtut.
Els anhels més clars
dins les nits més fosques
ensopeguen llavors sense remei
contra roques esquerpes.
La llum de l'existència
difractant sobre onades negres
o fuses, o corxeres,
travessant els records
i les pors més sinceres,
cercant la pau:
com els dits aprenen a parlar,
com les hores s'aferren a les cordes,
com el ritme s'endinsa a les entranyes,
com les petges s'enlairen cap al cel,
com la inquietud muda en disciplina,
sobre l'estranya percepció d'un amor-odi,
com l'esforç se'n va cap al passat,
com l'assaig s'integra a la memòria,
com els dubtes s'endinsen als projectes,
com les nits penetren dins la por,
com les tardes es tornen virtuosisme,

així l'ànima s'estira,
s'inspira,
s'acosta i s'emmiralla,
s'inclina, s'alça,
s'enfonsa a dins del cor,
s'aferra a la carn,
a la passió,
s'agafa a l'infinit,
s'adreça a la vida i a la mort,
valenta i digna,
solcant el llenguatge
de l'eternitat.

Iracunda

Regira cada volta dins sa gàbia
amb un esguard pansit i enverinat
cercant a l'altra banda del reixat
alguna presa amb qui avocar sa ràbia.

Una remor li crema dins el cor
l'instint desesperat per depredar
conviu amb l'erupció del seu volcà
on laves d'ansietat bateguen fort.

Mossega així el seu boc expiatori
que es resigna i rep arraconat
una altra queixalada sense sort.

És clar, mentre la sang oleri
la gata jugarà sense pietat
amb el rat si cal fins a la mort.

Pedro Picapedra

Un senyor es veia tan alt,
de finances tan artista,
que sa torre xovinista
l'alçava del món terrenal.
A la mà duia un punyal
al tarannà un problema
i quina miopia extrema
per distingir cap detall.
Picapedra —al seu mirall—
penjà als veïns l'anatema.
El seu volcà treia lava
ruixant de bruixes la crema.
Amb un rovellat sistema
bròfecs resums contemplava
i sense saber ni on estava,
incapaç d'analitzar,
a tot l'equip va inculpar,
mentre el vaixell s'enfonsava.

I al flanc l'esbirro exclamava:
“la causa és aquella formiga
que desnivella el vaixell!
la mato i li trec la pell!”;
mentre els budells li investiga
s'ofega així el passerell.

I per saldar el guirigall
arriba des de l'infern
un altre consultor extern:
del bacallà agafa el tall
ensumant de l'espoli el ball.
Recull les darreres engrunes
d'una nau ja al fons etern
mentre altres vampirs impunes

rellepen la sang del quadern
de llurs comissions oportunes
que plouen d'un Pedro fratern.
La història és trista i real
i tanmateix un teatre
on l'ésser humà ha de combatre
el seu propi instint animal;
si abraça alguna moral
mil molins haurà d'abatre
amb un esforç colossal.
Altiua i fútil Cleòpatra
d'arrogància descomunal,
una lluna de faç dual,
carn de canó de psiquiatra,
una mena de femme fatale,
l'ànima és l'ombra carnal
d'un melic que s'autoidolatra
però sempre naufraga al final.

Em dius que tot

Vint-i-un anys,
un equador,
tanta distància
i tants oblits,
la nostra aposta,
la meva culpa,
els teus records,
tanta renúncia,
un suau rancor,
la teva indiferència,
el nostre greu amor,
tanta projecció,
encara avui,
sota la pluja
de les teves paraules,
els teus ulls
creuant la vida,
ara em somrius,
em treus del sot,
obres la mà,
i em dius
que tot és infinit
que no hi ha res escrit,
i em dius que tot
és veritat,
i seus al meu costat
i em dius que tot
és pell i somnis,
i pots potser algun dia,
i em dius que tot
és fet de temps
i poesia.

Respostes invisibles

Santes les ganyes al moll de l'esperit,
santa paciència dòcilment assolida,
santes les paraules filles del temps,
santa la sort heterogènia.

Sant el murmuri del silenci,
santa mansió la de la nit,
sant l'espectre de la concupiscència,
santa la carn, la seu fungible.

Santes les senderes de la incomprensió,
santa la recerca de respostes invisibles
a tantes eternes santes preguntes.
Sant el traspàs misteriós cap a la llum.

Ronyacs

Raure els escabres ronyacs de la recança,
ribotar l'escorça del temps maimó
i resseguir amb els dits
cadascuna de les seves aspres minúscules partícules.
Acariciar l'epidermis esquerpa del decurs,
enfil·lar-se a poc a poc a les branques més inaccessibles
de la sorna matèria grotesca que ronseja.
Etzibar llavors al cel l'amanyac de tantes preguntes
i tractar d'esbrinar després, a través del desconcert,
el significat de la resposta,
la remor vàcua, ubiqua,
del vent del silenci.

Afeli

Darrere dels teus ulls el precipici
de l'esma malferida que ens desdenya,
una ànima anònima difícil d'atènyer
per sota de la pell del teu suplici.

La llum s'esvaeix contra un sord univers
de batecs que s'enfonsen sota el fang
quan l'absència de somnis a la sang
s'atura al seu afeli enmig del cor immers.

Descansa, petita, companya meva,
sobre el substrat de tants vespres de lluna trencada,
allà al fons del pou de la teva mirada
on s'enlloten els peus i l'esperit s'eleva.

Dona'm la mà, si us plau, el temps espera
les teves orenetes a les nostres vides,
junts resistirem del vent les envestides
i abraçats esperarem plegats la primavera.

Segon Premi Grup F
Carles Ramos Portas
Alella

SOBRE EL TEMPS

El temps (en el confinament)

El temps és desobedient.
Quan vols que corri, és lent;
quan el vols lent, corre.

A sobre...

s'atura on no vols:
en el llit d'un hospital,
en el banc d'una estació,
a la cel·la d'una presó
o en una mala relació.

A sobre...

Riiiiing, és impertinent, el temps
puntual a campanades!
I exigent,
no en té mai prou de temps,
el temps.

Paciència,
mooolta paciència,
amb el temps.

Des d'AQUÍ

Des d'AQUÍ es veu l'ARA
com s'eixaaaaaaaaaampla.

Són sempre en punt

Quina hora deu ser ara?, tic
quarts de quatre?, tac
dos quarts de cent vint-i-cinc?, tic-tac
deu per les mil i una?, tic
l'hora del vermut?, tac
la de la migdiada?, tic-tac
la de fotre el camp?
tic-tac, tic-tac, tic-tac, tic-tac,
gooonggggggggg,
en realitat,
són sempre en punt.

Tens

Avui tens,
demà no tens, o no et tens,
o les dues coses
i no entens.

Com un arbre

AHIR ERA com un arbre, dret.
AVUI ÉS com una branca, torta.
DEMÀ SERÀ com una fulla, seca.
DEMÀ PASSAT se l'endurà el vent.

A la punta de la llengua

Últimament
no recordo gairebé res,
i el que recordo
o no me'n recordo o
val més oblidar-ho.

Últimament
visc, a la punta de la llengua
en un quasi surt, però no surt
en un quasi cau, però no cau
en un...
Si em descuido
el que caic
soc jo,
ai!

El rellotge de sorra

El temps s'escorre com la sorra, **tsss**
si et descuides, t'endormisques vint, trenta,
quaranta o cinquanta...
segons, minuts o anys, i mentre et descuides, **tssss**

El temps s'escorre com la sorra, **tssss**
vint, trenta, quaranta o cinquanta ... segons, minuts
o anys somiant truites franceses
o llunes de València o musaranyes catalanes o
irlandeses, **tssss**

El temps s'escorre com la sorra, **tsssss**.

El meu cos

El meu cos és la nau on jo viatjo
ara sent, ara veu, ara es mou, ara no, ara toca (o
potser el toquen)
ara riu, ara es queixa, ara em senten, ara menjo i
ara dormo i em desperto al matí.

El meu cos és la nau on jo viatjo
una màquina orgànica, tan sols una aparença, una
closca, un espectre
d'un algú que no té forma, que un dia no hi serà.

El meu cos és la nau on jo viatjo
un fantasma intubable, transportable, extensible,
mesurable i manejable
un ens sagnable, defecable, orinable, degradable,
ingarantible i perible.

El meu cos és la nau on jo viatjo
la que es gronxa en les onades d'alè.

Okupo

Habito el meu cos
des de fa més de cinquanta anys,
no pago ni lloguer ni hipoteca,
l'*okupo!*

Des de fa un temps, però,
l'*okupació* trontolla,
em fa mal aquí, em fa mal allà.

No tinc papers que em certifiquin la propietat,
si venen els bacteris o els virus
em faran fora,
visc amb l'ai al cor
i és que...
enteneu-me,
no es pot canviar d'habitatge així com així.

Massa de temps

Una mica de mort és un massa de temps.
Un massa de temps, l'infinit.
L'infinit és un massa de tot
que no hi cap enlloc i està pertot arreu,
una còsmica contradicció!

Accèssit Grup F
Aimar Perez Gali
Dosrius

DO

Estiro el verb, al costat del jo,
com quan estiro el braç, abans del gest.
Ni la paraula, ni el gest, diuen o fan suficient.
Ho sabem, i no ho creiem.
Són temptatives, sovint fallides,
però necessàries per saber-se aquí.

Només en el temps hi ha espai per a mi
diu la Lispector.
Per això ballo,
perquè la dansa és escriptura en el temps,
que fuig i ja no hi és
però em fa present
i faig present, en ballar.

El so, la lletra, el gest,
no volen dir res, sembla,
si no s'acompanyen i fan oració,
o melodia,
però diuen,
i tant que diuen!

Escolta'm el gest, llegeix-lo,
fes present amb mi
estira el verb i recargola'l amb un adverb
escolta'l com ressona i commou-te amb mi.
Cantem el secret, allò innombrable,
intangibile i fugisser.

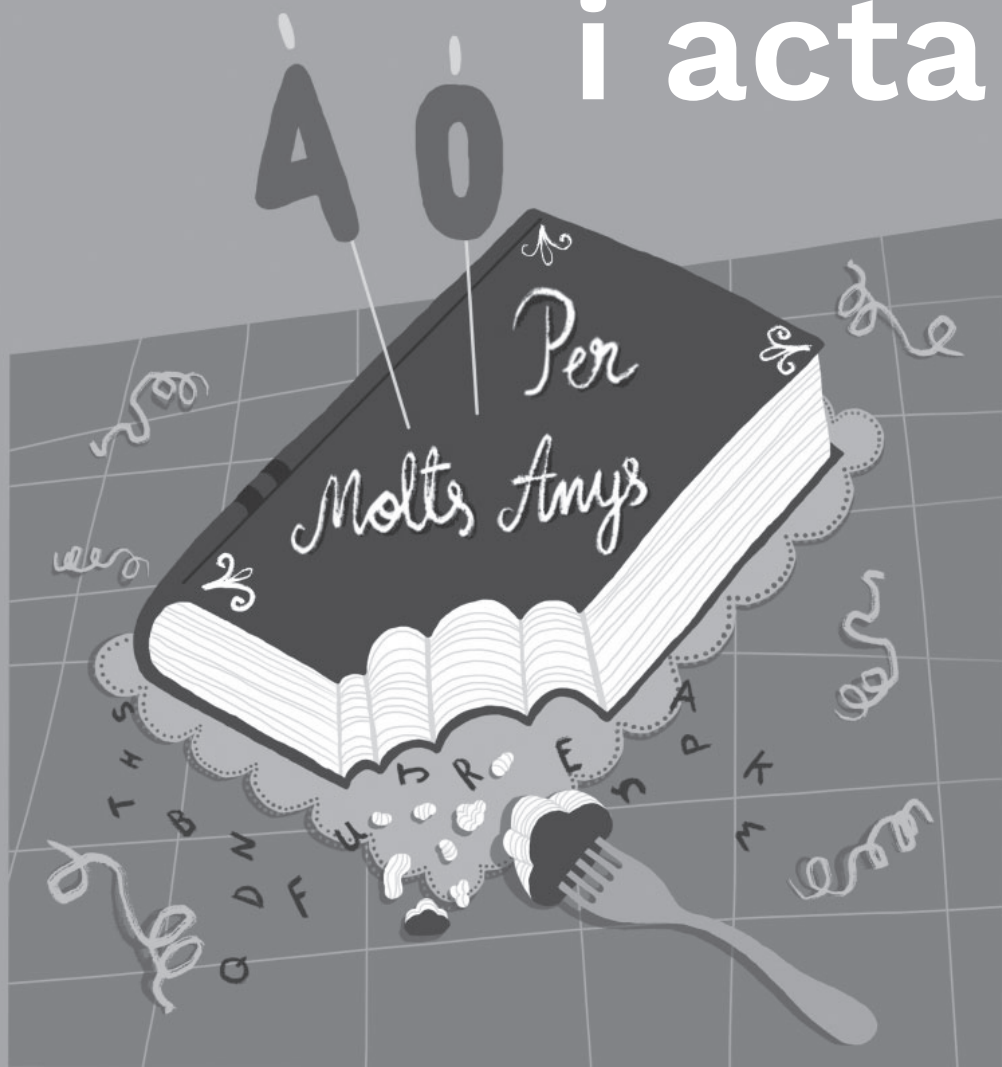
El so brolla de la gola com l'aigua del rierol
però l'aigua és aigua ja en la foscor,
en el silenci interior,
fins que troba la sortida i brolla
i brilla
i balla
per la llum que li fa dir:
soc aquí, mira el meu gest
com s'allarga i alimenta
l'horitzontal que acull el nostre pes.

I em tombo en el verb
i penso en tu
i en el teu so
i en el teu gest
i en el teu nom que comença en Do.

XL Mostra Literària del Maresme

El Masnou 2023

Convocatòria i acta

CONVOCATÒRIA DE LA XL EDICIÓ DE LA MOSTRA LITERÀRIA DEL MARESME 2023 Concurs comarcal de prosa i poesia en català

Aquesta convocatòria es regeix per les Bases Generals de la Mostra Literària del Maresme, aprovades pel Ple del Consell Comarcal del Maresme, celebrat en sessió Ordinària de data 16 de març de 2021.

Per aquesta edició i tal i com subscriu el conveni de col·laboració, El Masnou ha estat escollit municipi amfitrió.

CONCURS LITERARI COMARCAL DE PROSA I POESIA. PREMI ORDINARI

1 PARTICIPANTS

1.1 Els municipis participants seran els que signin el conveni de col·laboració entre els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal del Maresme.

1.2 Els participants han de poder acreditar que viuen habitualment al Maresme en algun dels municipis citats al punt 1.1. En cas de no ser així, caldrà especificar el tipus de vincle amb el municipi.

1.3 Hi ha sis grups de modalitat poesia i sis grups de modalitat prosa, repartits de la següent manera:

Grup A: de 6 a 8 anys.

Grup B: de 9 a 11 anys.

Grup C: de 12 a 14 anys.

Grup D: de 15 a 18 anys.

Grup E: de 19 a 25 anys.

Grup F: a partir de 26 anys.

Els grups es classifiquen tenint en compte l'edat dels participants el 30 d'abril del 2022.

1.4 Els participants només podran presentar una obra per modalitat i a un municipi. En cas contrari seran desqualificats.

2 OBRES CONCURSANTS

2.1 El tema és lliure.

2.2 Les obres han de ser individuals, escrites en català i inèdites quan es presentin a la fase local.

2.3 Els treballs tècnics i científics queden exclosos de la present convocatòria.

2.4 L'extensió màxima, per les obres de la modalitat de prosa i poesia dels grups A, B i C és de 5 cares de DIN-A4 o equivalent. L'extensió màxima, per les obres de la modalitat de prosa i poesia dels grups D, E i F és de 15 cares de DIN-A4 o equivalent.

2.5 Preferiblement els treballs han de ser escrits en Times New Roman 12 i espai entre línies 1,5 punts o equivalent.

3 PLIQUES

3.1 Les obres s'han d'enviar en format digital a través d'EACAT al Consell Comarcal del Maresme.

3.2 Les obres han d'especificar a l'inici del text:

- XL Mostra Literària del Maresme
- Títol
- Pseudònim o lema
- Data de naixement
- Grup i categoria

3.3 Cada ajuntament enviarà un llistat acompanyant els treballs on s'indiqui (Annex1)

- XL Mostra Literària del Maresme
- Municipi on es presenta
- Títol
- Pseudònim o lema
- Nom i cognoms de l'autor
- DNI/NIE/PASS
- Data de naixement
- Adreça, telèfon i adreça electrònica
- Grup i categoria

I com a documentació annexa, en el cas dels grups D, E i F

- Fotocòpia del DNI/NIE/PASS.

4 PRESENTACIÓ DELS TREBALLS

4.1 Entre tots els municipis participants s'escollirà el municipi amfitrió. Aquest serà el responsable de l'organització i finançament de l'acte de lliurament dels premis, que haurà de tenir el vistiplau del Consell Comarcal del Maresme.

4.2 Els treballs escollits pels ajuntaments participants es presentaran al Consell Comarcal del Maresme abans del 7 de juliol de 2023.

4.3 El màxim d'obres que s'acceptaran per municipi participant és de dues obres per cada grup i modalitat (primer i segon premi). El nombre màxim d'obres presentades per cada municipi és de vint-

i-quatre. En el cas que és superi el màxim admès, es retornaran les obres per tal que s'envii el nombre indicat.

4.4 En cas que un ajuntament no hagi organitzat la fase local, serà la regidoria de cultura, o aquella que determini el propi ajuntament, la que haurà de fer la selecció dels treballs presentats.

5 PREMIS

5.1 Cada ajuntament organitzador atorgarà els premis que consideri a nivell local. Els premis de la fase comarcal de la Mostra Literària consistiran en un primer premi i un segon premi, per cada grup i modalitat.

5.2 Els grups A, B i C, rebran un val per bescanviar per llibres i els premis D, E i F rebran un premi econòmic en metàl·lic.

5.3 Els imports dels premis son els següents:

		1r premi		2n premi	
		Prosa	Poesia	Prosa	Poesia
Val regal	A	100 €	100 €	80 €	80 €
Val regal	B	150 €	150 €	100 €	100 €
Val regal	C	200 €	200 €	150 €	150 €
Metàl·lic	D	350 €	350 €	250 €	250 €
Metàl·lic	E	450 €	450 €	350 €	350 €
Metàl·lic	F	700 €	700 €	450 €	450 €

Tots els premis a partir de 300€ estan subjectes a una retenció del 19% de l'IRPF.

6 PREMI EXTRAORDINARI DE MICRORELATS

6.1 Els municipis participants seran els que s'adhereixin al conveni anual de col·laboració entre els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal del Maresme.

6.2 Els participants han de poder acreditar que viuen habitualment al Maresme en algun dels municipis citats al punt 6.1. En cas de no ser així, caldrà especificar el tipus de vincle amb el municipi.

6.3 Aquest premi no preveu categories per edat dels participants.

6.4 Els participants només podran presentar un microrelat, i a un municipi. En el cas contrari seran desqualificats.

6.5 El tema es lliure i només s'acceptaran relats de fins a 140 caràcters, amb espais inclosos, redactats en català, tant en poesia com en prosa. No estan permesos els truncaments de paraules ni les abreviacions.

6.6 Les obres han de ser individuals, escrites en català i inèdites quan es presentin a la fase local.

6.7 Les obres s'han d'enviar en format digital a través d'EACAT al Consell Comarcal del Maresme.

6.8 Les obres han d'especificar a l'inici del text:

- XL Mostra Literària del Maresme. Premi extraordinari de Microrelats
- Títol
- Pseudònim o lema
- Data de naixement

6.9 Cada ajuntament enviarà un llistat acompanyant els treballs on s'indiqui (Annex2)

- XL Mostra Literària del Maresme. Premi extraordinari de Microrelats
- Municipi on es presenta
- Títol
- Pseudònim o lema
- Nom i cognoms de l'autor
- Data de naixement
- DNI/NIE/PASS
- Adreça, telèfon i adreça electrònica
- Grup i categoria

I com a documentació annexa, en el cas dels majors d'edat

- Fotocòpia del DNI/NIE/PASS.

6.10 Els treballs escollits pels ajuntaments participants es presentaran al Consell Comarcal del Maresme abans del 7 de juliol del 2023.

6.11 Cada ajuntament podrà presentar a la fase comarcal fins a cinc microrelats.

6.12 En cas que un ajuntament no hagi organitzat la fase local, serà la regidoria de cultura, o aquella que determini el propi ajuntament, la que haurà de fer la selecció dels treballs presentats.

6.13 Cada ajuntament organitzador atorgarà els premis que consideri a nivell local. El premi de la fase comarcal de la Mostra Literària consistirà en un únic premi.

6.14 El premi extraordinari de microrelats rebrà un premi econòmic en metàl·lic de 450€ en el cas dels adults o el mateix import en un val bescanviable per llibres en el cas que el guanyador sigui menor d'edat. Tots els premis a partir de 300€ estan subjectes a una retenció del 19% de IRPF.

7 PREMI EXTRAORDINARI DE RELATS BREUS PER A PERSONES AMB DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL

7.1 Els municipis participants seran els que signin el conveni de col·laboració entre els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal del Maresme.

7.2 Els participants han de poder acreditar que viuen habitualment al Maresme en algun dels municipis citats al punt 7.1. En cas de no ser així, caldrà especificar el tipus de vincle amb el municipi.

7.3 Aquest premi no preveu categories per edat dels participants.

7.4 Els participants només podran presentar un relat breu, i a un municipi. En el cas contrari seran desqualificats.

7.5 Les obres poden ser individuals o en grup, sempre que s'acrediti la discapacitat intel·lectual de l'autor/a o autors/es.

7.6 El tema es lliure i les obres han de ser originals, escrites en català i inèdites quan es presentin a la fase local.

7.7 S'acceptaran obres tant de prosa com de poesia i il·lustrades amb qualsevol tècnica.

7.8 Les obres s'han d'enviar en format digital a través d'EACAT al Consell Comarcal del Maresme.

7.9 L'extensió màxima per les obres és de 4 cares de DIN-A4, en Times New Roman 12 i espai entre línies 1,5 punts. Aquesta extensió i recomanació tipogràfica és a títol orientatiu.

7.10 Les obres han d'especificar a l'inici del text:

- XL Mostra Literària del Maresme. Premi extraordinari de relats breus per a persones amb discapacitat intel·lectual
- Títol
- Pseudònim o lema
- Data de naixement

7.11 Cada ajuntament enviarà un llistat acompanyant els treballs on s'indiqui (Annex3)

- XL Mostra Literària del Maresme. Premi extraordinari de relats breus per a persones amb discapacitat intel·lectual
- Municipi on es presenta
- Títol
- Pseudònim o lema
- Nom i cognoms de l'autor
- DNI/NIE/PASS
- Data de naixement
- Adreça, telèfon i adreça electrònica
- Grup i categoria

I com a documentació annexa

- Fotocòpia del DNI/NIE/PASS de tots els autors/res en el cas de ser majors d'edat
- Certificat oficial de discapacitat intel·lectual de tots els autors/res

7.12 Els treballs escollits pels ajuntaments participants es presentaran al Consell Comarcal del Maresme abans del 7 de juliol de 2023.

7.13 Cada ajuntament podrà presentar a la fase comarcal fins a tres obres.

7.14 En cas que un ajuntament no hagi organitzat la fase local, serà la regidoria de cultura, o aquella que determini el propi ajuntament, la que haurà de fer la selecció dels treballs presentats.

7.15 Cada ajuntament organitzador atorgarà els premis que consideri a nivell local. El premi de la fase comarcal de la Mostra Literària consistirà en un únic premi.

7.16 El premi extraordinari de relats breus per a discapacitats intel·lectuals rebrà un premi econòmic en metàl·lic de 450€ en el cas dels adults o el mateix import en un val bescanviable per llibres en el cas que el guanyador sigui menor d'edat. Tots els premis a partir de 300€ estan subjectes a una retenció del 19% de IRPF.

8 JURAT I TRÀMIT

8.1 El jurat de la fase local serà nomenat per l'ajuntament que convoca el premi, i serà el que qualifiqui les obres a nivell local.

8.2 El jurat de la fase comarcal estarà format per dues persones designades pel Consell Comarcal i per dues persones més, designades per l'ajuntament amfitrió. Els quatre membres del jurat seran persones vinculades al món literari de la comarca del Maresme.

8.3 Serà responsabilitat del jurat:

- Elaborar el veredictes que es recollirà en una acta
- Rebutjar els treballs que no s'ajustin a les bases de la convocatòria
- Concedir accèssits
- Declarar desert un premi

8.4 El jurat trametrà l'acta del veredictes al Consell Comarcal del Maresme, el qual serà vinculant per l'òrgan resolutori. El Consell Comarcal comunicarà als municipis participants els guanyadors.

8.5 L'ajuntament amfitrió determinarà el lloc i l'hora de l'acte públic de lliurament de premis i ho comunicarà als ajuntaments participants.

9 PUBLICACIÓ I CONSERVACIÓ

9.1 Les obres guanyadores seran publicades en una primera edició i els seus autors tindran dret a un exemplar gratuït d'aquesta publicació.

9.2 La propietat de les obres presentades serà dels seus autors. El Consell Comarcal del Maresme es reserva el dret a fer una primera publicació i reproduir les obres, totalment o parcial, en publicacions posteriors o en edicions pròpies del Consell Comarcal del Maresme, així com al web: www.ccmaresme.cat, sempre fent-ne referència a l'autor.

9.3 Les obres guanyadores es conservaran a l'Arxiu Comarcal del Maresme, amb seu a l'edifici de Can Palauet. Carrer d'en Palau, 32 08301 de Mataró

10 ALTRES DISPOSICIONS

10.1 Els accèssits seran publicats al llibre recull de les obres, però no disposaran de premi.

10.2 Els participants seran responsables de les reclamacions que es produeixin per danys a tercers (plagis, danys morals, etc...)

10.3 Qualsevol imprevist, incidència, esdeveniment extraordinari que esdevingui durant el procés normal de la Mostra Literària del Maresme, la resolució dels quals no estiguin previstos en aquestes bases, seran resolts pels membres del jurat de la Mostra amb el suport dels tècnics del Consell Comarcal.

10.4 En compliment del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades i garantia dels drets digitals, s'informa que el Consell Comarcal del Maresme com a responsable del tractament de les dades dels participants de la Mostra Literària, tractarà les dades amb tota la confidencialitat i aplicant les mesures de seguretat que corresponguin.

Les dades facilitades seran tractades legítimament en base al consentiment prestat pels escriptors/res participants en inscriure's a la Mostra i en compliment de les funcions públiques pròpies de l'entitat, per gestionar la inscripció, participació i comunicacions amb els participants a la Mostra. Les dades no seran cedides a tercers, excepte les dades dels guanyadors que seran difoses públicament.

Un cop finalitzada la Mostra les seves dades seran conservades únicament per al compliment de les normatives aplicables i per atendre possibles reclamacions, però no seran utilitzades per a cap altra finalitat.

Les persones interessades, en cas de desitjar-ho, podran exercir els seus drets d'accés, rectificació, supressió, oposició, limitació del tractament davant del Consell Comarcal del Maresme de forma presencial per instància genèrica a la plaça Miquel Biada,¹ (08301) Mataró o bé ho podran fer telemàticament per instància genèrica a la seu del Consell Comarcal del Maresme, al següent enllaç: <https://www.seu-e.cat/web/ccmaresme/govern-obert-i-transparencia/serveis-i-tramits/tramits/instancia-generica>.

Així mateix, en cas que els participants considerin que els seus drets de protecció de dades han estat vulnerats, podran presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (www.apd.cat).

10.5 El fet de concursar implica la total acceptació d'aquestes bases.

ACTA DEL JURAT DE LA MOSTRA LITERÀRIA DEL MARESME 2023

Es convoca una reunió on-line, mitjançant GoogleMeet, el dia 13 de setembre de 2023 a les 18:00 h. Hi assisteixen els quatre membres del jurat de la Mostra Literària del Maresme 2023. De part de l'Ajuntament del Masnou, n'Elisenda Guiu i en Guillem Vallejo i de part del Consell Comarcal del Maresme, na Núria Pera i en Jaume Prat. També hi assisteix na Roser Berenguer, tècnica de cultura del Consell Comarcal del Maresme, que actua com a secretària i en pren acta.

Es proposa començar pel grup A de Prosa, després pel de Poesia, i fer-ho successivament amb la resta dels grups.

Grup A – Prosa (de 6 a 8 anys)

- Primer premi: *La porta misteriosa* de Mila Gispert Sangerman, d'Arenys de Munt. Per l'original forma en què tracta les expectatives d'una nena davant d'una festa d'aniversari, i coherència narrativa i ben estructurada.

- Segon premi: *Un llit peculiar* d'Adrian Arquelladas Bernat, de Montgat. Pel llenguatge clar i senzill, i els valors que transmet la narració.

- Accèssit: *La Blancaneus després del final del conte* d'Ada López Vilaró, de Cabriels. Per com capgira el conte popular, aportant una visió molt més actual a la seva protagonista.

Grup A – Poesia

- Primer premi: *Gina*, de Vera Pérez García, de Tordera. Per la musicalitat del poema, la naturalitat en l'expressió i el bon tractament temàtic.

- Segon premi: *Papa*, d'Alexandra Capdevila Morales, de Sant Andreu de Llavaneres. Per com desenvolupa l'amor cap a un pare amb una gran riquesa de comparacions i des de la tendre visió d'un infant.

- Accèssit: *L'elefant que s'ha equivocat*, de Ian Lupo Pereira Lissia, de Dosrius. Per la capacitat de síntesis del poema que amb pocs versos resumeix la dimensió de la vida de la natura des dels ulls d'un nen/a.

Grup B – Prosa (de 9 a 11 anys)

- Primer premi: *Aventura al museu* de Conrad Rodríguez Acosta, de Canet de Mar. Per la bona tècnica del relat i el seu bon desenvolupament, ben construït i ben escrit. És una història ocurrent, divertida, dinàmica i desperta interès per la lectura.

- Segon premi: *El viatge de l'ocell* de Leyre López Quiroga, d'Alella. Està ben escrit, se'n destaquen especialment les transformacions en ocell i com a partir d'aquí es van succeint una sèrie d'aventures imaginatives i originals.

Grup B - Poesia

- Primer premi: *La festa major* d'Aran Herrero, de Vilassar de Mar. Es destaca l'alegria i com va revivint, vers a vers, tot el recorregut de la festa major.

- Segon premi: *La papallona daurada* d'Ot Nardi Plana, d'Arenys de Mar. Breu i senzilla composició que es converteix en un metàfora de la bellesa de la llibertat a través d'una papallona.

Grup C- Prosa (de 12 a 14 anys)

- Primer premi: *Camps sembrats d'errades* d'Alexandra Josa Marcos, d'Alella. Un relat ben sorprenent. Guarda la incògnita i l'interès fins el final. És una lectura que atrapa.

- Segon premi: *Quan les vaques volin* d'Abril Buch Andreu, de Vilassar de Dalt. Una història reveladora i ben treballada. Es valora el fet que dona veu a una generació de dones que van ser silenciades, manipulades, frustrades i reprimides.

Grup C - Poesia

- Primer premi: *Efímer* d'Elsa Huang, de Montgat. Mostra al lector a través del mirall el monstre en què es converteix el protagonista i la seva lluita vital.

- Segon premi: *El carrer* de Nil Velasco Andinyac, de Teià. Se'n destaca la senzillesa, la musicalitat. Però sobretot, com a través de la senzillesa, la quotidianitat pot estar plena de bellesa i ens fa veure com aquesta realitat moltes vegades se'ns escapa i no podem percebre-la i per tant gaudir-la.

Grup D - Prosa (de 15 a 18 anys)

- Primer premi: *8:58* de Gala Amado, de Premià de Mar. Pels recursos emprats, lingüístics i literaris, que condueixen amb agilitat per una història fresca i un final sorprenent.

- Segon premi: *Nit estrellada* de Jana Aubanell Martín, de Malgrat de Mar. Pel tractament profund i honest d'un tema de màxima actualitat, narrat amb gran sensibilitat i cura.

- Accèssit: *Genèric?* de Mar Belmonte Mancera, de Mataró. Per l'originalitat de la proposta al temps que convida a la reflexió sobre un tema actual.

Grup D - Poesia

- Primer premi: *Tot s'esvaeix* de Roger Ratera Matamala, de Montgat. Mostra la desesperació davant la caducitat de la vida, el pas del temps inexorable.

- Segon premi: *La bellesa del cel* de Camila Segovia Sotil, de Sant Vicenç de Montalt. Fa viure 24 hores del dia a través dels colors que va adquirint el cel a mesura que avança una jornada.

Grup E - Prosa (de 19 a 25 anys)

- Primer premi: *L'ombra del xiprer és llarga als cementiris* de Neus Fernández Benito, d'Argentona. El jurat destaca com el text a través d'una prosa aclaparadora, atapeïda, lenta amb una pudor penetrant supera el lector que ja entreveu el final fatídic del protagonista. Està molt ben treballat i tot fa pensar que el que s'hi narra no pot ocórrer d'una altra manera.

- Segon premi: *Totes les coses* de Gerard Camps Romaguera, de Tordera. El jurat valora com a partir del títol que podria semblar molt genèric parla del passat del seu poble i s'esplaia especialment en la soledat i va fent tot un recorregut, el marit, l'amant, el fill, les amigues, però sobretot el buit. Manté l'interès fins al final per desembocar en un desenllaç inesperat on pren un paper rellevant la buidor de tot plegat.

Grup E - Poesia

- Primer premi: *Vent i marea* de Marçal Nonell Ruscaleda, de Tordera. Se'n valora la bellesa i es destaca la personificació del vent d'una banda i de l'altra el ritme i la musicalitat.

- Segon premi: *Llavis de Mediterrani* d'Alexandra Bertran Rabat, de Montgat. Amb un ric vocabulari, bones imatges i bon ritme que et transporten a una història d'amor passada però que es denota ben viva.

Grup F - Prosa (més grans de 26 anys)

- Primer premi: *En primera del plural* de Jordi Dotras Targas, de Canet de Mar. Text que emociona per la seva sinceritat i que, amb riquesa de recursos lingüístics i literaris, ens fa connectar amb el relat del protagonista.

- Segon premi: *Converses d'escala* de Carles Pujalte Vizacaíno, d'Arenys de Munt. Una història rodona i ben aconseguida que ens trasllada ràpidament a la vida dels seus dos protagonistes.

- Accèssit: *Sororitat* de Neus Serra Bosch, de Malgrat de Mar. Una història punyent que emociona i alhora fa reflexionar sobre la vida i la fragilitat de l'ésser humà.

Grup F - Poesia

- Primer premi: *El cor d'un nuc* de Marcos Castellón Espezel, d'Argentona. Per la gran riquesa musical del poema, la varietat de recursos literaris i les reflexions sobre les emocions humanes.

- Segon premi: *Sobre el temps* de Carles Ramos Portas, d'Alella. Per la profunda visió sobre el temps des d'una gran originalitat formal, amb un gran ritme poètic que aconsegueix reproduir les contradiccions humanes sobre el que sentim vers al temps.

- Accèssit: *Do d'Aimar Perez Gali*, de Dosrius. Per les intertextualitats del poema i la seva gran musicalitat.

Pel que fa als premis de Microrelats i Diversitat Funcional, s'arriba ben aviat a un consens pel veredicte entre els quatre membres del jurat.

Microrelats:

- *El préstec* de Pere Comeche Padilla, de Dosrius. Sorprenent i et sorprèn amb el canvi de rols.

Diversitat funcional:

- *Les gallines i jo* d'Elena Julià Jordan, de Dosrius. Se'n destaca la senzillesa, l'emotivitat i a la vegada un cert toc d'humor.

S'acaba la reunió a les 18:50 h i es prepara l'acta per signar.

Consell Comarcal del
Maresme

Participen:

Alella

Arenys de Mar

Arenys de Munt

Argentona

Cabrera de Mar

Cabrils

Caldes d'Estrac

Calella

Canet de Mar

Dosrius

Malgrat de Mar

El Masnou

Mataró

Montgat

Òrrius

Palafrolls

Premià de Mar

Sant Andreu de Llavaneres

Sant Cebrià de Vallalta

Sant Pol de Mar

Sant Vicenç de Montalt

Santa Susanna

Teià

Tiana

Tordera

Vilassar de Dalt

Vilassar de Mar